



**TÜRKİYE CUMHURİYETİ  
ORDU VALİLİĞİ  
ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK İL MÜDÜRLÜĞÜ**

**ORDU İLİ 2020 YILI ÇEVRE DURUM  
RAPORU**

**HAZIRLAYAN:  
Ordu Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü**

**Ordu - 2021**

# İÇİNDEKİLER

## Sayfa

GİRİŞ .....	8
A. HAVA .....	11
A.1. HAVA KALİTESİ.....	11
A.2. HAVA KALİTESİ ÜZERİNE ETKİ EDEN KİRLİTİCİLER .....	14
A.3. HAVA KALİTESİNİN KONTROLÜ KONUSUNDAKİ ÇALIŞMALAR .....	1
A.3.1. Temiz Hava Eylem Planları .....	1
A.4. ÖLÇÜM İSTASYONLARI .....	6
A.4.1. Fatsa Hava Kalitesi İzleme (HKİ) İstasyonu .....	6
A.4.2. Karşyaka Hava Kalitesi İzleme (HKİ) İstasyonu .....	6
A.4.3. Stadyum İstasyonu .....	7
A.4.4. Ünye Hava Kalitesi İzleme (HKİ) İstasyonu.....	8
A.5. GÜRÜLTÜ.....	16
A.6. İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ EYLEM PLANI ÇERÇEVESİNDE YAPILAN ÇALIŞMALAR .....	18
A.7. SONUÇ VE DEĞERLENDİRME .....	20
B. SU VE SU KAYNAKLARI .....	22
B.1. İLİN SU KAYNAKLARI VE POTANSİYELİ .....	22
B.1.1. Yüzeysel Sular .....	22
B.1.1.1. Akarsular.....	22
B.1.1.2. Doğal Göller, Göletler ve Rezervuarlar.....	23
B.1.2. Yeraltı Suları.....	24
B.1.2.1. Yeraltı Su Seviyeleri .....	25
B.2. SU KAYNAKLARININ KALİTESİ .....	26
B.3. SU KAYNAKLARININ KİRLİLİK DURUMU .....	26
B.3.1. Noktasal kaynaklar .....	26
B.3.1.1. Endüstriyel Kaynaklar .....	27
B.3.1.2. Evsel Kaynaklar .....	27
B.3.2. Yayılı Kaynaklar .....	29
B.3.2.1. Tarımsal Kaynaklar .....	29
B.3.2.2. Diğer .....	30
B.4. DENİZLER .....	30
B.4.1. Deniz Kıyı Sularının Kirlilik Durumu.....	30
B.4.2. Plajların Su Kalitesi ve Mavi Bayrak Durumu .....	30
B.4.3. Acil Müdahale Planları .....	30
B.4.4. Atık Kabul Tesisleri ve Atık Alma Gemileri.....	31
B.4.5. Denizdeki Balık Çiftlikleriü .....	31
B.4.6. Deniz Çöpleri .....	32
B.5. SEKTÖREL SU KULLANIMLARI VE YAPILAN SU TAHSİSLERİ .....	32
B.5.1. İçme ve Kullanma Suyu.....	32
B.5.1.1. Yüzeysel su kaynaklarından kullanılan su miktarı ve içme suyu arıtım tesisi mevcudiyeti .....	32
B.5.1.2. Yeraltı su kaynaklarından temin edilen su miktarı ve içme suyu arıtım tesisi mevcudiyeti .....	33
B.5.1.3. İçme Suyu temin edilen kaynağın adı, mevcut durumu, potansiyeli vb. ....	33
B.5.2. Sulama.....	35
B.5.2.1. Salma sulama yapılan alan ve kullanılan su miktarı.....	35
B.5.2.2. Damlama, yağmurlama veya basınçlı sulama yapılan alan ve kullanılan su miktarı .....	36
B.5.3. Endüstriyel Su Temini.....	36
B.5.4. Enerji Üretimi Amacıyla Su Kullanımı.....	36
B.5.5. Rekreasyonel Su Kullanımı .....	37
B.6. ÇEVRESEL ALTYAPI .....	37
B.6.1. Kentsel Kanalizasyon Sistemi ve Atıksu Arıtma Tesisi Hizmetleri.....	37
B.6.2. Organize Sanayi Bölgeleri ve Münferit Sanayiler Atıksu Altyapı Tesisleri.....	41

<i>B.6.3. Katı Atık (Düzenli) Depolama Tesisleri Atıksuları İçin Önlemler</i> .....	41
<i>B.6.4. Atıksuların Geri Kazanılması ve Tekrar Kullanılması</i> .....	42
<b>B.7. TOPRAK KİRLİLİĞİ VE KONTROLÜ</b> .....	43
<i>B.7.1. Noktasal Kaynaklı Kirletilmiş Sahalar</i> .....	43
<i>B.7.2. Arıtma Çamurlarının Bertaraf Yöntemi</i> .....	43
<i>B.7.3. Madencilik faaliyetleri ile bozulan arazilerin doğaya yeniden kazandırılmasına ilişkin yapılan çalışmalar</i> .....	44
<i>B.7.4. Tarımsal Faaliyetler ile Oluşan Toprak Kirliliği</i> .....	44
<b>B.8. SONUÇ VE DEĞERLENDİRME</b> .....	45
<b>C. ATIK</b> .....	<b>47</b>
<b>C.1. BELEDİYE ATIKLARI (KATI ATIK BERTARAF TESİSLERİ)</b> .....	47
<b>C.2. HAFRİYAT TOPRAĞI, İNŞAAT VE YIKINTI ATIKLARI</b> .....	49
<b>C.3. SIFIR ATIK YÖNETİMİ</b> .....	49
<i>C.3.1. Eğitimler</i> .....	64
<i>C.3.2. Atık Getirme Merkezleri</i> .....	65
<i>C.3.3. Atık Miktarları</i> .....	65
<i>C.3.4. Sisteme Geçen Kuruluş Sayısı</i> .....	66
<i>C.3.5. Ekipman</i> .....	68
<i>C.3.6. Kompost</i> .....	68
<i>C.3.7. Sıfır Atık Belgesi</i> .....	68
<b>C.4. AMBALAJ ATIKLARI</b> .....	69
<b>C.5. TEHLİKELİ ATIKLAR</b> .....	73
<b>C.6. ATIK MADENİ YAĞLAR</b> .....	75
<b>C.7. ATIK PİL VE AKÜMÜLATÖRLER</b> .....	78
<b>C.8. BİTKİSEL ATIK YAĞLAR</b> .....	78
<b>C.9. ÖMRÜNÜ TAMAMLAMIŞ LASTİKLER</b> .....	78
<b>C.10. ATIK ELEKTRİKLİ VE ELEKTRONİK EŞYALAR</b> .....	79
<b>C.11. ÖMRÜNÜ TAMAMLAMIŞ ARAÇLAR</b> .....	79
<b>C.12. TEHLİKESİZ ATIKLAR</b> .....	80
<i>C.12.1 Demir ve Çelik Sektörü ve Cüruf Atıkları</i> .....	80
<i>C.12.2 Kömürle Çalışan Termik Santraller ve Kül</i> .....	80
<i>C.12.3 Atıksu Arıtma Tesisi Çamurları</i> .....	81
<b>C.13. TIBBİ ATIKLAR</b> .....	81
<b>C.14. MADEN ATIKLARI</b> .....	82
<b>C.15. SONUÇ VE DEĞERLENDİRME</b> .....	82
<b>Ç. BÜYÜK ENDÜSTRİYEL KAZALARIN ÖNLENMESİ ÇALIŞMALARI</b> .....	<b>83</b>
<b>Ç.1. BÜYÜK ENDÜSTRİYEL KAZALAR</b> .....	83
<b>Ç.2. SONUÇ VE DEĞERLENDİRME</b> .....	83
<b>D. DOĞA KORUMA VE BİYOLOJİK ÇEŞİTLİLİK</b> .....	<b>84</b>
<b>D.1. FLORA</b> .....	84
<b>D.2. FAUNA</b> .....	84
<b>D.3. ORMANLAR VE MİLLİ PARKLAR</b> .....	85
<i>D.3.1. Ormanlar</i> .....	85
<i>D.3.2. Milli Parklar</i> .....	85
<i>D.3.3. Tabiat Parkları</i> .....	85
<b>D.4. ÇAYIR VE MERA</b> .....	86
<b>D.5. SULAK ALANLAR</b> .....	94
<b>D.6. TABİAT VARLIKLARINI KORUMA ÇALIŞMALARI</b> .....	94
<i>D.6.1. Tabiat Anıtları</i> .....	94
<i>D.6.2. Tabiatı Koruma Alanları</i> .....	94
<i>D.6.3. Anıt Ağaçlar</i> .....	94

<i>D.6.4. Özel Çevre Koruma Bilgileri</i> .....	99
<i>D.6.5. Doğal Sit Alanları</i> .....	99
<b>D.7. SONUÇ VE DEĞERLENDİRME</b> .....	106
<b>E. ARAZİ KULLANIMI</b> .....	<b>107</b>
<b>E.1. ARAZİ KULLANIM VERİLERİ</b> .....	107
<b>E.2. MEKÂNSAL PLANLAMA</b> .....	109
<i>E.2.1. Çevre Düzeni Planı</i> .....	109
<b>E.3. SONUÇ VE DEĞERLENDİRME</b> .....	111
<b>F. ÇED, ÇEVRE İZİN VE LİSANS İŞLEMLERİ</b> .....	<b>112</b>
<b>F.1. ÇEVRESEL ETKİ DEĞERLENDİRMESİ İŞLEMLERİ</b> .....	112
<b>F.2. ÇEVRE İZİN VE LİSANS İŞLEMLERİ</b> .....	113
<b>F.3. SONUÇ VE DEĞERLENDİRME</b> .....	114
<b>G. ÇEVRE DENETİMLERİ VE İDARİ YAPTIRIM UYGULAMALARI</b> .....	<b>115</b>
<b>G.1. ÇEVRE DENETİMLERİ</b> .....	115
<b>G.2. ŞİKÂyetLERİN DEĞERLENDİRİLMESİ</b> .....	116
<b>G.3. İDARİ YAPTIRIMLAR</b> .....	116
<b>G.4. ÇEVRE KANUNU UYARINCA DURDURMA CEZASI UYGULAMALARI</b> .....	117
<b>G.5. SONUÇ VE DEĞERLENDİRME</b> .....	118
<b>H. ÇEVRE EĞİTİMLERİ</b> .....	<b>119</b>

## ÇİZELGELER DİZİNİ

### Sayfa

Çizelge A.1 –Ordu ilinde 2020 yılında hava kalitesi ölçüm istasyon yerleri ve ölçülen parametreler ...	8
Çizelge 2 - Ordu ilinde 2020 yılı hava kalitesi parametreleri aylık ortalama değerleri ve sınır değerin aşıldığı gün sayıları ( $\mu\text{g}/\text{m}^3$ ; $\text{CO}$ : $\text{mg}/\text{m}^3$ ).....	15
Çizelge B.3 – Ordu ilinin akarsuları.....	22
Çizelge B.4 - Ordu ilinde mevcut göl, gölet ve rezervuarlar.....	23
Çizelge B.5 - Ordu ilinde yapılması planlanan içmesuyu göletleri.....	24
Çizelge B.6 – Ordu ilinin yeraltı suyu potansiyeli .....	25
Çizelge B.7 – Ordu ilinde 2019 yılı itibariyle kentsel atıksu arıtma tesislerinin durumu .....	27
Çizelge B.8 – Ordu ili kıyı su kütlelerinin ekolojik kalite değerlendirmesi.....	30
Çizelge B.9 – 2020 yılı itibariyle acil müdahale planı hazırlaması gereken ve onaylı plana sahip kıyı tesisi sayısı.....	31
Çizelge B.10 – Ordu İlinde 2020 Yılı İtibariyle Bulunan Balık Çiftlikleri.....	31
Çizelge B.11 – Ordu İlinde 2020 yılı içme suyu temin edilen yüzeysel su kaynakları.....	33
Çizelge B.12 – Ordu İlinde 2020 Yılı içme suyu temin edilen su kaynakları.....	33
Çizelge B.13 – Ordu ilinde 2020 yılı itibariyle kentsel atıksu arıtma tesislerinin durumu .....	39
Çizelge B.14 – Ordu ilinde 2020 yılı OSB, Serbest Bölgeler ve Sanayi Sitelerinde atıksu arıtma tesislerinin (AAT) durumu (OSKİ, 2020).....	41
Çizelge B.15 – Ordu ilinde 2020 yılı itibariyle münferit sanayiye ait atıksu arıtma tesisi (AAT) sayısı .....	41
Çizelge B.16 – Ordu ilinde 2020 yılı itibariyle arıtıldıktan sonra bertaraf edilen atıksu durumu (OSKİ,2020).....	42
Çizelge B.17 - Ordu ilinde 2020 yılı için tespit edilen noktasal kaynaklı toprak kirliliğine ilişkin veriler .....	43
Çizelge C.18 - 2020 yılı için il/ilçe belediyelerince toplanan ve yerel yönetimlerce (büyükşehir belediyesi/ belediye/ birliklerce) yönetilen belediye atığı miktarı ve toplanma, taşınma ve bertaraf yöntemleri.....	48
Çizelge C.19 – 2020 yılı itibariyle hafriyat toprağı, inşaat ve yıkıntı atıkları yönetimi.....	49
Çizelge C.20 – 2020 yılında sıfır atık yönetimi kapsamında verilen eğitimler .....	64
Çizelge C.21 – 2020 yılı itibariyle Atık Getirme Merkezleri.....	65
Çizelge C.22 – 2020 yılında sıfır atık yönetimi kapsamında toplanan atık miktarı .....	65
Çizelge C.23 – 2020 yılı itibariyle sıfır atık sistemini uygulayan kurum/kuruluş sayısı .....	67
Çizelge C.24 – 2020 yılı itibariyle sıfır atık yönetimi kapsamındaki ekipmanlar.....	68
Çizelge C.25 – 2020 yılı itibariyle sıfır atık yönetimi kapsamında kompost üretimi bilgileri.....	68
Çizelge C.26 - Temel Seviye Sıfır Atık Belgesi almış kurum türlerine ilişkin bilgiler.....	68
Çizelge C.27 - (Ordu) ilinde 2020 yılı ambalaj ve ambalaj atıkları istatistik sonuçları* .....	69
Çizelge C.28 - 2020 yılında (Ordu) ilinde kayıtlı ekonomik işletme sayısı .....	70
Çizelge C.29- 2020 yılında (ORDU) ilinde kayıtlı ambalaj atığı toplama ayırma tesisi sayısı.....	71
Çizelge C.30 - 2020 yılında (ORDU)ilinde ambalaj atığı geri kazanım tesisi sayısı .....	71
Çizelge C.31 – 2020 yılında (ordu) ilinde Belediyelerin Ambalaj Atık Yönetim Planı (AAYP) durumu .....	72
Çizelge C.32 – 2019 yılında atık işleme yöntemine göre atık miktarları* .....	74
Çizelge C.33 – 2019 yılı için atık madeni yağ geri kazanım ve bertaraf miktarları.....	77
Çizelge C.34 – Yıllar itibariyle toplanan atık akü ve pil miktarı (kg)* .....	78
Çizelge C.35 – 2020 yılı için atık bitkisel yağlarla ilgili veriler .....	78

Çizelge C.36 –2020 yılında oluşan ömrünü tamamlamış lastikler ile ilgili veriler .....	78
Çizelge C.37 – Yıllar itibariyle geri kazanım tesislerine ve Atık Yakma Tesislerine gönderilen toplam ÖTL miktarları (ton/yıl) .....	79
Çizelge C.38 –2020 yılı AEEE toplanan ve işlenen miktarlar .....	79
Çizelge C.39 - 2020 yılı teslim alınan ÖTA sayısı.....	80
Çizelge C.40 – 2019 yılı için tehlikesiz atıkların verileri.....	80
Çizelge C.41 –2020 yılı için ildeki demir ve çelik üreticileri, cüruf ve bertaraf yöntemi.....	80
Çizelge C.42 –2020 yılı termik santrallerde kullanılan kömür, oluşan cüruf ve uçucu kül miktarı.....	81
Çizelge C.43 – 2020 yılında il sınırları içinde oluşan yıllık tıbbi atık miktarı .....	81
Çizelge C.44 - Yıllara göre tıbbi atık miktarı.....	81
Çizelge C.45 – 2020 yılında maden zenginleştirme tesislerinden kaynaklanan atık miktarı .....	82
Çizelge C.46 – 2020 yılı itibariyle bulunan atık işleme tesisi sayısı .....	82
Çizelge Ç.47 – Ordu ilinde 2020 yılında BEKRA kuruluşlarının sayısı.....	83
Çizelge Ç.48 – Ordu ilinde 2020 yılında BEKRA bildirimleri sorgulanan kuruluş sayıları .....	83
Çizelge D.49 – Ordu ili mera alanları .....	86
Çizelge D.50 – Ordu ilinde mevcut tescilli anıt ağaçlar.....	97
Çizelge D.51 – Ordu İli Altınordu İlçesi mevcut tescilli anıt ağaç topluluğu .....	98
Çizelge D.52 – Ordu İli Gököy İlçesi mevcut tescilli anıt ağaç topluluğu.....	98
Çizelge E.53 – Ordu ilinde arazi kullanım sınıflandırması .....	108
Çizelge F.54 – Ordu İlinde Bakanlık merkez ve ÇŞİM tarafından 2020 yılı içerisinde alınan ÇED Olumlu ve ÇED Gerekli Değildir Kararlarının sektörel dağılımı .....	112
Çizelge F.55– Ordu ilinde Bakanlık merkez ve ÇŞİM tarafından 2014-2020 yılları arasında verilen muafiyet kararlarının sektörel dağılımı .....	113
Çizelge F.56 – Ordu ilinde 2014-2020 yılları arasında verilen iade/iptal kararlarının sektörel dağılımı .....	113
Çizelge F.57 – 2020 yılında Bakanlık Merkez teşkilatı ve ÇŞİM tarafından verilen Geçici Faaliyet Belgesi ve Çevre İzni/Çevre İzni ve Lisansı Belgesi sayıları.....	113
Çizelge G.58 - 2020 yılında ÇŞİM tarafından gerçekleştirilen denetimlerin sayısı.....	115
Çizelge G.59 – 2020 yılında ÇŞİM’e gelen tüm şikâyetler ve bunların değerlendirilme durumları...	116
Çizelge G.60 – 2020 yılında ÇŞİM tarafından uygulanan ceza miktarları ve sayısı.....	116

## GRAFİKLER DİZİNİ

	<u>Sayfa</u>
Grafik A.1 – Ordu ilinde 2020 yılında Fatsa istasyonu PM <sub>10</sub> parametresi günlük ortalama değer grafiği* .....	9
Grafik B.3 - Ordu ilinde 2020 yılı belediyeler tarafından içme ve kullanma suyu şebekesi ile dağıtılmak üzere temin edilen su miktarının kaynaklara göre dağılımı .....	33
Grafik B.3 -Ordu ilinde 2020 yılında endüstrinin kullandığı suyun kaynaklara göre dağılımı.....	36
Grafik B.5 – 2020 yılında Ordu ilinde kanalizasyon hizmeti verilen nüfusun belediye nüfusuna oranı	37
Grafik B.6 – 2020 yılında Ordu ilinde atıksu arıtma tesisi ile hizmet edilen nüfusun toplam belediye nüfusuna oranı .....	38
Grafik B.7 - Ordu ilinde 2020 yılında belediyelerden kaynaklanan arıtma çamurunun yönetimi .....	43
Grafik C.8 - Ordu ilinde katı atık kompozisyonu.....	47
Grafik C.9 – Yıllar bazında sıfır atık yönetimi kapsamında toplanan atık miktarı .....	66
Grafik C.10 – Yıllar itibariyle sıfır atık sistemine geçen kurum/kuruluş binası sayısı .....	67
Grafik C.11 – Yıl bazında (Ordu) ilinde kayıtlı ekonomik işletme sayısı.....	70
Grafik C.12 – Yıl bazında (ORDU) ilinde bulunan ambalaj atığı geri kazanım tesisi sayısı (Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü,2020).....	72
Grafik C.13 – Atık yönetim uygulaması verilerine göre ilimizdeki tehlikeli atık yönetimi* (kg) .....	74
Grafik E.15 – Ordu ilinde 2020 yılı arazi kullanım durumuna göre arazi sınıflandırması .....	107
Grafik F.16 – Ordu ilinde 2020 yılında ÇED Gerekli Değildir Kararı alınan projelerin sektörel dağılımı.....	112
Grafik F.17 – 2020 yılında verilen Çevre İzin/ Çevre İzin ve Lisans Belgelerinin konularına göre dağılımı.....	114
Grafik G.18 – ÇŞİM tarafından 2020 yılında gerçekleştirilen planlı ve ani çevre denetimlerinin dağılımı.....	115
Grafik G.19 – 2020 yılında ÇŞİM gelen şikâyetlerin konulara göre dağılımı .....	116
Grafik G.20 – 2020 yılında ÇŞİM tarafından uygulanan idari para cezaları miktarının konulara göre dağılımı.....	117
Grafik G.21 - 2020 yılında ÇŞİM tarafından uygulanan idari para cezaları sayısının konulara göre dağılımı.....	117

## HARİTALAR DİZİNİ

	<u>Sayfa</u>
Harita E.1 – Ordu ilinin Çevre Düzeni Planı.....	110

## RESİMLER DİZİNİ

	<u>Sayfa</u>
Resim D.1 – Dağ Yıldızcası - <i>Astrantia maxima</i> .....	84
Resim D.2 - Su Samuru ( <i>Lutra lutra</i> ).....	85
Resim D.3 – Ordu İli Anıt Ağaçların Bakımdan Önceki ve Sonraki Durumu .....	99

## GİRİŞ

Ordu İli, kuzeyden Karadeniz, doğudan Giresun, güneyden Sivas ve Tokat ve batıdan Samsun illeri ile çevrilidir. Yüzölçümü 5.952 km<sup>2</sup> ve 500 metre rakımı olan ilde yeryüzü şekilleri farklılaşmaktadır. Büyüklü küçüklü akarsular, göller ve dağlar, bunların oluşturduğu ova ve yaylalar ilin genel topografisini oluşturmaktadır. İl topraklarında en fazla alanı dağlık araziler oluşturmaktadır. Batıdan doğuya ve kuzeyden güneye gidildikçe yükselti artmaktadır. Dağların doruk noktaları kimi zaman 3000 metreyi aşmaktadır. 3107 metre yüksekliği ve Kuzey Anadolu Dağları'nın bir kolunu oluşturan Canik Dağlarının en yüksek noktası olan Karagöl Dağı il sınırları içerisinde yer almaktadır. Sınırlar dahilinde olan ve kayda değer yüksekliğe sahip diğer alanlar, 2789 metre yüksekliğinde olan Gündeliç Tepesi, 2103 metre yüksekliği bulunan Seyir Tepesi'dir. Ordu'da dağlardan sonra en geniş alanı plato ve yaylalar kaplamaktadır. Canik dağlarının akarsu ve vadilerle parçalanmış kesimlerinde yaylalar ve platolar oluşmuştur. İlde Korgan, Gökçebel, Turnalık, Düzoba Yaylası gibi birçok yayla bulunmakta olup en önemli yaylaları; Çambaşı, Keyfalanı ve Perşembe Yaylası'dır. İlde kaynağını dağlardan alan akarsular yoğunlaşmakta ve 34 adet akarsu bulunmaktadır. İldeki en büyük akarsu uzunluğu 161 km ile Melet ırmağı olup diğer büyük ölçekli ırmaklar Bolaman, Turnasuyu, Elekçidir. Akarsuyun yanı sıra il sınırları dahilinde göllerde bulunmaktadır. Şehirde Gaga Gölü ve Ulugöl sulak alan olarak ilan edilmiş olup Gaga Gölü 60 dekar, Ulugöl 80 dekar yüzeyi kapsamaktadır.

Ordu İli'nin topoğrafi ve iklim yapısına bağlı olarak bitki örtüsü de yer yer farklılaşmaktadır. Kışları ılık, yazları serin olan ılıman iklimde yılın ortalama 143 günü yağışlı geçmekte ve bitki örtüsünü ladin, çam (karaçam), kızılğaç, kayın, gürgen, meşe, kestane ormanlık arazilerde bazen büyük, bazen küçük meşçereler oluşturmaktadır. Karadeniz maki formuna uygun bitki grupları orman vasfı bozulmuş arazilerde mevcuttur.

Ordu ili idari yapısında 2013 yılı önemli bir dönüm noktasıdır. İl, 22.03.2013 tarih ve 28595 sayılı Resmî Gazete' de yayımlanan 6447 sayılı "On Üç İlde Büyükşehir Belediyesi ve Yirmi Altı İlçe Kurulması İle Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanunda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun" ile büyükşehir olmuştur. Ordu, Türkiye'nin 30. Büyükşehir'i olup Altınordu, Akkuş, Aybastı, Çamaş, Çatalpınar, Çaybaşı, Fatsa, Gököy, Gülyalı, Gürgentepe, İkizce, Kabadüz, Kabataş, Korgan, Kumru, Mesudiye, Perşembe, Ulubey ve Ünye olmak üzere 19 ilçeden oluşmaktadır. İlçeler genelinde yer alan mahalle sayısı ise toplam 726'dır.

Ordu İl'inde nüfus bakımından en yoğun ilçe merkez ilçe olan Altınordu İlçesi'dir. Nüfus kıyıda yer alan ilçelerde yoğunlaşmakta olup bu ilçeler; doğudan batıya doğru Gülyalı, merkez ilçe olan Altınordu, Perşembe, Fatsa ve Ünye denize kıyısı olan ilçelerdir. Diğer ilçeler ise iç kesimlerde yer almaktadır. İlin en büyük yüzölçümüne sahip ilçesi Sivas ve Tokat illerine komşu olan ve ilin güney doğusunda yer alan Mesudiye ilçesi olmasına rağmen ilçenin nüfus yoğunluğu düşük düzeydedir.

Ordu ili ekonomik yapısı tarım ve kısmen de olsa ticarete dayanmaktadır. Tarım sektörü içerisinde başta bitkisel üretim olmak üzere hayvancılık, arıcılık, balıkçılık ve ormancılık önemli alt sektörlerdir. Bitkisel üretim içerisinde en önemli pay, Türkiye üretiminin %25'ini oluşturan, fındıktır. Tarım sektörü, ilin ve bölgenin ekonomik, sosyal ve kültürel anlamda gelişmesine önemli oranda katkı sağlamaktadır.

Ordu sanayisi daha çok fındık ve fındığa bağlı girişimlerden oluşmaktadır. İlk sanayi 1970'li yıllar ve 1980'li yıllarda kent merkezine yakın alanlarda dağınık olarak kurulduğu görülmektedir. İldeki sanayi sektörüne yönelik özel sektör yatırımları gıda, orman ürünleri ve mobilya sanayi, tekstil,



madencilik ve toprağa dayalı sanayi, çimento ve hazır 15 beton imalatı sektörü ile Tekstil ürünleri imalatı ve gıda sanayi yatırımlarının çoğu fındık kırma işleme ve fındık mamulleri üretimine yöneliktir. Ekonomide sanayi sektörü, tarım ve hizmet sektörüne oranla daha küçük bir paya sahiptir. Zaman içerisinde sanayide düzenin sağlanması ve kente olası olumsuz sonuçlarının en aza indirmesi amacıyla sanayi alanları oluşturulmuştur. Kent merkezinde, Fatsa ve Ünye ilçelerinde olmak üzere 3 adet organize sanayi bölgesi, Ordu merkezde 2, Fatsa'da 1, Ünye'de 1, Mesudiye'de 1 Adet ve Korgan ilçesinde arsa alım aşamasında olan 6 adet küçük sanayi sitesi bulunmaktadır.

Ordu İli ekonomisine katkı sağlayacak önemli bir sektörde de turizm sektörüdür. Ordu İlinin doğal ve kültürel yapısı, doğa ve kültür turizminin gelişmesine olanak sağlamaktadır. Denize kıyısı olan il mevsimin elverdiği ölçüde yaz turizmi potansiyeli bulunmaktadır. İlde 27 arkeolojik, 2 kentsel, 1 kentsel arkeolojik, 6 doğal ve arkeolojik sit alanı olmak üzere 36 adet sit alanı bulunmaktadır. Ayrıca tek yapı ölçeğinde korunan 475 tarihi eser bulunmaktadır. Bunlardan 291'i sivil mimarlık örneği, 54'ü dinsel yapı, 52'si mezarlık, 48'i kültürel yapı, 9'u kalıntı, 8'i idari yapı, 7'si askeri yapı, 6'sı endüstriyel ve ticari yapıdır. Bunun yanı sıra ilde yayla turizmi önemli bir rol oynamaktadır. Bu turizm alanı aynı zamanda doğa yürüyüşü, avcılık fotoğrafçılık vb. gibi diğer turizm alanları ile birlikte değerlendirilebilmektedir. Aynı zamanda yaylalarda yapılan festivaller, doğayı ve bölge kültürünü bir arada turizme sunmakta ve turizmin gelişmesini sağlamaktadır. İlde 8 turizm merkezi bulunmakta olup, bu turizm merkezlerinden 6'sını yaylalar oluşturmaktadır.

Son olarak, Ordu ve Şehircilik İl Müdürlüğü, ÇED ve Çevre İzinleri ile Çevre Yönetimi ve Denetimi Şube Müdürlüğü şeklinde iki farklı şube olarak çevre ile ilgili görevler üstlenilmiştir. Bu şubelerin görevleri;

- Çevresel Etkileri olan faaliyetlerin Çevresel Etki Değerlendirmesini yapmak,
- Geçici faaliyet belgesi ve çevre izin/çevre izin ve lisansı başvurularını değerlendirmek,
- Egzoz gazı emisyon ölçümleri yetki belgesi düzenlenmesi ile ilgili iş ve işlemleri yapmak,
- Çevre kirliliği ile ilgili mahallinde ölçüm ve tespit yapmak,
- Kuruluşlarca yapılan ve yerel yönetimler tarafından izin verilen tesisler ile yerel yönetimlerce yapılan atık toplama ve deşarj sistemlerinin Çevre Kanunu ile ilgili Yönetmeliklerde belirtilen çevre standartlarına göre kontrolünü yapmak,
- Mahallinde çevreye olumsuz etkileri olan her türlü faaliyeti izlemek, denetlemek, tehlikeli hallerde ya da gerekli durumlarda faaliyetleri durdurmak için gerekli işlemleri başlatmak,
- Atıkların yönetim planlarını değerlendirmek ve planın uygulanmasını sağlamak,
- Mahalli Çevre Kurulunun sekretarya işlerini yürütmek,
- İldeki çevre ile ilgili eğitim faaliyetlerini düzenlemek,
- Çevre ile ilgili şikâyetleri değerlendirmek olarak özetlenebilmektedir.

Müdürlüğümüzde bu görevler; 6 Çevre Mühendisi, 2 Şehir Plancısı, 1 Jeofizik Mühendisi, 1 Jeoloji Mühendisi, 1 Kimya Mühendisi, 1 Bilgisayar İşletmeni, 1 Teknisyen olmak üzere 14 personel tarafından gerçekleştirilmektedir.

Mustafa Umut BEKTAŐ ÇED ve Çevre İzinleri Şube M¼d¼r V.		
1	Hale GEDİKALİ GENCER	Çevre Yüksek M¼hendisi
2	Berrin GÖN¼L SEVEN	Çevre M¼hendisi
3	T¼rkan ÖZG¼R	Y¼ksek Şehir Plancısı
4	SavaŐ KOVANCI	Jeofizik M¼hendisi
Biol DAŐKIN Çevre Y¼netimi ve Denetimi Şube M¼d¼r V.		
5	Elif G¼NDOĐDU	Çevre M¼hendisi
6	Hatice ÇANKAYA	Çevre M¼hendisi
7	Cansu BAŐKÖY BEKTAŐ	Çevre M¼hendisi
8	Nagihan Bet¼l AKSOY	Çevre M¼hendisi
9	G¼l ÇAKIROĞLU	Jeoloji M¼hendisi
10	Azem KÖK	Kimya M¼hendisi
11	Celal UÇAR	Bilgisayar İŞletmeni
12	Kemal YILDIZ	Tekniker

## A. HAVA

### A.1. Hava Kalitesi

Modern yaşamın getirdiği şehirleşmenin bir sonucu olan hava kirliliği, yerel ve bölgesel olduğu kadar küresel ölçekte de etki alanına sahiptir. Hava kirliliğinin insan sağlığına önemli etkileri olması sebebiyle, hava kalitesi konusuna tüm dünyada büyük önem verilmektedir. Hava kirliliği problemlerini çözmek ve strateji belirlemek için, bilimsel topluluk ve ilgili otoritenin her ikisi de atmosferik kirlenici konsantrasyonlarını izlemek ve analiz etmek konusuna odaklanmışlardır (Kyrkilis vd, 2007). Otoritelerin hava kalitesinin korunması ve iyileştirilmesi konusunda sorumluluklarının yanı sıra, halk sağlığını doğrudan etki eden bir konu olması sebebiyle, kamuoyuna iletişim araçları vasıtasıyla hava kirliliği güncel bilgilerini sunması da sorumlulukları arasındadır.

Ülkemizde dış ortam hava kalitesine ilişkin parametrelerin yönetimi Hava Kalitesi Değerlendirme ve Yönetimi Yönetmeliği gereğince gerçekleştirilmektedir. Bu kapsamda, 2020 yılı itibarıyla geçerli olan hava kalitesi limit değerlerine ilişkin bilgi Çizelge A.1'te verilmektedir.

Ancak farklı kirlenicilere ait ölçümleri anlamak bu konuda çalışan bir bilim insanı için mümkün olsa bile genel halk ve yerel otoriteler için oldukça zor olmaktadır. Bu sebeple, hava kirliliğinin/hava kalitesinin durumunu kamuoyuna açıklarken halkın kolayca anlayabileceği bir sınıflama sistemi kullanılmaktadır. Tüm dünyada yaygın olarak kullanılan, Hava Kalitesi İndeksi (HKİ) denilen bu sınıflama sistemi ile havadaki kirlenicilerin konsantrasyonlarına göre hava kalitesi için iyi, orta, kötü, tehlikeli vb şeklinde derecelendirme yapılmaktadır. Dünyanın pek çok ülkesinde indeks hesaplanmasında kullanılan yöntem ve kriterler, kendi ülkelerinde uygulanan hava kalitesi standartlarına uygun şekilde oluşturulmuştur.

Bir ulusun hava kalitesinin iyileştirilmesi konusundaki başarısı, yerel ve ulusal hava kirliliği sorunları ve kirlilik azaltmadaki gelişmeler konusunda doğru ve iyi bilgilendirilmiş vatandaşların desteğine bağlıdır (Sharma vd, 2003a). Bir bölgedeki kirlenici seviyelerini anlamak için uygun bir aracın geliştirilmesi büyük önem taşımaktadır. Bu araç, vatandaşın hava kirliliği seviyesi hakkında doğru ve anlaşılabilir şekilde bilgi sağlarken, aynı zamanda ilgili otoritelerin toplum sağlığını korumak için önlem almaları konusunda kullanılabilir olmalıdır (Kyrkilis vd, 2007).

Bu amaçla, geliştirilen standart değerler, gerek uyarıcı ve anlaşılabilir olması gerekse de kullanımı açısından yaygın olarak bir indekse çevrilerek sunulabilmektedir. Belli bir bölgedeki hava kalitesinin karakterize edilmesi için ülkelerin kendi sınır değerlerine göre dönüştürdükleri ve kirlilik sınıflandırılmasının yapıldığı bu indekse Hava Kalitesi İndeksi (HKİ) (Air Quality Index/AQI) adı verilmektedir. İndeks belirli kategorilerde farklı tanım ve renkler kullanılarak ifade edilmekte ve ölçümü yapılan her kirlenici için ayrı ayrı düzenlenmektedir (Yavuz, 2010).

Ulusal Hava Kalitesi İndeksi, ulusal mevzuatımız ve sınır değerlerimize uygun olarak oluşturulmuştur. 5 temel kirlenici için hava kalitesi indeksi hesaplanmaktadır. Bunlar; partikül maddeler (PM10), karbon monoksit (CO), kükürt dioksit (SO2), azot dioksit (NO2) ve ozon (O3) dur.

**Çizelge A.1 – Hava kalitesi değerlendirme ve yönetiminde limit değerlerinde kademeli azaltım ve uyarı eşikleri**

KİRLLETİCİ	ORTALAMA SÜRE	LİMİT DEĞER		UYARI EŞİĞİ
		2019 (ng/m <sup>3</sup> )	2020 (ng/m <sup>3</sup> )	
SO <sub>2</sub>	<b>saatlik</b> -insan sağlığının korunması	350	350	500 µg/m <sup>3</sup> (hava kalitesinin temsili bölgelerinde bütün bir “bölge” veya “alt bölge”de veya en azından 100 km <sup>2</sup> 'de – hangisi küçükse- üç ardışık saatte ölçülür)
	<b>24 saatlik</b> -insan sağlığının korunması	125	125	
	<b>yıllık ve kış dönemi (1 Ekim'den 31 Mart'a kadar)</b> -insan sağlığının korunması için-	20	20	
NO <sub>2</sub>	<b>saatlik</b> -insan sağlığının korunması için-	250	240	400 µg/m <sup>3</sup> (hava kalitesinin temsili bölgelerinde bütün bir “bölge” veya “alt bölge”de veya en azından 100 km <sup>2</sup> 'de – hangisi küçükse- üç
	<b>yıllık</b> -insan sağlığının korunması için-	50	48	
NO <sub>X</sub>	<b>yıllık</b>	30	30	
PM <sub>10</sub>	<b>24 saatlik</b> -insan sağlığının korunması	50	50	
	<b>yıllık</b> -insan sağlığının korunması	40	40	
Pb	<b>yıllık</b> -insan sağlığının korunması	0,5	0,5	
BENZEN	<b>yıllık</b> -insan sağlığının korunması	7	6	
CO	<b>maksimum günlük 8 saatlik ortalama</b> -insan sağlığının korunması	10.000	10.000	

(Kaynak: Hava Kalitesi Değerlendirme ve Yönetimi Yönetmeliği)

Hava kalitesine ilişkin hava kalite indeksi karşılaştırması da Çizelge A.2’ de verilmektedir.

**Çizelge A.2 - Ulusal hava kalite indeksi kesme noktaları**

İndeks	HKİ	SO <sub>2</sub> [ng/m <sup>3</sup> ]	NO <sub>2</sub> [ng/m <sup>3</sup> ]	CO [ng/m <sup>3</sup> ]	O <sub>3</sub> [ng/m <sup>3</sup> ]	PM10 [ng/m <sup>3</sup> ]
		1 Sa. Ort.	1 Sa. Ort.	8 Sa. Ort.	8 Sa. Ort.	24 Sa. Ort.
İyi	0 - 50	0-100	0-100	0-5.500	0-120 <sup>L</sup>	0-50
Orta	51 - 100	101-250	101-200	5.501-10.000	121-160	51-100
Hassas	101 - 150	251-500	201-500	10.001-16.000 <sup>L</sup>	161-180 <sup>B</sup>	101-260
Sağlıksız	151 - 200	501-850	501-1.000	16.001-24.000	181 -240 <sup>U</sup>	261-400
	201 - 300	851-1.100	1.001-2.000	24.001-32.000	241-700	401-520
	301 - 500	>1.101	>2.001	>32.001	>701	>521

L: Limit Değer B:  
Bilgi Eşiği U: Uyarı  
Eşiği

**Çizelge A.3 - Ulusal hava kalitesi indeksi**

Hava Kalitesi İndeksi (AQI) Değerler	Sağlık Endişe Seviyeleri	Renkler	Anlamı
Hava Kalitesi İndeksi bu aralıkta olduğunda..	..hava kalitesi koşulları..	..bu renkler ile sembolize edilir..	..ve renkler bu anlama gelir.
0 - 50	İyi	Yeşil	Hava kalitesi memnun edici ve hava kirliliği az riskli veya hiç risk teşkil etmiyor.
51 - 100	Orta	Sarı	Hava kalitesi uygun fakat alışılmadık şekilde hava kirliliğine hassas olan çok az sayıdaki insanlar için bazı kirleticiler açısından orta düzeyde sağlık endişesi oluşabilir.
101- 150	Hassas	Turuncu	Hassas gruplar için sağlık etkileri oluşabilir. Genel olarak kamunun etkilenmesi olası değildir.
151 - 200	Sağlıksız	Kırmızı	Herkes sağlık etkileri yaşamaya başlayabilir, hassas gruplar için ciddi sağlık etkileri söz konusu olabilir.
201 - 300	Kötü	Mor	Sağlık açısından acil durum oluşturabilir. Nüfusun tamamının etkilenme olasılığı yüksektir.
301 - 500	Tehlikeli	Kahverengi	Sağlık alarmı: Herkes daha ciddi sağlık etkileri ile karşılaşabilir.

**Çizelge A.4 – Ordu ilinde 2020 yılı itibariyle sürekli emisyon ölçüm sistemleri (CSİM, 2020)**

SEKTÖR	TESİS SAYISI	BACA SAYISI
Ağaç İşleme Tesisleri	14	1
Asit Üretim Tesisleri	2	
Atık Geri Kazanım ve Bertaraf Tesisleri		
Cam Üretim Fabrikaları		
Çimento	1	1
Demir - Çelik ve Metalurji Fabrikaları		
Doğalgaz Çevrim ve Termik Santraller		
Gıda Fabrikaları	38	
Gübre Fabrikaları		
Kağıt Fabrikaları	2	
Kimya Fabrikaları	1	
Kireç Fabrikaları		
Lastik Üretim Tesisleri	5	
Otomotiv		
Petrol ve Petrokimya Tesisleri	3	
Şeker Fabrikaları		
Tekstil Fabrikaları	14	
<b>TOPLAM</b>	<b>80</b>	<b>2</b>

## A.2. Hava Kalitesi Üzerine Etki Eden Kirleticiler

Hava kirliliği, doğrudan veya dolaylı olarak insan sağlığını etkileyerek yaşam kalitesini düşürmektedir. Günümüzde hava kirliliği nedeniyle yerel, bölgesel ve küresel sorunlar yaygın olarak yaşanmaktadır.

Yoğun şehirleşme, şehirlerin yanlış yerleşmesi, motorlu taşıt sayısının artması, düzensiz sanayileşme, kalitesiz yakıt kullanımı, topoğrafik ve meteorolojik şartlar gibi nedenlerden dolayı büyük şehirlerimizde özellikle kış mevsiminde hava kirliliği yaşanabilmektedir.

Bir bölgede hava kalitesini ölçmek, o bölgede yaşayan insanların nasıl bir hava teneffüs ettiğinin bilinmesi açısından çok büyük önem taşımaktadır. Ayrıca, önemli bir nokta da, bir bölgede meydana gelen hava kirliliğinin sadece o bölgede görülmeyip meteorolojik olaylara bağlı olarak yayılım göstermesi ve küresel problemlere de (küresel ısınma, asit yağmurları, vb) sebep olmasıdır.

Renksiz bir gaz olan kükürdioksit (SO<sub>2</sub>), atmosfere ulaştıktan sonra sülfat ve sülfürik asit olarak oksitlenir. Diğer kirleticiler ile birlikte büyük mesafeler üzerinden taşınabilecek damlalar veya katı partiküller oluşturur. SO<sub>2</sub> ve oksidasyon ürünleri kuru ve nemli depozisyonlar (asitli yağmur) sayesinde atmosferden uzaklaştırılır.

Azot Oksitler (NOx), Azot monoksit (NO) ve azot dioksit (NO<sub>2</sub>), toplamı azot oksitleri (NOx) oluşturur. Azot oksitler genellikle (%90 durumda) NO olarak dışarı verilir. NO ve NO<sub>2</sub>' nin ozon veya radikallerle (OH veya HO<sub>2</sub> gibi) reaksiyonu sonucunda oluşur. İnsan sağlığını en çok etkileyen azot oksit türü olması itibari ile NO<sub>2</sub> kentsel bölgelerdeki en önemli hava kirleticilerinden biridir. Azot oksit (NOx) emisyonları insanların yarattığı kaynaklardan oluşmaktadır. Ana kaynakların başında kara, hava ve deniz trafiğindeki araçlar ve endüstriyel tesislerdeki yakma kazanları gelmektedir.

İnsan sağlığına etkileri açısından, sağlıklı insanların çok yüksek NO<sub>2</sub> derişimlerine kısa süre dahi maruz kalmaları, şiddetli akciğer tahribatlarına yol açabilir. Kronik akciğer rahatsızlığı olan kişilerin ise bu derişimlere maruz kalmaları, akciğerde kısa vadede fonksiyon bozukluklarına yol açabilir. NO<sub>2</sub> derişimine uzun süre maruz kalınması durumunda ise buna bağlı olarak solunum yolu rahatsızlıklarının ciddi oranda arttığı gözlenmektedir.

Toz Partikül Madde (PM<sub>10</sub>), partikül madde terimi, havada bulunan katı partikülleri ifade eder. Bu partiküllerin tek tip bir kimyasal bileşimi yoktur. Katı partiküller insan faaliyetleri sonucu ve doğal kaynaklardan, doğrudan atmosfere karışırlar. Atmosferde diğer kirleticiler ile reaksiyona girerek PM'yi oluştururlar ve atmosfere verilirler. (PM<sub>10</sub> -10 µm'nin altında bir aerodinamik çapa sahiptir) 2,5 µm'ye kadar olan partikülleri kapsayacak yasal düzenlemeler konusunda çalışmalar devam etmektedir. PM<sub>10</sub> için gösterilebilecek en büyük doğal kaynak yollardan kalkan tozlardır. Diğer önemli kaynaklar ise trafik, kömür ve maden ocakları, inşaat alanları ve taş ocaklarıdır. Sağlık etkileri açısından, PM<sub>10</sub> solunum sisteminde birikebilir ve çeşitli sağlık etkilerine sebep olabilir. Astım gibi solunum rahatsızlıklarını kötüleştirir, erken ölümü de içeren çeşitli ciddi sağlık etkilerine sebep olur. Astım, kronik tıkalı akciğer ve kalp hastalığı gibi kalp veya akciğer hastalığı olan kişiler PM<sub>10</sub>'a maruz kaldığında sağlık durumları kötüleşebilir. Yaşlılar ve çocuklar, PM<sub>10</sub> maruziyetine karşı hassastır. PM<sub>10</sub> yardımıyla toz içerisindeki mevcut diğer kirleticiler akciğerlerin derinlerine kadar inebilir. İnce partiküllerin büyük bir kısmı akciğerlerdeki alveollere kadar ulaşabilir. Buradan da kurşun gibi zehirli maddeler %100 olarak kana geçebilir.

Karbonmonoksit (CO), kokusuz ve renksiz bir gazdır. Yakıtların yapısındaki karbonun tam yanmaması sonucu oluşur. CO derişimleri, tipik olarak soğuk mevsimlerde en yüksek değere ulaşır. Soğuk mevsimlerde çok yüksek değerlere ulaşılmasının bir sebebi de enverziyon durumudur. CO'nin global arka plan konsantrasyonu 0.06 ve 0.17 mg/m<sup>3</sup> arasında bulunur. 2000/69/EC sayılı AB direktifinde CO ile ilgili sınır değerler tespit edilmiştir.

Enverziyon, sıcak havanın soğuk havanın üzerinde bulunarak, havanın dikey olarak birbiriyle karışmasının engellenmesi durumudur. Kirlilik böylece yer seviyesine yakın soğuk hava tabakasının içerisinde toplanır.

CO'nin ana kaynağı trafik ve trafikteki sıkışıklıktır. Sağlık etkileri, akciğer yolu ile kan dolaşımına girerek, kimyasal olarak hemoglobinle bağlanır. Kandaki bu madde, oksijeni hücrelere taşır. Bu yolla, CO organ ve dokulara ulaşan oksijen miktarını azaltır. Sağlıklı kişilerde, daha yüksek seviyelerdeki CO'e maruz kalmak, algılama ve gözün görme gücünü etkileyebilir. Hafif ve daha ağır kalp ve solunum sistemi hastalığı olan kişiler ve henüz doğmamış ve yeni doğmuş bebekler, CO kirliliğine karşı en riskli grubu oluşturur.

Kurşun (Pb), doğada metal olarak bulunmaz. Kurşun gürültü, ışın ve vibrasyonlara karşı iyi bir koruyucudur ve hava yoluyla taşınır. Kurşun, maden ocakları ve bakır ve tunç (Cu+Sn) alaşımı işlenmesi, kurşun içeren ürünlerin geriye dönüştürülmesi ve kurşunlu petrolün yakılmasıyla çevreye

yayılır. Kurşun içeren benzin ilavesi ürünlerinin de kullanılması, atmosferdeki kurşun oranını yükseltir.

Ozon (O<sub>3</sub>), kokusuz renksiz ve 3 oksijen atomundan oluşan bir gazdır. Ozon kirliliği, özellikle yaz mevsiminde güneşli havalarda ve yüksek sıcaklıkta oluşur (NO<sub>2</sub>+ güneş ışınları = NO+ O => O+ O<sub>2</sub> = O<sub>3</sub>). Ozon üretimi uçucu organik bileşikler (VOC) ve karbon monoksit sayesinde hızlandırılır veya güçlendirilir. Ozonun oluşması için en önemli öncü bileşimler NO<sub>x</sub> (Azot oksitler) ve VOC'dır. Yüksek güneş ışınlarının etkisiyle ozon derişimi Akdeniz ülkelerinde Kuzey-Avrupa ülkelerinden daha yüksektir. Sebebi ise güneş ışınlarının ozon'un fotokimyasal oluşumundaki fonksiyonundan kaynaklanmasıdır.

Diğer kirleticilere kıyasla ozon doğrudan ortam havasına karışmaz. Yeryüzüne yakın seviyede ozon karmaşık kimyasal reaksiyonlar yoluyla oluşur. Bu reaksiyonlara NO<sub>x</sub>, metan, CO ve VOC'ler (etan (C<sub>2</sub>H<sub>6</sub>), etilen (C<sub>2</sub>H<sub>4</sub>), propan (C<sub>3</sub>H<sub>8</sub>), benzen (C<sub>6</sub>H<sub>6</sub>), toluen (C<sub>6</sub>H<sub>5</sub>), xilen (C<sub>6</sub>H<sub>4</sub>) gibi kimyasal maddelerde eklenir. Ozon çok güçlü bir oksidasyon maddesidir. Birçok biyolojik madde ile etkileşimde bulunur. Tüm solunum sistemine zarar verebilir. Ozonun zararlı etkisi derişim oranına ve ozona maruziyet süresine bağlıdır. Çocuklar büyük bir risk grubunu oluşturur. Diğer gruplar arasında öğlen saatlerinde dışarıda fiziksel aktivitede bulunanlar, astım hastaları, akciğer hastaları ve yaşlılar bulunur. \*

Ordu ilinde bazı ilçelerde doğalgaz kullanılmakta olup doğalgaza ilişkin veriler aşağıda verilmektedir.

#### **Çizelge A.5 – Ordu ilinde 2020 yılında kullanılan yakıt türleri ve miktarları**

Ordu Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü ve AKSA, 2020

	Katı Yakıt			Doğalgaz		Fuel Oil	
	Kullanım Yeri	Cinsi	Tüketim Miktarı	Kullanım Yeri	Tüketim Miktarı	Kullanım Yeri	Tüketim Miktarı
Sanayi				OSB			
				Üretim			
	Tüketim Miktarı (ton)			Tüketim Miktarı (sm <sup>3</sup> )		Tüketim Miktarı (m3)	
Konut	94750						

2020 yılında kullanılan fuel-oil miktarına ilişkin verilere ulaşılamamıştır.

Ordu İlinde Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü tarafından yetkilendirilmiş 17 Sabit 1 Mobil olmak üzere toplamda 18 adet egzoz emisyon istasyonu bulunmaktadır. Bu sabit istasyonların 7 tanesi Altınordu, 7'ü Fatsa ve 3'ü Ünye İlçesinde bulunmaktadır. Mobil egzoz gazı emisyon ölçüm istasyonu, istasyon bulunmayan İlçelerde egzoz gazı emisyon ölçümü yapmaktadır. Bu istasyonların denetimi Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü tarafından gerçekleştirilmektedir. Ordu İlinde faaliyet gösteren yetkili egzoz gazı emisyon ölçüm istasyonlarında 2020 yılı içerisinde 83411 adet muhtelif aracın egzoz gazı emisyonu ölçümü yapılmıştır.



## Çizelge A.6 - 2020 yılında Ordu ilindeki araç sayısı ve egzoz ölçümü yaptıran araç sayısı

Ordu Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü, İl Emniyet Müdürlüğü, 2020

Egzoz Gazı Emisyon Ölçüm Yetki Belgesi	İldeki Toplam Araç Sayısı	Egzoz Ölçümü Yaptıran
18	135.490	83411

### A.3. Hava Kalitesinin Kontrolü Konusundaki Çalışmalar

Ordu İlinde 2020 yılı içerisinde;

-Emisyon salınımına neden olan, sanayi tesisleri, maden ocakları vb. işletmeler, mer'î mevzuat çerçevesinde denetlenmiş mevzuatta belirtilen sınır değerlere uymaları sağlanmıştır.

-Sanayi Tesislerinden yayılan emisyonların çevresel etkilerinin tespiti için emisyon ölçümlerine nezaret edilmiş, ölçümlerin daha doğru yapılması sağlanmıştır.

-Katı Yakıt İthalatçısı firmaların yurtdışından getirdikleri İthal katı yakıtların denetimleri gerçekleştirilmiş; (katı yakıtlardan numune alınarak Çevre ve Şehircilik Bakanlığı tarafından yetkilendirilmiş laboratuvarlarda analizi yaptırılmaktadır) Uygunluk belgesi düzenlenmiştir.

-İl içinde seyir halindeki araçların egzoz emisyon gazı ölçümleri gerçekleştirilmiş, araçların izin verilen emisyon sınır değerlerine uygunlukları kontrol edilmiştir. (Ordu Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü,-İl Emniyet Müdürlüğü- İl Jandarma Komutanlığı)

-Isınmadan kaynaklı hava kirliliğini en aza indirmek amacıyla, konutlarda ve merkezi ısıtmalı apartmanlarda denetimler yapılmış, kaloriferlerin yakıcılık belgeleri kontrol edilmiş ve gerekli görülen yerlerde yakma teknikleri hakkında ilgili kişilere eğitim verilmiştir. (Ordu Büyükşehir Belediyesi)

-Kömür satışı yapan işletmeler denetlenerek; 1.grup bölgelerde yerli kömür satışı engellenmiş, Katı Yakıt Satıcı Kayıt Belgesi olmayan işletmelerin kömür satışı yapmasının önüne geçilmiştir.

-25.12.2019 tarihinde THEP II. Dönem (2020-2024) Ordu İli Temiz Hava Eylem Planı hazırlanarak hava kalitesinin iyileştirilmesine yönelik denetimler arttırılmıştır (Ordu Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü).

#### A.3.1. Temiz Hava Eylem Planları

Ordu İlinde Hava Kalitesi Değerlendirme ve Yönetimi Yönetmeliği ve ilgili Bakanlık Genelgesi çerçevesinde hazırlanmış olan Ordu İli Temiz Hava Eylem Planı(THEP 2020-2024) 25.12.2019 tarihinde hazırlanmış olup, bu plan dahilinde belirlenmiş eylemler ile ilgili bilgiler aşağıdaki çizelgede gösterilmiştir.

**Çizelge A.7 - Ordu İli Temiz Hava Eylem Planı(THEP 2020-2024) dahilinde belirlenmiş olan eylemler**

<b>Eylem Türü</b>	<b>Eylem Ad</b>	<b>Eylem Açıklama</b>	<b>Sorumlu Kuruluşlar</b>	<b>İşbirlikçi Kuruluşlar</b>	
1	Diğer	Ordu İli Temiz Hava Eylem Planı(Thep 2020-2024)	Kirli Noktaların Tespiti	Ordu Valiliği (Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü) Ordu Belediye Başkanlığı	Sağlık İl Müdürlüğü
2	Diğer	Ordu İli Temiz Hava Eylem Planı(Thep 2020-2024)	İlde doğalgaz kullanımının yaygınlaştırılması	Aksa Ordu Giresun Gaz Dağıtım A.Ş.	Ordu Belediye Başkanlığı
3	Diğer	Ordu İli Temiz Hava Eylem Planı(Thep 2020-2024)	Ağaçlandırma programlarının belirlenmesi	Orman İşletme İl Müdürlüğü Orman ve Su İşleri Bakanlığı (Ağaçlandırma ve Erozyon Kontrolü Genel Müdürlüğü)	Ordu Belediye Başkanlığı İlçe Belediyeleri Sivil Toplum Kuruluşları
4	Diğer	Ordu İli Temiz Hava Eylem Planı(Thep 2020-2024)	Çevre Düzeni Planları ve İmar Planlarında Hava Kirliliğinin dikkate alınmasının sağlanması	Ordu Belediye Başkanlığı İlçe Belediyeleri	Ordu Valiliği (Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü)
5	Evsel Isınma	Ordu İli Temiz Hava Eylem Planı(Thep 2020-2024)	Katı yakıt tercihleri ve izinli yakıtların seçilmesinde halkın Bilgilendirilmesi	Ordu Belediye Başkanlığı	Ordu Valiliği (Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü) Ulusal/Yerel Medya

Eylem Türü	Eylem Ad	Eylem Açıklama	Sorumlu Kuruluşlar	İşbirlikçi Kuruluşlar	
6	Evsel Isınma	Ordu İli Temiz Hava Eylem Planı(Thep 2020-2024)	Kalorifercilere eğitim verilmesi	Ordu Valiliği (Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü) Ordu Belediye Başkanlığı Milli Eğitim İl Müdürlüğü (Halk Eğitim Merkezi)	İlçe Belediyeleri Meslek Odaları Ulusal/Yerel Medya
7	Diğer	Ordu İli Temiz Hava Eylem Planı(Thep 2020-2024)	Eğitim programları düzenleme ve halkın bilgilendirilmesi	Ordu Valiliği (Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü) Ordu Belediye Başkanlığı Sağlık İl Müdürlüğü	Meslek Odaları Ulusal/Yerel Medya
8	Sanayi	Ordu İli Temiz Hava Eylem Planı(Thep 2020-2024)	Organize Sanayi Bölgeleri ve sanayi tesisleri yer seçiminde, yerleşim alanlarının hava kirliliğinden etkilenme durumunun dikkate alınması	Ordu Valiliği (Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü) Çevre ve Şehircilik Bakanlığı (ÇED, İzin ve Denetim Genel Müdürlüğü)	Özel Sektör Kuruluşları
9	Diğer	Ordu İli Temiz Hava Eylem Planı(Thep 2020-2024)	ÇED raporlarının inceleme ve değerlendirilmesinde hava kalitesi sınır değerlerinin göz önünde bulundurulması	Ordu Valiliği (Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü) Çevre ve Şehircilik Bakanlığı (Çevre Yönetimi Genel Müdürlüğü)	Ordu Belediye Başkanlığı

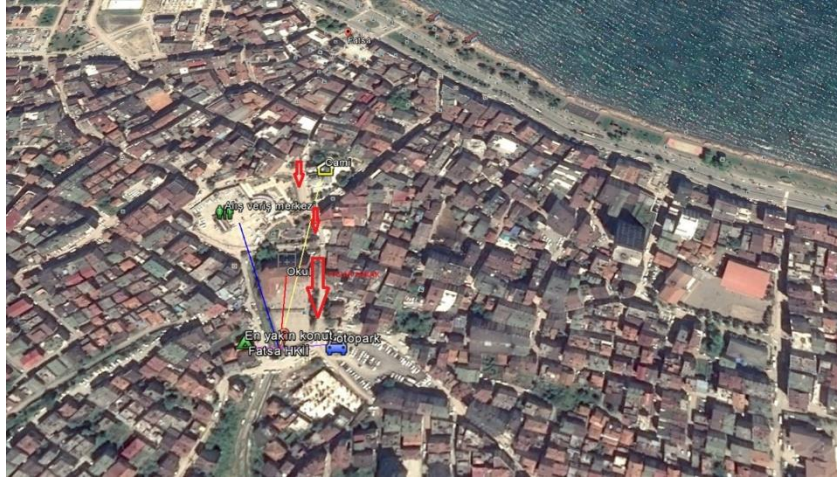
<b>Eylem Türü</b>	<b>Eylem Ad</b>	<b>Eylem Açıklama</b>	<b>Sorumlu Kuruluşlar</b>	<b>İşbirlikçi Kuruluşlar</b>	
10	Diğer	Ordu İli Temiz Hava Eylem Planı(Thep 2020-2024)	HKDY Yönetmeliğinin EK-IA (mevcut yönetmeliğin sınır değerlerinin kademeli azaltımı) bölümünde tanımlanan sınır değerlerinin uygulanması,	Ordu Valiliği (Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü) Çevre ve Şehircilik Bakanlığı (Çevre Yönetimi Genel Müdürlüğü)	Ordu Belediye Başkanlığı
11	Diğer	Ordu İli Temiz Hava Eylem Planı(Thep 2020-2024)	Kullanılmış yağların kontrolü, yağların yakıt olarak kullanılmasının önüne geçilmesi	Ordu Valiliği (Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü)	Bilim, Sanayi ve Teknoloji İl Müdürlüğü İl Jandarma Komutanlığı İl Emniyet Müdürlüğü
12	Diğer	Ordu İli Temiz Hava Eylem Planı(Thep 2020-2024)	Hava Kirliliğinin önlenmesi bazında yapılan denetim sayısının(sanayi, ısınma, motorlu taşıt) ve yaptırımların bildirilmesi	Ordu Belediye Başkanlığı Bilim, Sanayi ve Teknoloji İl Müdürlüğü	Ordu Valiliği (Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü)
13	Sanayi	Ordu İli Temiz Hava Eylem Planı(Thep 2020-2024)	Emisyon konulu Çevre İzni alan sanayi tesis sayısının belirlenmesi,	Ordu Valiliği (Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü)	Bilim, Sanayi ve Teknoloji İl Müdürlüğü
14	Diğer	Ordu İli Temiz Hava Eylem Planı(Thep 2020-2024)	Envanter Oluşturulması	Ordu Valiliği (Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü)	Ordu Belediye Başkanlığı Bilim, Sanayi ve Teknoloji İl Müdürlüğü İl Jandarma Komutanlığı İl Emniyet Müdürlüğü

Eylem Türü	Eylem Ad	Eylem Açıklama	Sorumlu Kuruluşlar	İşbirlikçi Kuruluşlar	
					Aksa Ordu Giresun Gaz Dağıtım A.Ş.
15	Diğer	Ordu İli Temiz Hava Eylem Planı(Thep 2020-2024)	Hava Kalitesi Ölçüm İstasyonunun işletimi	Orta Karadeniz THM Müdürlüğü	Ordu Valiliği (Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü)
16	Diğer	Ordu İli Temiz Hava Eylem Planı(Thep 2020-2024)	Hava kalitesi ön değerlendirme çalışmalarının tamamlanması (Bölgesel ağ merkezlerinin kurulması ile paralel)	Ordu Valiliği (Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü) Çevre ve Şehircilik Bakanlığı (Çevre Yönetimi Genel Müdürlüğü)	Ordu Belediye Başkanlığı
17	Ulaşım	Ordu İli Temiz Hava Eylem Planı(Thep 2020-2024)	Hava Yönetimi ile ilgili denetim programının oluşturularak motorlu taşıt bazında denetim ve kontrollerin yapılması	Ordu Valiliği (Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü) Ordu Belediye Başkanlığı	Bilim, Sanayi ve Teknoloji İl Müdürlüğü İl Jandarma Komutanlığı İl Emniyet Müdürlüğü
18	Sanayi	Ordu İli Temiz Hava Eylem Planı(Thep 2020-2024)	Hava Yönetimi ile ilgili denetim programının oluşturularak sanayi bazında denetim ve kontrollerin yapılması	Ordu Valiliği (Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü) Ordu Belediye Başkanlığı	Bilim, Sanayi ve Teknoloji İl Müdürlüğü

Eylem Türü	Eylem Ad	Eylem Açıklama	Sorumlu Kuruluşlar	İşbirlikçi Kuruluşlar	
19	Evsel Isınma	Ordu İli Temiz Hava Eylem Planı(Thep 2020-2024)	Hava Yönetimi ile ilgili denetim programının oluşturularak ısınma, bazında denetim ve kontrollerin yapılması	Ordu Valiliği (Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü) Ordu Belediye Başkanlığı	Bilim, Sanayi ve Teknoloji İl Müdürlüğü

## A.4. Ölçüm İstasyonları

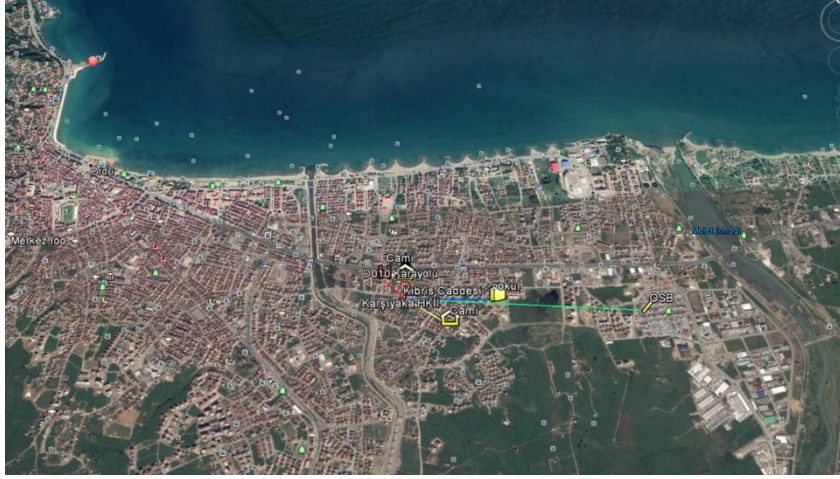
### A.4.1. Fatsa Hava Kalitesi İzleme (HKİ) İstasyonu



Şekil A.4-1: Ordu- Fatsa Hava Kalitesi Ölçüm İstasyonunun Yeri

Fatsa HKİ İstasyonunun etrafında (2 km yarıçap içerisinde) herhangi bir sanayi tesisi bulunmamaktadır. İstasyon Sakarya İlköğretim Okulunun bahçesinde konumlandırılmıştır. İstasyon ilçenin tam merkezinde bulunmakta olup etrafında konutlar bulunmaktadır. İstasyonun doğusunda yerleşim yeri ve 3 km mesafede Meteoroloji istasyonu, batısında ve güneyinde yerleşim merkezi, kuzeyinde Karadeniz sahil yolu bulunmaktadır.

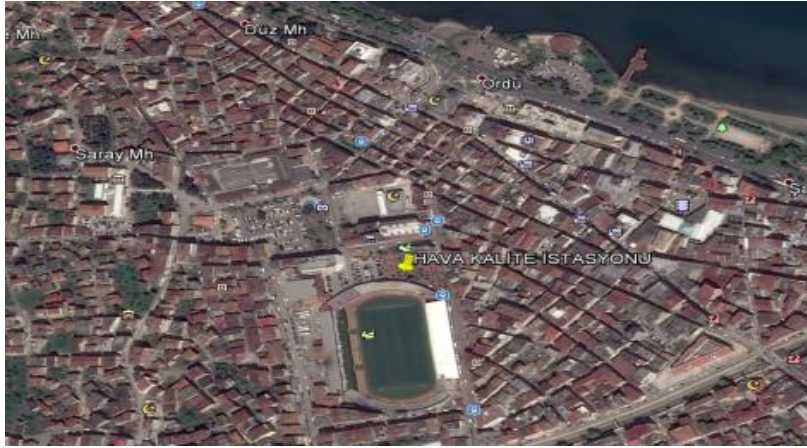
### A.4.2. Karşıyaka Hava Kalitesi İzleme (HKİ) İstasyonu



*Şekil A.4-2: Ordu- Stadyum Hava Kalitesi Ölçüm İstasyonunun Yeri*

Karşıyaka HKİİ 2 km yarıçapı içerisinde 1687 metre mesafesinde Organize Sanayi Tesisi bulunmaktadır. D-010 karayoluna yaklaşık 243 metre mesafededir. İstasyonun çevresinde-100 metre mesafe içerisinde- yoğun olarak konutlar ve iş yerleri bulunmaktadır. 210 metre ötesinde özel hastane, 148 metre mesafesinde cami ve 665 metre de okul mevcuttur. İstasyonun hemen kuzeyinden 17 metre Kıbrıs Caddesi, güney doğusundan da 221 metre mesafedeki D-010 karayoluna bağlanan Çelebioğlu Caddesi geçmektedir. Bahse konu bu caddelerin her ikisinin de araç yoğunluğu bulunmaktadır.

#### A.4.3. Stadyum İstasyonu



*Şekil A.4-3: Ordu- Stadyum Hava Kalitesi Ölçüm İstasyonunun Yeri*

Stadyum İstasyonunun etrafında (2 km yarıçap içerisinde) herhangi bir sanayi bölgesi yoktur. Karşıyaka HKİİ ile arasında yaklaşık olarak 2600 metre bulunmaktadır. İstasyon Ordu 19 Eylül Stadyumu'nun 55 metre yakınındaki yeşil alana konumlandırılmıştır. Hemen yanında küçük işletmeler ve taksi durağı bulunmaktadır. Ayrıca 45, 86 ve 105 metre mesafesinde otopark, 300 metre de D-010 karayolu ve bu yola bağlantı sağlayan araç yoğunluğu yüksek olan 15 metrede Lise Caddesi, 45 metrede Fevzi Çakmak Caddesi bulunmaktadır.



#### A.4.4. Ünye Hava Kalitesi İzleme (HKİ) İstasyonu



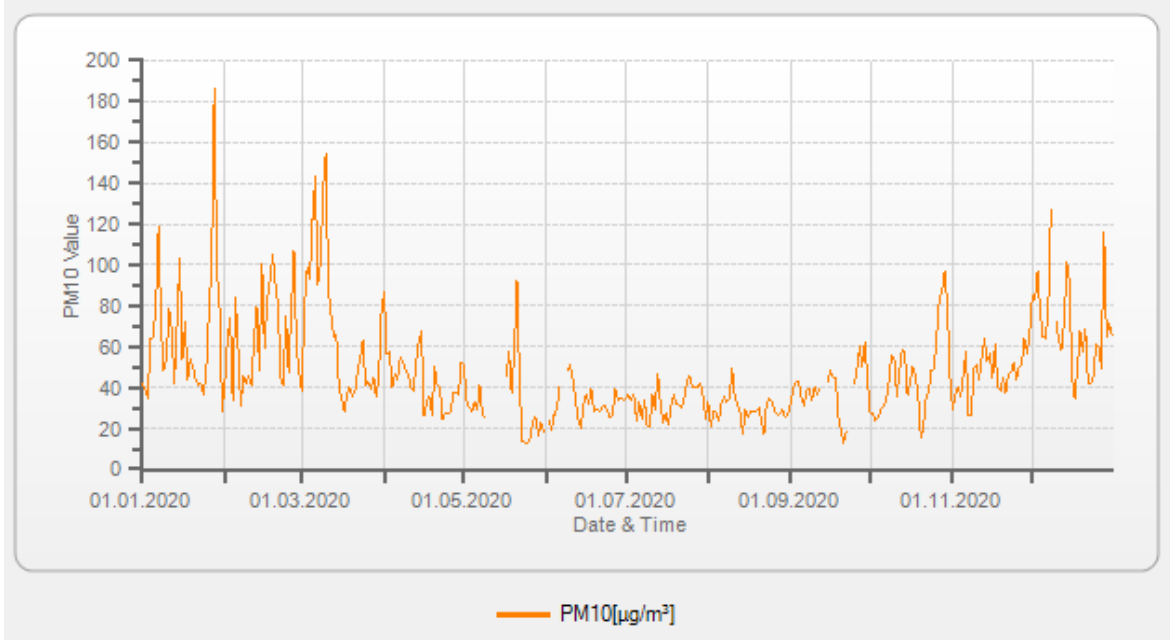
Şekil A.4-4: Ordu- Ünye Hava Kalitesi Ölçüm İstasyonununun Yeri

Ünye İstasyonunun çevresinde 20 – 25 metre mesafede konutlar konutlar ve işyerleri bulunmaktadır. 1115 metre de Ünye Sanayi Sitesi, 622 metre de Ünye Stadyumu bulunmaktadır. İstasyonun hemen yanından geçen İrmak Caddesi D-010 Karadeniz Sahil Yoluna bağlantıyı sağlayan D-850 Karayoluna bağlanmaktadır. İstasyon D-850 Karayolu'na 242 metre, D-010 Karayoluna ise 1036 metre mesafede bulunmaktadır. Bilindiği kadarı ile uzun ve yüklü araçların geçişi ilçenin içerisinde değil İrmak Caddesi'nden sağlanmaktadır.

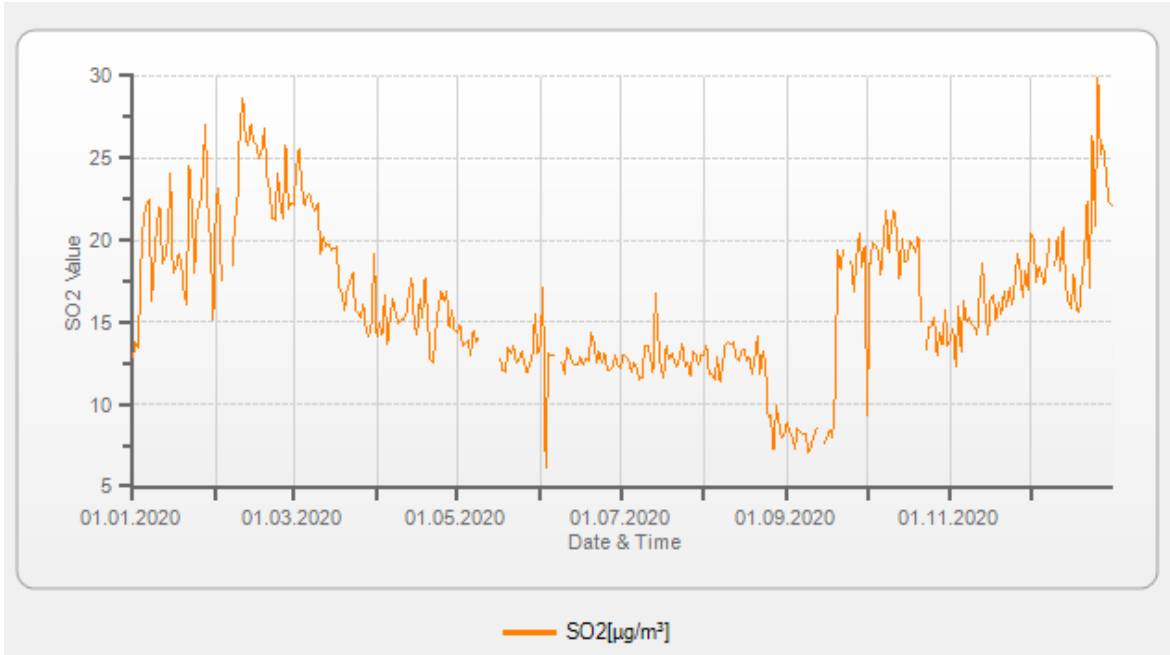
Çizelge A.1 –Ordu ilinde 2020 yılında hava kalitesi ölçüm istasyon yerleri ve ölçülen parametreler

İSTASYON YERLERİ	İSTASYON TÜRÜ (Isınma/Trafik/Sanayi)	HAVA KİRLİTİCİLERİ					
		SO <sub>2</sub>	NO <sub>x</sub>	CO	O <sub>3</sub>	HC	PM
Fatsa	Isınma	X	X				X
Karşıyaka	Isınma	X	X	X			X
Stadyum	Isınma	X					X
Ünye	Isınma	X	X		X		X

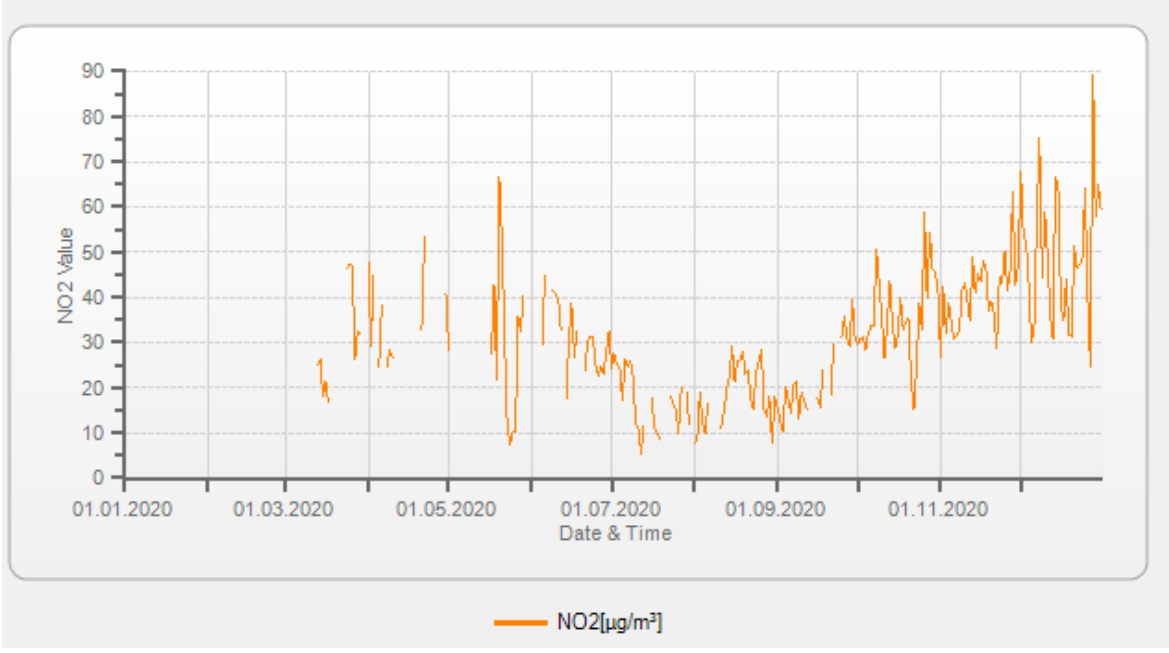




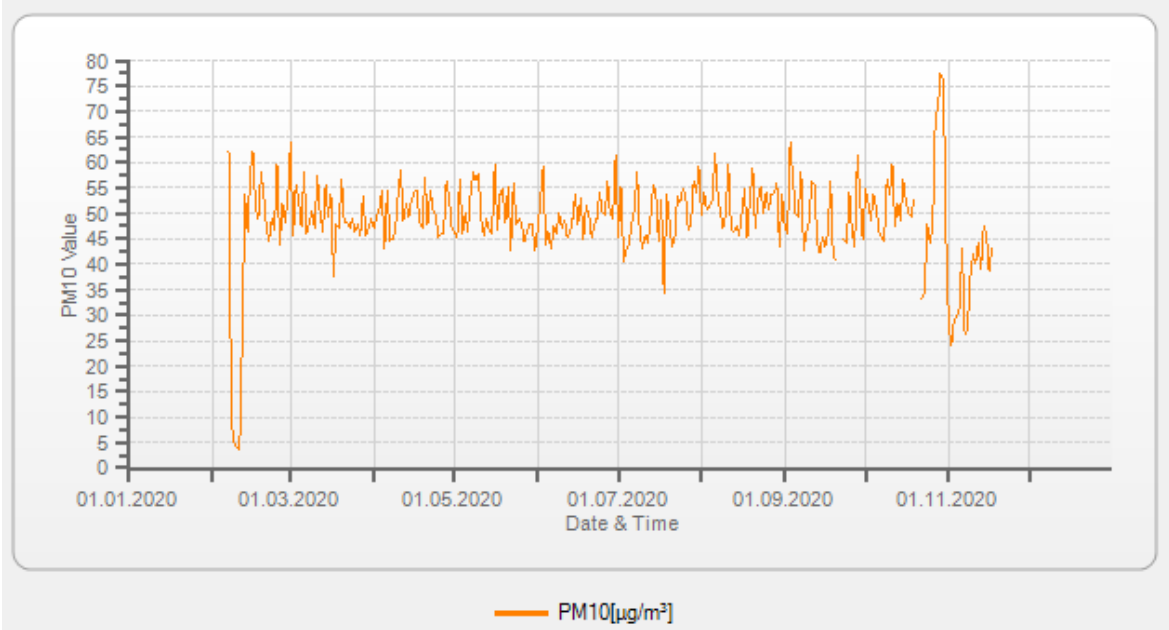
**Grafik A.1 – Ordu ilinde 2020 yılında Fatsa istasyonu PM<sub>10</sub> parametresi günlük ortalama değer grafiği\***



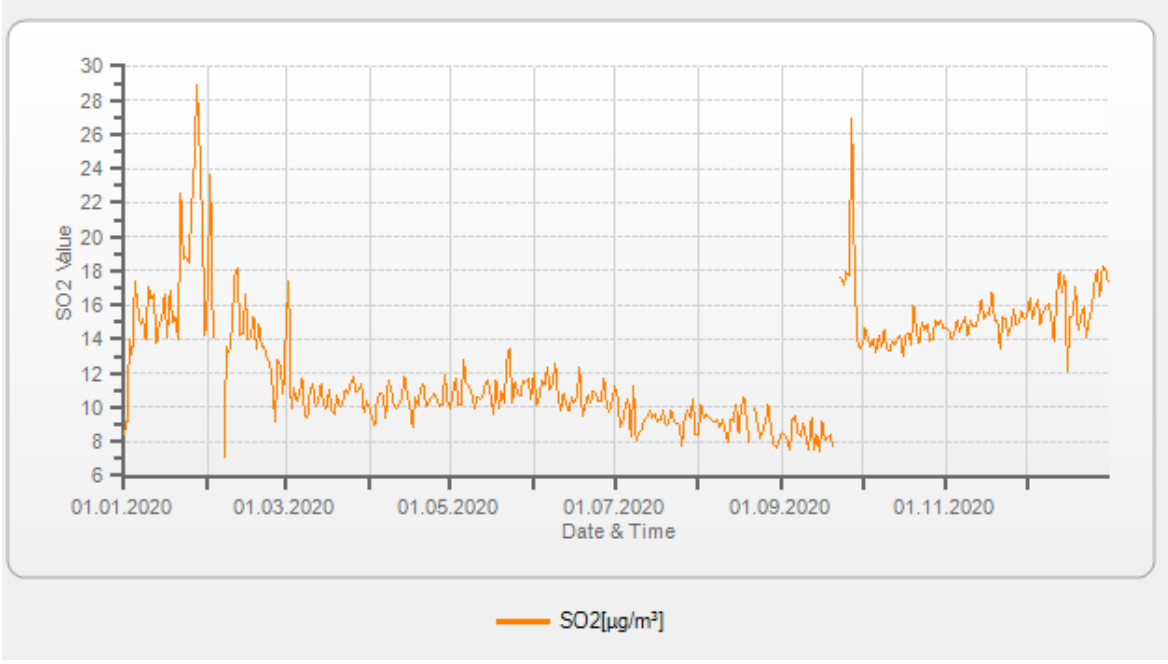
**Grafik A.2 – Ordu ilinde 2020 yılında Fatsa istasyonu SO<sub>2</sub> parametresi günlük ortalama değer grafiği\***



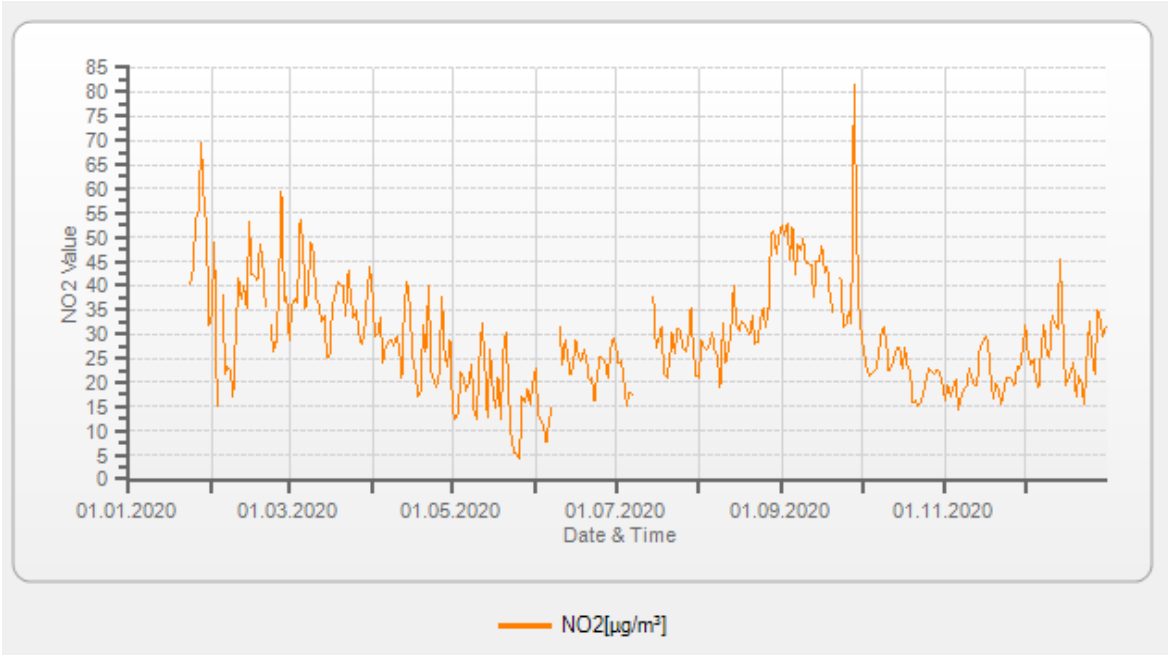
**Grafik A.3 – Ordu ilinde 2020 yılında Fatsa istasyonu NO<sub>2</sub> parametresi günlük ortalama değer grafiği\***



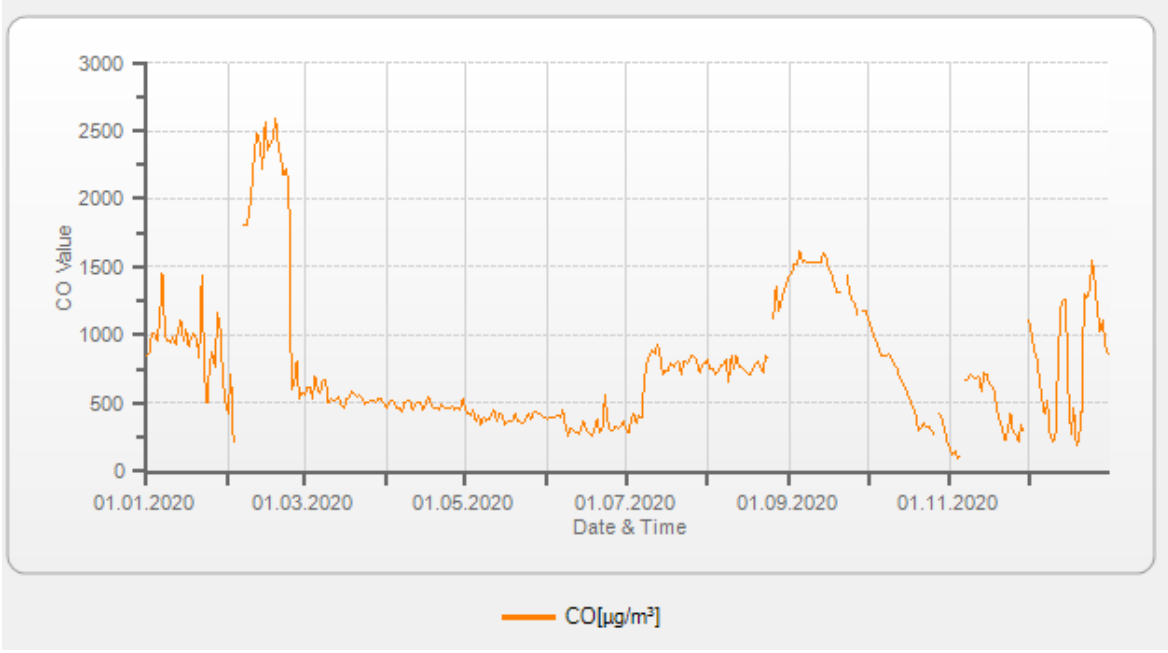
**Grafik A.4 – Ordu ilinde 2020 yılında Karşıyaka istasyonu PM<sub>10</sub> parametresi günlük ortalama değer grafiği\***



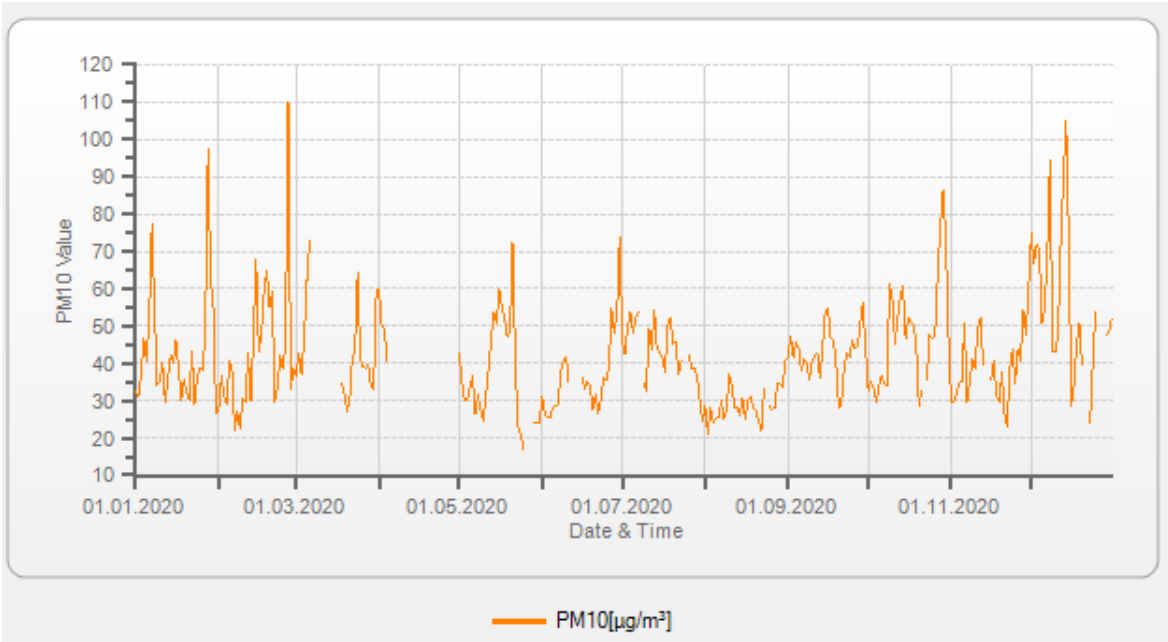
**Grafik A.5 – Ordu ilinde 2020 yılında Karşıyaka istasyonu SO<sub>2</sub> parametresi günlük ortalama değer grafiği\***



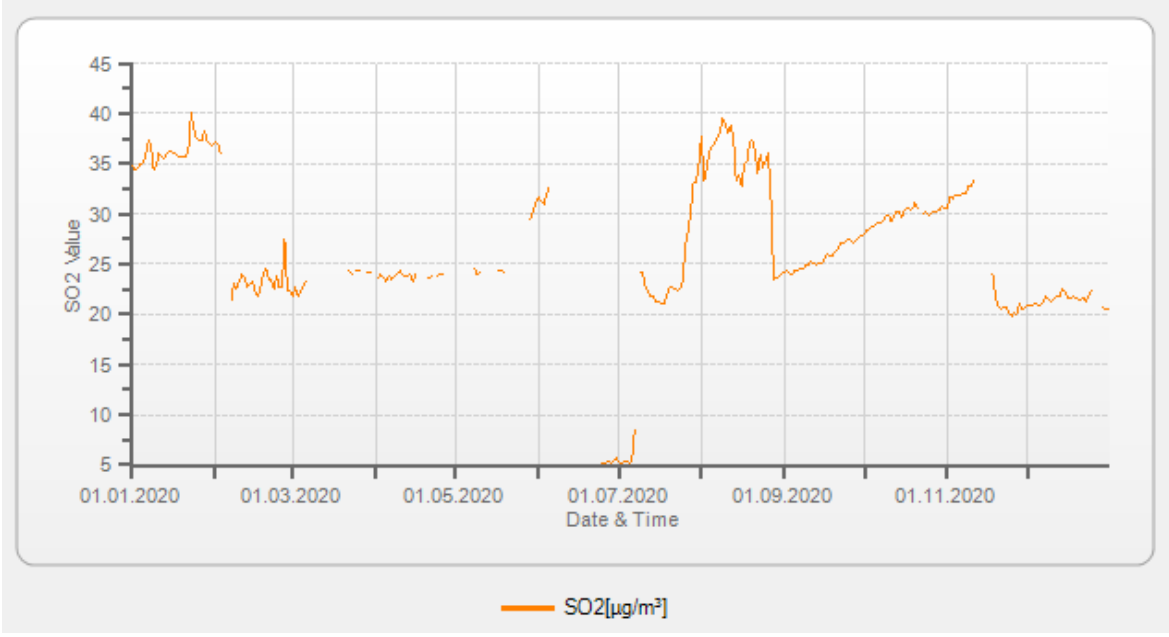
**Grafik A.6 – Ordu ilinde 2020 yılında Karşıyaka istasyonu NO<sub>2</sub> parametresi günlük ortalama değer grafiği\***



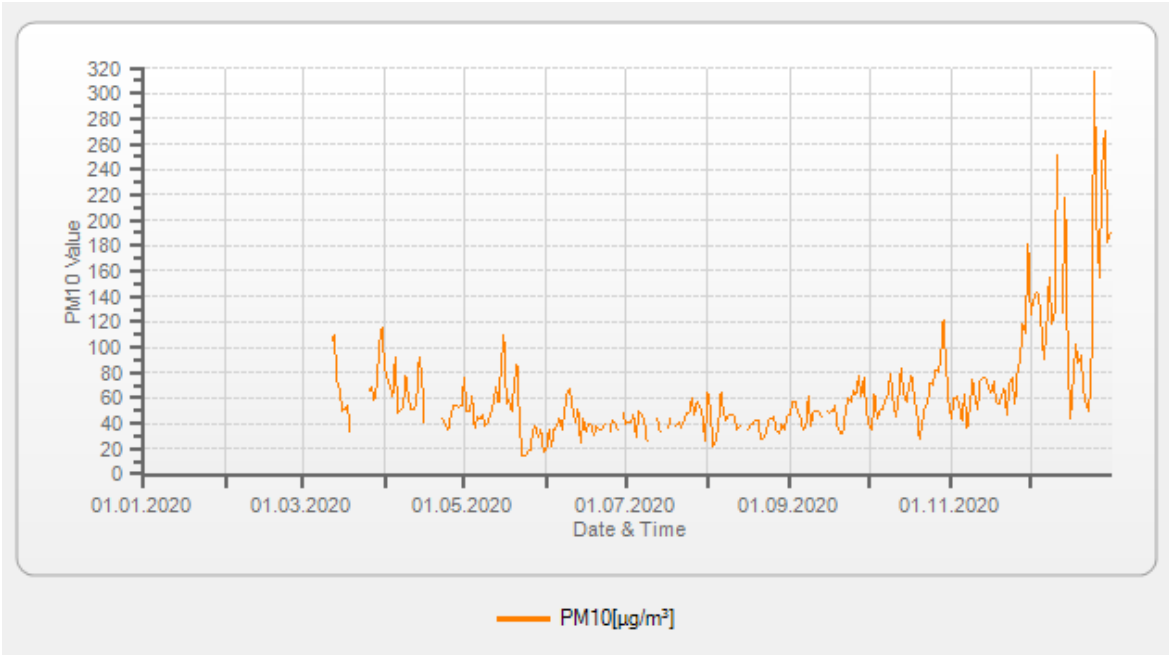
**Grafik A.7 – Ordu ilinde 2020 yılında Karşıyaka istasyonu CO parametresi günlük ortalama değer grafiği\***



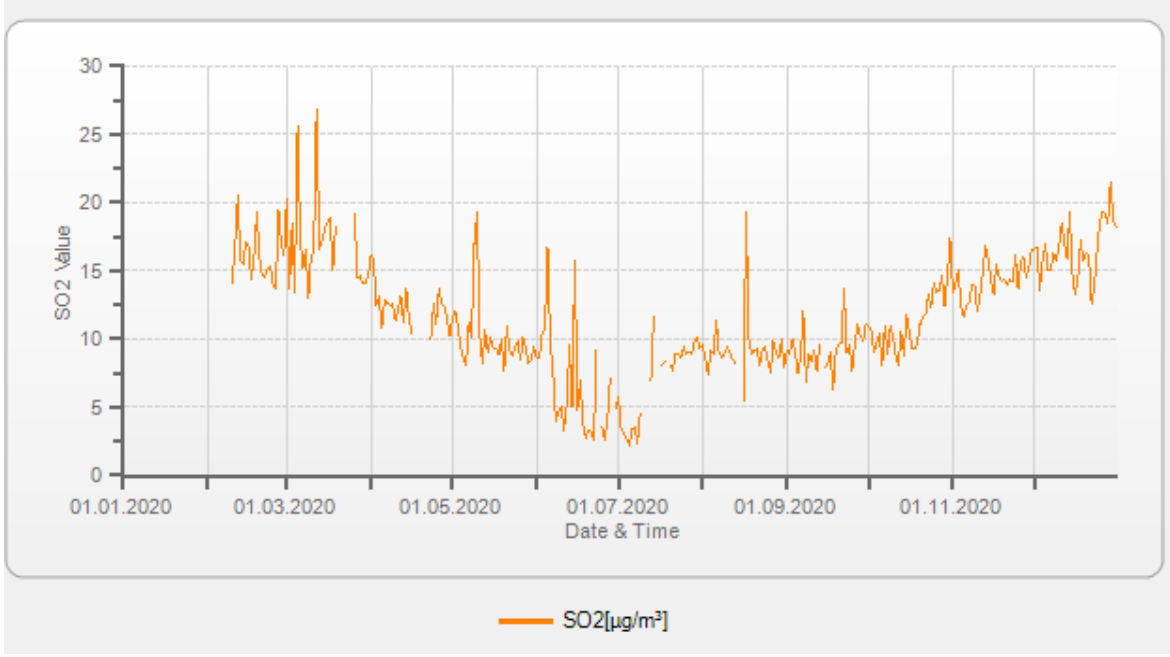
**Grafik A.8 – Ordu ilinde 2020 yılında Stadyum istasyonu PM<sub>10</sub> parametresi günlük ortalama değer grafiği\***



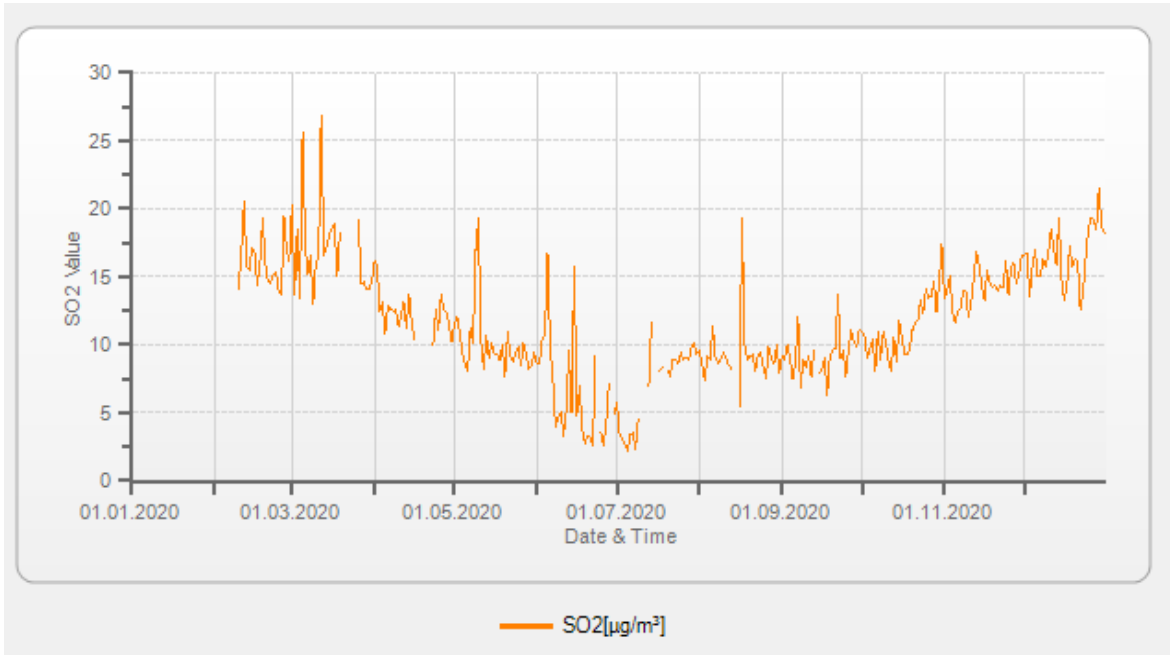
**Grafik A.9 – Ordu ilinde 2020 yılında Stadyum istasyonu SO<sub>2</sub> parametresi günlük ortalama değer grafiği\***



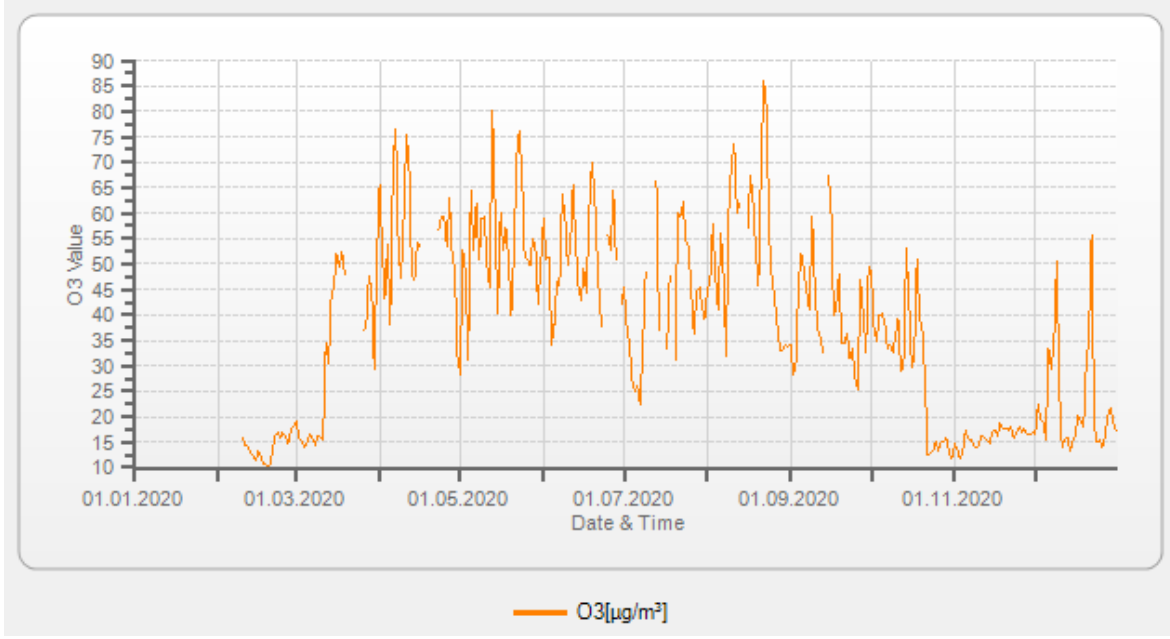
**Grafik A.10 – Ordu ilinde 2020 yılında Ünye istasyonu PM<sub>10</sub> parametresi günlük ortalama değer grafiği\***



**Grafik A.11 – Ordu ilinde 2020 yılında Ünye istasyonu SO<sub>2</sub> parametresi günlük ortalama değer grafiği\***



**Grafik A.12– Ordu ilinde 2020 yılında Ünye istasyonu NO<sub>2</sub> parametresi günlük ortalama değer grafiği\***



**Grafik A.13 – Ordu ilinde 2020 yılında Ünye istasyonu O<sub>3</sub> parametresi günlük ortalama değer grafiği\***

**Çizelge 2 - Ordu ilinde 2020 yılı hava kalitesi parametreleri aylık ortalama değerleri ve sınır değerlerin aşıldığı gün sayıları (µg/m<sup>3</sup>; CO: mg/m<sup>3</sup>)**

FATSA HKİİ	SO <sub>2</sub>	AGS*	PM10	AGS*	NO <sub>2</sub>	AGS*
Ocak	20	0	65	19	-	0
Şubat	23	0	64	17	-	0
Mart	19	0	68	16	32	0
Nisan	15	0	44	9	28	0
Mayıs	13	0	35	4	28	0
Haziran	13	0	33	1	30	1
Temmuz	13	0	33	0	17	0
Ağustos	12	0	29	0	18	0
Eylül	12	0	40	2	22	0
Ekim	17	0	46	10	36	0
Kasım	16	0	47	13	41	0
Aralık	20	0	69	23	50	4

\*AGS: Sınır değerini aşıldığı gün sayısı

KARŞIYAKA HKİİ	SO <sub>2</sub>	AGS*	PM10	AGS*	NO <sub>2</sub>	AGS*	CO	AGS*
Ocak	17	0	-	0	49	0	950	0
Şubat	14	0	43	10	36	0	1789	0
Mart	11	0	50	10	37	0	553	0
Nisan	10	0	50	14	28	0	485	0
Mayıs	11	0	50	10	18	0	397	0
Haziran	11	0	50	12	22	0	343	0
Temmuz	9	0	49	14	27	0	700	0
Ağustos	9	0	52	21	32	0	852	0
Eylül	11	0	49	9	45	0	144	0
Ekim	14	0	52	16	23	0	606	0
Kasım	15	0	36	0	21	0	466	0
Aralık	16	0	-	0	27	0	818	0

\*AGS: Sınır değerini aşıldığı gün sayısı

STADYUM HKii	SO <sub>2</sub>	AGS*	PM10	AGS*
Ocak	36	0	42	6
Şubat	25	0	42	6
Mart	24	0	42	4
Nisan	24	0	40	2
Mayıs	25	0	38	6
Haziran	21	0	36	3
Temmuz	20	0	43	6
Ağustos	34	0	29	0
Eylül	26	0	43	3
Ekim	30	0	47	12
Kasım	26	0	40	4
Aralık	21	0	59	15

\*AGS: Sınır değerin aşıldığı gün sayısı

ÜNYE HKii	SO <sub>2</sub>	AGS*	PM10	AGS*	NO <sub>2</sub>	AGS*	O <sub>3</sub>	AGS*
Ocak	-	0	-	0	-	0	-	0
Şubat	17	0	84	2	-	0	14	0
Mart	17	0	79	12	64	0	31	0
Nisan	13	0	59	18	63	0	55	0
Mayıs	10	0	48	11	56	2	54	0
Haziran	6	0	40	5	33	0	51	0
Temmuz	7	0	42	3	33	0	41	0
Ağustos	10	0	41	3	23	0	52	0
Eylül	9	0	51	12	32	0	41	0
Ekim	11	0	62	24	94	18	30	0
Kasım	14	0	70	26	60	9	16	0
Aralık	17	0	140	28	94	0	22	0

\*AGS: Sınır değerin aşıldığı gün sayısı

## A.5. Gürültü

Gürültüyle ilgili pek çok tanım yapılmıştır. Gürültü; bir kaynağın hava basıncında yaptığı dalgalanmalar ile oluşan ve insanda işitme duyusunu uyaran fiziksel” bir olay olarak tanımlanmaktadır.

Türkiye Çevre Sorunları Vakfının yayınlamış olduğu Türkiye çevre sorunları adlı kitapta gürültünün tanımı; İnsanların işitme sağlığını ve algılamasını olumsuz etkileyen, fizyolojik ve psikolojik dengeleri bozabilen, iş performansını azaltan, çevrenin boşluğu ve sakinliğini yok ederek niteliğini değiştiren, önemli bir çevre kirliliğidir.” şeklindedir. Bu tanımlama TÇSV(1986) tarafından yayınlanan gürültü kontrol yönetmeliğindeyse “gelişi güzel bir yapısı olan ses spektrumudur ki; subjektif olarak, istenmeyen ses biçiminde tanımlamak demektir.” ifadeleri ile açıklanmıştır.

Gürültünün birçok kaynağı olmakla birlikte kentlerde gürültü kirliliğini artıran sebeplerin başında trafiğin yoğun olması, sürücülerin yersiz ve zamansız klakson çalmaları ve belediye hudutları içerisinde bulunan endüstri bölgelerinden çıkan gürültüler gelmektedir. Meskenlerde ise televizyon ve müzik aletlerinden çıkan yüksek sesler, zamansız yapılan bakım ve onarımlar ile bazı işyerlerinden kaynaklanan gürültüler insanların işitme sağlığını ve algılamasını olumsuz yönde etkilemekte, fizyolojik ve psikolojik dengesini bozmakta, iş verimini azaltmaktadır.



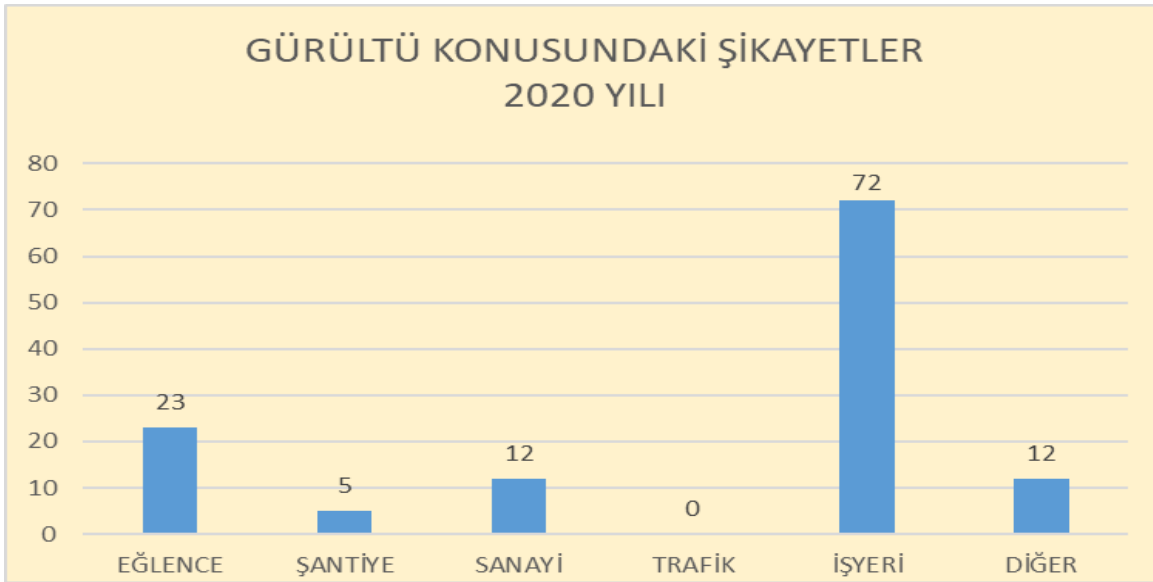
Gürültünün çevre üzerine etkilerini araştıran çalışma sayısı sınırlıdır. Yapılan çalışmaların birçoğu çok dalgaların binalarda bulunan pencere camları üzerindeki etkileriyle ilgilidir. Patlamalar sonucu oluşan gürültü etkileri (Down ve Stocks.1978) 181dBA Ahşap binalar için tehlikelidir.171dBA çoğu camlar kırılır, 151dBA Bazı camlar kırılır, 141dBA Büyük camlar kırılır.

Taşocağı, havayolları, inşaat ve madencilik sanayiinde patlayıcı maddelerin kullanılması; atmosferde çok dalgalanmalar oluşturmakta ve çok yüksek gürültü düzeyine sebep olabilmektedir. Bu çok patlamalar hem yerkabuğunda hem de atmosferde titreşimlere neden olmaktadır. Bu çok dalgaların yayılması sonucunda yerkabuğunun sarsıldığı ve yeraltındaki maden ocaklarının ökebildiği, hatta yakın çevrede bulunan hassas binaların hasar gördüğü, camların kırıldığı yapılmış olan çalışmalarda belirtilmektedir.

Ordu İlinde gürültü kirliliğine neden olan başlıca kaynaklar; İşyeri, eğence, trafik, şantiye ve muhtelif faaliyetler gürültüleridir. Bu kaynaklar sebebi ile oluşan şikayetler İlçe Belediye Zabıtaları, evre ve şehircilik İl Müdürlüğü, İlçe Emniyet Müdürlükleri ve İlçe Jandarma Komutanlıkları tarafından değerlendirilmektedir.

Ordu İlinde İşyerlerinin meskenlerin altında bulunması, eğence yerlerinin yerleşim alanları içinde bulunması ve trafikte seyir eden araçların egzoz sistemlerine yapılan müdahalelerin fazla olması sebebi ile ilgili Kamu Kurumlarına çok sayıda şikayet gelmektedir. Sanayi tesisi sayısının az seviyede olması ve bu işletmelerin yerleşim alanlarının dışında bulunması sebebi ile sanayi kaynaklı şikayet gelmemektedir. (Trafik kaynaklı gürültü şikayetleri emniyet müdürlüğünden alınmalıdır.)

evre ve şehircilik İl Müdürlüğüne gelen şikayetler yerinde incelenmekte, gürültü seviyesi ölçülmekte mer'i mevzuat çerçevesinde gerekli iş ve işlemler yapılmaktadır.



**Grafik A.12 - Ordu ilinde 2020 yılında gürültü konusunda yapılan şikayetlerin dağılımı (Birim=adet/yıl) (Ordu evre ve şehircilik İl Müdürlüğü,2020)**

## A.6. İklim Değişikliği Eylem Planı Çerçevesinde Yapılan Çalışmalar

Ülkemizde, emisyonların tesis seviyesinde takibine yönelik mevzuat çalışmaları 2010 yılında başlamış, Bakanlığımız ve ilgili kurumlar ile kuruluşlar arasında oluşturulan teknik bir çalışma grubu Sera gazı emisyonlarının takibine ilişkin yasal çerçevenin temelleri “ Sera Gazı Emisyonlarının Takibi Hakkında Yönetmelik ” in 25 Nisan 2012 Tarihli ve 28274 Sayılı Resmi Gazete’ de yayımlanarak yürürlüğe girmesiyle atılmıştır. Yönetmelik, Doğrulayıcı Kuruluşlar için TÜRKAK tarafından yapılması gereken akreditasyon yükümlülüğünü 2017 yılına ertelemek üzere revize edilerek 17 Mayıs 2014 tarih ve 29003 Sayılı Resmî Gazete’ de tekrar yayımlanmıştır. Yönetmeliğimiz ihtiyaçlar doğrultusunda bir kez daha revize edilmiş, 31 Mayıs 2017 tarihli ve 30082 sayılı Resmi Gazete’ de yayımlanmıştır.

Söz konusu yönetmelik, 2003/87/EC sayılı AB Emisyon Ticareti Direktifinin, sera gazı emisyonlarının izlenmesi, raporlanması ve doğrulanması konularını uyumlaştıracak şekilde hazırlanmış olup, AB Çevre Müktesebatına uyum çerçevesinde önemli bir adım atılmıştır.

Ulusal mevzuat kapsamında, elektrik, çimento, demir-çelik, rafineri, seramik, kireç, kâğıt ve cam üretimi gibi sektörlerden kaynaklanan ve ulusal sera gazı emisyonlarının yaklaşık yarısını teşkil eden sera gazı emisyonları tesis seviyesinde izlenmektedir.

Yönetmelik kapsamında yürütülecek izleme ve raporlama iş ve işlemlerinin detaylandırılmasına yönelik “Sera Gazı Emisyonlarının İzlenmesi ve Raporlanması Hakkında Tebliğ” 22 Temmuz 2014 tarih ve 29068 sayılı Resmi Gazete’ de, tesis bazında hazırlanacak emisyon raporlarının Bakanlığa gönderilmeden önce yetkili bağımsız kuruluşlarca doğrulanması ile ilgili hususlar ve bahse konu doğrulayıcıların yetkilendirilmesine ilişkin şartlara yönelik “Sera Gazı Emisyon Raporlarının Doğrulanması ve Doğrulayıcı Kuruluşların Yetkilendirilmesi Tebliği” ise 02 Nisan 2015 tarihli ve 29314 sayılı Resmi Gazete’ de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

Yönetmelik kapsamındaki tesisler öncelikle sera gazı izleme planlarını hazırlayarak sera gazı emisyonlarının ilk izlenmeye başlanacağı tarihten en az 6 ay önce Bakanlığa onay için göndermekle yükümlüdür. İzleme planı onaylandıktan sonra tesis, sera gazı emisyonlarını bu plan çerçevesinde her takvim yılı (1 Ocak -31 Aralık) için izlemek ve her yılın 30 Nisan tarihine kadar bir önceki yılın sera gazı emisyon raporunu Bakanlıktan tarafından yetkilendirilmiş doğrulayıcı kuruluşlara doğrularak Bakanlığa raporlamakla yükümlüdür.

Çevre ve Şehircilik İl Müdürlükleri tarafından elde edilecek bilgilerin kapsamı; Bakanlığımızın Stratejik Planıyla ve Planda belirtilen iklim değişikliği ile ilişkili Üst politika belgeleriyle uyumlu olma bazında değerlendirilerek; Eksen 1: Çevre başlığı altındaki “Hedef 1.2. Hava Kalitesi ve Gürültü Kontrolü, İklim Değişikliği ve Ozon Tabakasının Korunması” na paralel unsurlar içermelidir.

Stratejik Planda yer alan söz konusu hedef kapsamında özellikle; “sera gazı emisyonlarının azaltılması ve iklim değişikliğine uyum ile ilgili ulusal ölçekte plan, proje ve mevzuat çalışmaları devam etmekte olduğu” ifade edilmiştir. Bu doğrultuda iklim değişikliğine uyum, sera gazı azaltımı ve ozon tabakasının korunması bağlamında yürütülen çalışmalar da mevcuttur.

Bakanlığımız 2019-2023 Stratejik Planı kapsamında, 30 Büyükşehir Belediyesinde Yerel İklim Değişikliği Eylem Planının (YİDEP) hazırlanabilmesi için mevzuat çalışmaları yapılacağı belirtilmiştir.

Bu doğrultuda; yerel yönetimlerce Yerel İklim Değişikliği eylem planlarının hazırlanmasına dönük mevzuat ve Teknik Kılavuz hazırlama çalışmaları başlatılmıştır. Son yıllarda ülkemizde yaşanan iklim ile ilişkili afetlerin sayı, sıklık ve şiddetindeki artışa koşut olarak bölgesel düzeyde de iklim değişikliğine karşı direncin artırılması amacıyla bölge ve şehir ölçeğinde ele alınması gereken eylem ihtiyaçlarının tespit edilerek çözüm önerilerinin belirlenmesi doğrultusunda Bölgesel İklim Değişikliği Eylem Planlarının hazırlanması çalışmaları da devam etmektedir.

İklim Değişikliği Eylem Planı; Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü, Ordu Büyükşehir Belediyesi, İlçe Belediyeler, Orman Bölge Müdürlüğü ve Karayolları Genel Müdürlüğü ortaklığında yürütülmektedir. Eylem planı iki başlıktan oluşmakta olup bu başlık ve alt başlıkları şu şekildedir:

1.Sera Gazı Emisyon Kontrolü Eylem Planı:

- Enerji
- Ulaştırma
- Sanayi
- Atık
- Tarım
- Arazi Kullanımı ve Ormancılık

2.İklim Değişikliğine Uyum Eylem Planı:

- Su Kaynakları Yönetimi
- Tarım Sektörü ve Gıda Güvencesi
- Ekosistem Hizmetleri, Biyolojik Çeşitlilik ve Ormancılık
- Doğal Afet Risk Yönetimi
- İnsan Sağlığı

Yukarıda belirtilen başlıklar kapsamında toplam 541 eylem mevcuttur. Bu eylemler doğrultusunda ilimizde kısa, orta ve uzun vadede gerçekleşmesi planlanan çalışmalar şu şekildedir:

İklim değişikliği Eylem Planında kısa vadede; kent ormanlarının ve yeşil alanların korunması, dere ıslahı çalışmalarına ekolojik öğelerin dahil edilmesi, kanallaştırmanın önüne geçilerek derelerin bitkisel öğelerle restorasyonunun özendirilmesi, kirleten öder prensibinin etkin hale getirilmesi, kent içi lojistik kapsamında ağır yük araçlarının sadece belli saatler içinde kente girmesi yapılmaya çalışılmaktadır.

Orta vadede; düzenli depolama sahalarının mevzuata uygun işletilmesi, sahada oluşacak depo gazının hesaplanarak fizibilite etüdünün değerlendirilmesi, toplu taşıma sistemlerinin birbiriyle ve kentsel ulaşım türleriyle entegre edilmesi, kent merkezlerinde otomobillerden arındırılmış yaya yolları ve alanların oluşturulması, kent bütününde bisiklet yolları ağının oluşturulması sağlanmaya çalışılmaktadır.

Katı atık toplama, taşıma bertaraf sisteminin en az mesafe kat edecek şekilde optimizasyonunun sağlanması, Entegre Atık Yönetim Planını(EAYP) etkin bir şekilde kullanılması, kaynağında ayrı toplama konusunda eğitim, tanıtım ve bilinçlendirmenin yapılması, vahşi depolama sahalarının rehabilitasyonunun yapılması, kentlerde elektrikli otomobiller için dolun istasyonlarının kurulması, akıllı ulaşım sistemi merkezlerinin kurulması, yağmur suyu ve kanalizasyon suyu toplama sistemlerinin ayrılması, şebeke suyunun içilebilir nitelikte tüketiciye ulaştırılmasının sağlanması uzun vadede planlarımız dahilindedir.

## A.7. Sonuç ve Değerlendirme

Ordu İlinde hava kalitesine; ısınma, ulaşım ve sanayi kaynaklı kirlilikler baskı oluşturmaktadır. Bu kaynaklardan; ulaşım ve sanayi kaynaklı hava kirliliğinin hava kalitesi üzerindeki etkisi yıl boyunca pek değişmese de ısınma kaynaklı hava kirliliğinin hava kalitesi üzerindeki etkisi yaz ve kış dönemlerinde çok büyük farklılık göstermektedir.

Hava kalite istasyonlarının aylık verileri incelediğinde de açıkça görüleceği üzere hava kirlilik değerleri kış döneminde yükseliş göstermektedir. Bu durumun sebebi kuşkusuzdur ki ısınma kaynaklı hava kirliliğidir.

Bu kirliliğin temel nedenleri; kalitesiz katı yakıt kullanımı, doğalgazın kullanımının yeterince yaygınlaşmaması, yapıların ısı yalıtımsız olması, bireysel ısınmanın yaygın olması, yakma tekniklerinin yanlış tatbik edilmesi ve baca temizliğinin düzenli yapılmamasıdır.

Isınma kaynaklı hava kirliliğini daha aza indirebilmek için;

- Kaliteli yakıt kullanımı,
- Doğalgaza geçiş sürecini hızlandırılması,
- Binalara ısı yalıtımının yapılması,
- Bireysel ısınmadan merkezi ısıtma sistemlerine geçilmesi,
- Soba ve kaloriferlerin doğru yakma teknikleri ile yakılması,
- Kalorifer ve bacaların temizliğinin rutin olarak yapılması, sağlanmalıdır.

İlimizde yerli kömür satışı 1.grup bölgelerde yasaklanmıştır. Bu bölgelerde sadece ithal yakıtların kullanımına izin verilmiştir ve bu yakıtların denetimi rutin olarak yapılmaktadır.

Yapılan yasal düzenlemelerle birlikte yeni binalarda yapım aşamasında; eski binalarda ise 2017 yılına kadar, ısı yalıtımının yapılması zorunluluğu getirilmiştir. Bununla birlikte ısı yalıtımının enerji verimliliği üzerindeki etkisinin anlaşılmasıyla birlikte ısı yalıtımı yapılan bina sayısı giderek artmaktadır. Bu durum yakıt sarfiyatını giderek azalması ve doğal olarak da hava kalitesinin iyileşmesini sağlayacaktır.

İlimizin sınırlarından geçen D 010 karayolunun bazı bölgelerinde trafik yoğunluğu görülmektedir. Bu durum araçların dur-kalk sayısını ve yakıt sarfiyatını arttırmakta bunun sonucu olarak da hava kirliliği artmaktadır. Bu problemi ortadan kaldırmak için çevre yolu çalışmaları sürmektedir. Ayrıca İlimizin sinyalizasyon sisteminin akıllı kavşak sistemi ile entegre çalışması yol üzerindeki beklentileri trafik yükünü ve hava kirliliğini azaltan bir uygulamadır.

İlimizde faaliyet gösteren az sayıdaki sanayi kuruluşunun, ısınma kaynaklı hava kirliliği kadar olmasa da hava kalitesi üzerindeki etkisi büyüktür. Bu etki, yapılan denetim ve kontrollerle mevzuatımızdaki emisyon sınır değerlerinin altında tutularak azaltılmaya çalışılmaktadır..

### **Kaynaklar**

AKSA Ordu Giresun Doğal Gaz Dağıtım A.Ş

Atmaca E ve Peker İ. 1999 Sivas'ta trafik gürültüsü Ekoloji ve Çevre Dergisi sayı 30.s.3-8

Köknel Ö 1991 Gürültü iş verimini düşürüyor. İnsan ve Kâinat dergisi s 43.

Güler C.1994. Gürültünün toplum sağlığı açısından önemi. TC Ankara Valiliği Kent ve Gürültü Sempozyumu.47-58s.

havaizleme.gov.tr

Ordu Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü

Orta Karadeniz Temiz Hava Merkezi Müdürlüğü

AKSA Ordu Giresun Doğal Gaz Dağıtım A.Ş

Ordu İl Emniyet Müdürlüğü  
Ürün H 1994, Gürültü kirliliği, İ M O Konya Şb. Bülteni.6-9s.  
Ordu ili 20 Yılı Hava Kalitesi Değerlendirme Raporu  
Ordu ili Temiz Hava Eylem Planı (2014-2019)

## B. SU VE SU KAYNAKLARI

### B.1. İlin Su Kaynakları ve Potansiyeli

#### B.1.1. Yüzeysel Sular

##### B.1.1.1. Akarsular

Ordu ilinde kıyıya paralel dağlar akarsuların kaynağıdır. İl içerisinde büyüklü küçüklü ırmak ve dereler yoğun olup İl topraklarını Canik ve Karadeniz Dağlarından kaynaklanan akarsular sulamaktadır. Turna Suyu, Melet Irmağı, Akçaova Deresi, Bolaman Irmağı, Ceviz Deresi ve Curi Deresi bu akarsuların başlıcalarıdır. Bu akarsular il topraklarında derin vadiler oluşturarak Karadeniz'e dökülürler. Ayrıca ildeki en uzun ırmak (161 km) Altınordu ilçesinde bulunan Melet Irmağıdır.

**Çizelge B.3 – Ordu ilinin akarsuları**  
(DSİ 75. Şube Müdürlüğü, 2020)

AKARSUYUN ADI	TOPLAM UZUNLUĞU (km)	İL SINIRLARI İÇİNDEKİ UZUNLUĞU (km)	TOPLAM UZUNLUĞA ORANI (%)	DEBİSİ (m <sup>3</sup> /s)	İL SINIRLARI İÇİNDE BAŞLANGIÇ VE BİTİŞ NOKTALARI	KOLU OLDUĞU AKARSU
Melet Irmağı	147	125	85	27.8	Kızılelma Köyü- Karadeniz	Karadeniz'e Dökülüyor
Sarp Deresi	43	43	100	6.0	Gölcüğe Tepesi- Karadeniz	Melet Irmağı
Curi Deresi	44	44	100	4.8	Eysi Tepesi- Karadeniz	Karadeniz'e Dökülüyor
Ceviz Dere	56	56	100	6.0	Bakacak Tepesi- Karadeniz	Karadeniz'e Dökülüyor
Bolaman Çayı	73	73	100	15.7	Aydoğmuş Tepesi- Karadeniz	Karadeniz'e Dökülüyor
Turnasuyu	46	46	100	21.3	Yağlıtepe- Karadeniz	Karadeniz'e Dökülüyor
Elekçi Deresi	30	30	100	6.9	Bakacak Tepesi- Karadeniz	Karadeniz'e Dökülüyor

İLİ	İLÇESİ	DERE İSMİ	DEBİ Qmax500
ORDU	ÜNYE	AKÇAY	422.0 m <sup>3</sup> /sn
ORDU	ÜNYE	CÜRİ	637 m <sup>3</sup> /s
ORDU	ÜNYE	TABAKHANE	245.8 m <sup>3</sup> /sn
ORDU	ÜNYE	CEVİZDERE	961 m <sup>3</sup> /s
ORDU	FATSA	ELEKÇİ	1370.4 m <sup>3</sup> /sn
ORDU	FATSA	ÇALIŞLAR	742.0 m <sup>3</sup> /sn
ORDU	FATSA	BOLAMAN	1898.50 m <sup>3</sup> /sn
ORDU	FATSA	ILICA	348.0 m <sup>3</sup> /sn
ORDU	FATSA	YALIKÖY	194.00 m <sup>3</sup> /sn
ORDU	FATSA	BELİCESU	156.6 m <sup>3</sup> /sn
ORDU	PERŞEMBE	BÜYÜKAĞIZ	130.8 m <sup>3</sup> /sn
ORDU	PERŞEMBE	GACALI	201.0 m <sup>3</sup> /s
ORDU	PERŞEMBE	ÇAKA	28.5 m <sup>3</sup> /s
ORDU	PERŞEMBE	AKÇAOVA	253.50 m <sup>3</sup> /s
ORDU	PERŞEMBE	EFİRLİ	178.0 m <sup>3</sup> /s
ORDU	ALTINORDU	BÜLBÜL	54.0 m <sup>3</sup> /sn
ORDU	ALTINORDU	MELET	2808.7 m <sup>3</sup> /s
ORDU	ALTINORDU	CİVİL	507.6 m <sup>3</sup> /s
ORDU	ALTINORDU	TURNASUYU	

Ordu su ürünleri sektöründe; Karadeniz'e kıyısı olmasının yanında, dalga ve akıntılara karşı deniz sahasında korunaklı bölgelerin fazlalığı ve akarsu kaynaklarının balık yetiştiriciliğine uygun olması ile güçlü bir doğal üretim ve kültür balıkçılığı altyapısına sahiptir.

#### B.1.1.2. Doğal Göller, Göletler ve Rezervuarlar

Ordu ilinde 4 adet gölet bulunmaktadır. Bunlardan 3'ü hayvan sulama amaçlı kullanılmakta olup 1'i taşkın koruma ve kullanma suyu olarak kullanılmaktadır. İlde bulunan göletlere ilişkin hazırlanan Çizelge B.14'de verilmektedir.

#### Çizelge B.4 - Ordu ilinde mevcut göl, gölet ve rezervuarlar

(DSİ 75. Şube Müdürlüğü, 2020)

Gölün/Göletin/ Rezervuarın Adı	Tipi	Göl hacmi, m <sup>3</sup>	Sulama Alanı (net), ha
Aybastı - Perşembe Yaylası Göleti	Kaya Dolgu	0,550	
Kabadüz Çambaşı Göleti	Harç Kagir Beton	0,080	
Kargon - Absut Yaylası Göleti	Harç Kagir Beton	0,032	
Ordu Üniversitesi Göleti (Çırçıp Deresi)	RCC (Silindirle sıkıştırılmış beton baraj)	0,050	

Aybastı- Perşembe Yaylası Göleti, Ordu-Aybastı ilçeleri Perşembe Yaylası mevkiinde yaylacılık yapan yöre halkının hayvanlarını sulamak amacı ile projelendirilmiş bir gölettir. Temelden 20,4 m yükseklikte ve 80,000 m<sup>3</sup> gövde dolgusuna sahip gölette 656,000 m<sup>3</sup> su depolanmaktadır.

Korgan-Absut Yaylasında temelden 21,15 m yükseklikte bulunan ve daha çok hayvan sulama amaçlı olarak kullanılan bir gölettir.

Kabadüz-Çambaşı Göleti, Ordu Çambaşı Yaylası'nda yapılan temelden 16,40 m yükseklikte ve 4,300 m<sup>3</sup> gövde dolgusuna sahip bir gölettir. Rezervuarında 75,000 m<sup>3</sup> su depolamaktadır. Hayvan sulama suyu sağlanması ve yayla turizmüne katkı sağlamak amacıyla inşa edilmiştir

Ayrıca Ordu ilinde 13 adet yapılması planlanan içmesuyu göleti bulunmakta olup konuya ilişkin veriler Çizelge B.15'de verilmektedir.

### Çizelge B.5 - Ordu ilinde yapılması planlanan içmesuyu göletleri

(DSİ 75. Şube Müdürlüğü, 2020)

	Göletin Adı	Kullanım Amacı	Projenin Durumu
1	Ordu Korgan Göleti (1,80 hm <sup>3</sup> )	İçmesuyu	İnşa Halinde
2	Ordu Çaybaşı İlküvez Göleti (2,42 hm <sup>3</sup> )	İçmesuyu	Tamamlandı.
3	Ordu Kumru Çağlayan Göleti (2,21 hm <sup>3</sup> )	İçmesuyu	İnşa Halinde
4	Ordu Kumru Göleti (2,93 hm <sup>3</sup> )	İçmesuyu	İnşa Halinde
5	Merkez Üniversite Göleti (0,050 hm <sup>3</sup> )	Taşkın - Koruma Kullanma Suyu	Tamamlandı
6	Ordu Gölköy Kırtaş Göleti (3,83 hm <sup>3</sup> )	İçmesuyu	İnşa Halinde
7	Ordu Fatsa Şahsene Göleti (18,85 hm <sup>3</sup> )	İçmesuyu	Planlaması devam etmektedir.
8	Ordu Kabadüz Göleti (1,331 hm <sup>3</sup> )	İçmesuyu	Planlaması Devam Etmektedir.
9	Ordu Mesudiye Göleti (1,554 hm <sup>3</sup> )	İçmesuyu	Planlaması devam etmektedir.
10	Ordu Çamaş Göleti (0,92 hm <sup>3</sup> )	İçmesuyu	2020 yılında planlaması ihale ihale edilecek
11	Ordu Çatalpınar Göleti (1,02 hm <sup>3</sup> )	İçmesuyu	2020 yılında planlaması ihale ihale edilecek
12	Ordu Kabataş Göleti (1,28 hm <sup>3</sup> )	İçmesuyu	2020 yılında planlaması ihale ihale edilecek
13	Ordu Perşembe Göleti (1,985 hm <sup>3</sup> )	İçmesuyu	2020 yılında planlaması ihale ihale

#### B.1.2. Yeraltı Suları



Ordu ili sınırları içindeki yer altı suyu havzaları; Ordu Merkez ve Çevresi, Fatsa Çevresi, Ünye Çevresi ve Mesudiye Çevresi olmak üzere 4 ana bölüme ayrılmıştır. Bu havzaların yeraltı suyu rezervleri ile içme-kullanma, sanayi suyu ve sulama suyu ihtiyacı için yapılmış yeraltı suyu tahsisleri Çizelge B.16’da verilmiştir.

**Çizelge B.6 – Ordu ilinin yeraltı suyu potansiyeli**  
(DSİ 75. Şube Müdürlüğü, 2020)

SIRA NO	İLİN ADI	HAVZA ADI	OVA ADI	REZERVİ (hm <sup>3</sup> / yıl)	SIRA NO
1	ORDU	DOĞU KARADENİZ	MESUDİYE ÇEVRESİ	2.00	1
2			ORDU ÇEVRESİ	32.00	2
3			FATSA ÇEVRESİ	17.00	3
4			ÜNYE ÇEVRESİ	10.00	4
		TOPLAM		61.00	

Yıllık yeraltı suyu çekim miktarları ile ilgili olarak kesin ve net bilgiler olmadığı için, yeraltı suyu tahsis miktarları çekim miktarı olarak alınabilir. Ayrıca, Ordu İl Merkezi ile Ünye İlçe Merkezinin içme suyu ihtiyacı arıtma tesislerinden karşılandığı için, su sondaj kuyuları, ihtiyaç duyulması durumunda çalıştırılmak üzere yedek olarak tutulmaktadır.

Ordu il merkezi ve çevresindeki Melet, Civil, Akçaova ve Turnasuyu Derelerinin, Fatsa’da Bolaman ve Elekçi Derelerinin, Ünye’de de Curi ve Ceviz Derelerinin oluşturduğu alüvyal dolgular, Ordu ilindeki önemli yer altı suyu akiferlerini (havzalarını) oluşturmaktadır. Mesudiye çevresinde ise verimli bir yer altı suyu akiferi bulunmamaktadır.

#### **B.1.2.1. Yeraltı Su Seviyeleri**

Ordu ilindeki yer altı suyu akiferlerinin yer altı suyu seviye değişimleri ile ilgili, ölçülmüş kesin doğruluğu olan bilgiler mevcut değildir. Ancak, yıl içinde çok fazla yer altı suyu seviye değişiminin olmadığı söylenebilir.

## B.2. Su Kaynaklarının Kalitesi

Su kaynaklarının kalitesinin belirlenmesi amacıyla yüzey ve yeraltı suları için değerlendirilmektedir. Yeraltı ve yüzey sularının değerlendirilmesi 7 Nisan 2012 tarih ve 28257 sayılı Resmi Gazete’de yayınlanan “Yeraltı Sularının Kirlenmeye ve Bozulmaya Karşı Korunması Hakkında Yönetmelik” ve 10.08.2016 tarih ve 29797 sayılı Resmi Gazete’de yayınlanan “Yerüstü Su Kalitesi Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmeliği” ne göre yapılmaktadır.

Ordu ilinde 2019 Yılı Yüzey ve Yeraltı Sularında Tarımsal Faaliyetlerden Kaynaklanan Nitrat Kirliliği ile İlgili Analiz Sonuçları Çizelge B.17’de verilmektedir. 2020 yılı verisi DSİ 75. Şube Müdürlüğüne Müdürlüğümüze sunulmadığından tablo güncellenememiştir.

**Çizelge B.17 – Ordu ilinde 2019 yılı yüzey ve yeraltı sularında tarımsal faaliyetlerden kaynaklanan nitrat kirliliği ile ilgili analiz sonuçları**  
(DSİ 75. Şube Müdürlüğü, 2019)

Su Kaynağının Cinsi (Yüzey / Yeraltı)	Adı	Kullanım amacı ve kullanılan miktar				Analiz yapılan istasyonun				
		İçme ve Kullanma suyu	Enerji Üretimi	Sulama Suyu	Endüstriyel Su Temini	Akım Gözlem İstasyonu Kodu	Analiz Sonuçları SKKY (Tablo-1)	Yeri (İlçe, Köy, Mevkii)	Koordinatları (Yas İçin)	Yıllık Ortalama Nitrat Değeri (Mg/L)
Yüzey	Yalıköy			X		52-019		Fatsa		6.4644
Yüzey	Kovanlı (Büyükağz)			X		52-020		Perşembe		4.7840
Yüzey	Kacalı			X		52-021		Perşembe		5.0756
Yüzey	Curi2			X		52-028		Ünye		3.4207
Yüzey	Cevizdere2			X		52-029		Ünye		1.5972
Yüzey	Turnasuyu2			X		52-030		Altınordu		3.4028
Yüzey	Turnasuyu3			X		52-031		Altınordu		2.6107
Yeraltı	Çalışlar (Çevre Yolu Kaynak)			X		52-022		Fatsa	41.023895 37.593168	2.0963
Yeraltı	İslamdağ Kaynak			X		52-023		Fatsa	40.899788 37.377943	41.853 6
Yeraltı	Beyceli Kaynak			X		52-024		Fatsa	40.876808 37.359621	31.564 3
Yeraltı	Alınca Kaynak			X		52-025		Perşembe	41.043090 37.788725	17.990 6
Yeraltı	Karapınar Kaynak			X		52-026		Altınordu	40.944470 37.929759	20.995 2
Yeraltı	Okçulu Kaynak			X		52-027		Perşembe	41.090034 37.651523	10.459 3
Yeraltı	Saraycık Kuyu Suyu			X		52-05		Altınordu	40.945250 38.000976	5.7743

## B.3. Su Kaynaklarının Kirlilik Durumu

### B.3.1. Noktasal kaynaklar

### B.3.1.1. Endüstriyel Kaynaklar

Ordu ilinde endüstriyel kaynaklı atıksular Ordu OSB’de Büyükşehir Belediyesi ile anlaşarak kanalizasyon sistemine verilmiştir. Bu konuyla ilgili olarak bağlantı kontrol izin belgesi bulunmaktadır. İlde bir diğer OSB bölgesi de Fatsa’da bulunmakta olup tesislerden kaynaklı atıksular da Derin Deniz Deşarjı ile sonlanan Fatsa Belediyesi kanalizasyonu bağlanmıştır. Ayrıca ilimizde bazı tesislerden (hazır beton, kırma eleme ve yıkama) kaynaklanan atıksular geri dönüşümle yeniden kullanılmaktadır. Küçük ölçekli tesislerde atıksu çökeltme havuzları bulunmaktadır.

Ayrıca endüstriyel işletmelerden kaynaklı atıksu miktarı; Altınordu Organize Sanayi Bölgesinde 179.872 m<sup>3</sup>/yıl, Fatsa Organize Sanayi Bölgesinde 359.525 m<sup>3</sup>/ yıl, OSKİ Kanalına Deşarj Eden İşletmeler ( OSBler hariç, tüm ilçelerdeki işletmeler dahil) 241.790.765 m<sup>3</sup>/yıl olmak üzere toplam 781.187,965 m<sup>3</sup>/yıl’dır.

### B.3.1.2. Evsel Kaynaklar

Ordu ilinde Kent merkezinde atıksular kanalizasyon sistemine bağlanmış durumdadır. Kanalizasyon sisteminin olmadığı mahallelerde fosseptikler bulunmaktadır. Ordu Büyükşehir Belediyesi’ne ait atıksu arıtma tesisleri bulunmakta olup derin deniz deşarjıyla son bulmaktadır. Ayrıca ilçelerde paket atıksu arıtma tesisleri de bulunmaktadır.

Ordu ili genelinde aktif olarak çalışan 21 Atıksu Arıtma Tesisi ile toplam 31.266.952 m<sup>3</sup> atıksu arıtımı yapılmıştır.

2 adet İleri Biyolojik Atıksu Arıtma Tesisi ile 13.674.752 m<sup>3</sup>

6 adet Biyolojik Atıksu Arıtma Tesisi ile 7.080.900 m<sup>3</sup>

11 adet Paket Atıksu Arıtma Tesisi ile 1.021.300 m<sup>3</sup>

2 adet ön arıtma yapan Derin Deniz Deşarjı ile 9.490.000 m<sup>3</sup> atıksu arıtımı yapılmıştır.

Konuyla alakalı ayrıntılar Çizelgede yer almaktadır.

**Çizelge B.7 – Ordu ilinde 2019 yılı itibariyle kentsel atıksu arıtma tesislerinin durumu**  
(Ordu Su ve Kanalizasyon İdaresi Genel Müdürlüğü, 2019)

İl Merkezi	Yerleşim Yerinin Adı	Belediye Atıksu Arıtma Tesisi/ Deniz Deşarjı Olup Olmadığı?			Belediye Atıksu Arıtma Tesisi Türü			Mevcut Kapasite (ton/gün)	Sais Kabini Durumu (VAR/Y OK)	Arıtılan /Deşarj Edilen Atıksu Miktarı (m <sup>3</sup> /sn)	Deşarj Noktası Koordinatları	Deniz Deşarjı	Hizmet Verdiği Nüfus	Oluşan AAT Çamur Miktarı(ton/gün)
		Var	İnşaat aşamasında	Yok	Fiziksel	Biyolojik	İleri							
İl Merkezi	Altınordu Durugöl	X					x	40000	VAR	0,347	Y=40918 6.378 X=45377 77.198	2000 m.	215000	5(%90)

	Altınordu Kumbaşı			X	x	x		900	YOK	0,008	Y=40166 7.55 X=45414 89.90		5000	0,4
	Altınordu Öceli			X				200	YOK	0,0023	Y=40420 9.57 X=45346 79.15		1000	
	Altınordu Kökenli			X				200	YOK	0,0023	Y=40357 7.591 X=45306 82.869		1000	
	Altınordu Turnasuyu			X				200	YOK	0,0023			1000	
İlçeler	Ünye Doğu AAT			X	x	x		24000	YOK	0,162	E=41°6' 45. 2082'' B=37°19' 49. 5768''		7000 0	17 (%25Kuru halde)
	Ünye Batı AAT			X	x	x		8400	YOK	0,069	E=41°8' 23. 7906'' B=37°13' 30. 2124''		3000 0	7(%25kuru halde)
	Fatsa Doğu DDD	X			x			10000	YOK	0,115	41°2'27.9 4''K 37°33'46. 40''D	1580 m	5000 0	
	Fatsa Batı DDD	X			x			12000	YOK	0,138	E=40°59' N ile 41°01N B=37°52' E ile 37° 57'E	1994 m.	6000 0	
	Fatsa Örencik			X		x		100	YOK	0,00011 5			500	
	Gölköy Hürriyet			X				50	YOK	0,0005			250	
	Gülyalı AAT			X		x		400	YOK	0,0046			2000	
	Gürgentepe AAT			X		x		400	YOK	0,0046			2000	
	İkizce Kaynartaş			X				60	YOK	0,00046			300	
	Kabadüz Çambaşı			X		x		500	YOK	0,0057			2500	
	Korgan Tepealan			X		x		400	YOK	0,0046			2000	
	İkizce Yoğunluk AAT			x				400	YOK	0,0046			2000	
Mesudiye Yeşilce			X		x		200	YOK	0,0023			1000		
İnkurla AAT			X		x		200	YOK	0,0023			1000		
Perşembe Kacalı Toki AAT			x				200	YOK	0,0023			1000		

	Perşembe Çınar AAT			x				200	YOK	0,0023			1000	
	Çaybaşı AAT			x				900	YOK	0,008			5000	
	Çatalpınar AAT			x				900	YOK	0,008			5000	
	Kabadüz AAT			x				500	YOK	0,0057			2500	

### B.3.2. Yayılı Kaynaklar

#### B.3.2.1. Tarımsal Kaynaklar

#### Ordu İlinde Arazi Dağılımı

ARAZİNİN CİNSİ	MİKTARI (ha)	PAY (%)
Tarım Alanı	262.259	44,06
Orman Alanı	200.261	34,64
Çayır-Mera Alanı	50.000	8,40
Yerleşim Alanı-Tarım Dışı Arazi	82.680	13,89
<b>TOPLAM</b>	<b>595.200</b>	<b>100</b>

İl arazisinin %44,06'sı tarım alanı, %34,64'i orman ve fundalık alan, %8,4'i çayır ve mera alanı, %13,89'ü ise yerleşim alanı ve tarım dışı araziden oluşmaktadır. İl'in 262.252 hektar büyüklüğündeki tarım arazisinin kullanım amaçlarına göre dağılım durumu aşağıdaki tabloda gösterilmiştir.

Ordu'da toplam tarım alanının %86,6 gibi çok büyük bir bölümünü İl ekonomisinin vazgeçilmez ürünü niteliğindeki fındığın yetiştirildiği fındık bahçeleri oluşturmaktadır. Ordu, Türkiye'de en fazla fındık alanına sahip ildir. Ülkemizin 734.537 hektar olan toplam fındık alanının 227.218 hektarı Ordu'da bulunmaktadır. Arazi ve iklim koşullarının tarla tarımı için uygun olduğu iç kesimlerde yoğunlaşan tarla alanları, tarım arazisi içinde fındıktan sonra en büyük paya sahip olurken, sebze ve diğer meyveler ekimi için ayrılan alanların payının son derece düşük olduğu görülmektedir.

İlimizde Devlet eli ile yapılan sulama alanı bulunmamaktadır. İldeki tarım arazilerinin %99,34'ünü kuru tarım arazileri oluşturmaktadır. Kivi, çilek ve örtü altı yetiştiriciliği yapılan %0,15'lik ve sebze yetiştiriciliği yapılan %0,50'lik kısımda yer altı ve yer üstü su kaynakları kullanarak üreticiler tarafından kendi elleri ile sulama yapılmaktadır.

Ağırlıklı olarak fındık tarımı yapılan alanlar olmak üzere 127.064 ha alanda gübre kullanılmakta olup, %90,5'ini Azot, %6,8'ini Fosfor, %2,7'sini Potasyum içeren gübreler oluşturmaktadır.

İlimizde kullanılan insektisit, fungusit, herbisit ilaçlarının 5,88 ton'u islanabilir toz ilaçlar ile suda çözünebilir toz (WP ve SP) ve 21.684 lt. sıvı fomülasyonlu (EC) formundadır.

### B.3.2.2. Diğer

Çaybaşı Katı Atık Düzenli Depolama Sahası ve Bertaraf Tesisinde gerekli rehabilitasyon çalışmaları tamamlanana kadar Sızıntı Suyunun Ünye Batı ve Ünye Doğu Atıksu Arıtma Tesislerinde; kesikli besleme yapılarak tesis arıtım kalitesi bozulmayacak şekilde arıtımı sağlanmaktadır (Ordu Su ve Kanalizasyon İdaresi Genel Müdürlüğü, 2020)

## B.4. Denizler

### B.4.1. Deniz Kıyı Sularının Kirlilik Durumu

Ulusal deniz izleme programımız ile tüm denizlerimizde meydana gelen kirlilik ve etkileri ile kimyasal ve ekolojik kalite durumunun izlenerek ve insan faaliyetlerinden kaynaklı baskı ve etkiler değerlendirilerek ulusal deniz ve kıyı yönetimi politikalarının ve stratejilerinin belirlenmesi/gözden geçirilmesi ve alınan önlemlerin etkilerinin takibine altlık oluşturulması amaçlanmaktadır. Denizlerde kirlilik ve kalite değerlendirmeleri su yönetimi birimi bazlı yapılmaktadır. Ekolojik kalite durumu ise 3 Biyolojik Kalite Elemanı (fitoplankton, makro alg ve bentik omurgasızlar) ile diğer destekleyici parametrelerin (besin elementleri; toplam fosfor, nitrat+nitrit, seki disk derinliği) ortak değerlendirmesi yapılarak ortaya konulmaktadır. 2017-2020 izleme programı izleme durumu ekolojik kalite durumuna ilişkin veri bulunmadığından çizelge doldurulamamıştır.

### Çizelge B.8 – Ordu ili kıyı su kütlelerinin ekolojik kalite değerlendirmesi

(Kaynak, yıl)

Su Yönetim Birimi Kodu	Su Yönetim Birimi Kapsadığı Alan	Ekolojik Kalite Durumu			
		2017	2018	2019	2020

### Ekolojik Kalite Renk Kodlaması

Çok İyi
İyi
Orta
Zayıf
Kötü

### B.4.2. Plajların Su Kalitesi ve Mavi Bayrak Durumu

2020 yılı verisi Ordu Büyükşehir Belediye Başkanlığınca Müdürlüğümüze veri sunulmadığından tablo güncellenememiştir. 2 adet mavi bayraklı plaj yer almaktadır.

### B.4.3. Acil Müdahale Planları

İlimiz Ünye İlçesinde bulunan Ünye Limanına ait Acil Müdahale Planı bulunmaktadır.

**Çizelge B.9 – 2020 yılı itibariyle acil müdahale planı hazırlaması gereken ve onaylı plana sahip kıyı tesisi sayısı**

(Kaynak, Yıl)

Şehir	Acil Müdahale Planı Hazırlaması Gereken Kıyı Tesis Adedi	Onaylı Plana Sahip Kıyı Tesis Adedi
ORDU	-	1

**B.4.4. Atık Kabul Tesisleri ve Atık Alma Gemileri**

İlimiz Ünye ilçesi sınırları içerisinde liman mevkiinde Gemi Atıkları Kabul Tesisi bulunmaktadır. Atık alım gemisi bulunmamakta olup, limana yanaşan gemilerden sintine, slaç ve evsel katı atık nitelikli atıklar tesise kabul edilmektedir.

**B.4.5. Denizdeki Balık Çiftlikleri**

Ordu il genelinde faaliyette olan 7 adet balık çiftliği bulunmaktadır. Bu balık çiftlikleri 25.11.2014 tarih ve 29186 sayılı Resmî Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren Çevresel Etki Değerlendirmesi Yönetmeliği'nde EK-2 kapsamında yer almaktadırlar. İlimizdeki balık çiftliklerine ait bilgileri içeren aşağıdaki Çizelge 'de yer almaktadır.

**Çizelge B.10 – Ordu İlinde 2020 Yılı İtibariyle Bulunan Balık Çiftlikleri**

(Ordu İl Tarım ve Orman Müdürlüğü,2020)

Sıra	İl	İlçe	Sahibi	Yetiştiricilik Alan Adı	Kapasite	Tür Adı	Koordinat-1 -2 (derece dakika saniye)	Koordinat-3 -4 (derece dakika saniye)
1	ORDU	PERŞEMBE	Marnero Balık ve Su Ürün.İth.İhr.San Tic A.Ş	Çeşmeönü Mevkii	750	Alabalık-Levrek	41° 05' 42,678" N 37° 47' 20,719" E 41° 05' 41,771" N 37° 47' 36,102" E	41° 05' 47,548" N 37° 47' 37,464" E 41° 05' 48,462" N 37° 47' 22,095" E
2	ORDU	PERŞEMBE	Lazsom Su Ürünleri Gıda Üretim Paz. San. Ve Tic. Ltd. Şti	Kışlaönü Mevkii	750	Alabalık-Levrek	41° 05' 04,500" N 37° 47' 16,400" E 41° 05' 02,414" N 37° 47' 34,620" E	41° 05' 07,220" N 37° 47' 35,479" E 41° 05' 09,300" N 37° 47' 17,261" E
3	ORDU	PERŞEMBE	Vona Su Ürünleri Ltd .Şti.	Çeşmeönü Mevkii	750	Alabalık-Levrek	41° 05' 56,455" N 37° 47' 33,770" E 41° 05' 56,399" N 37° 47' 47,658" E	41° 06' 02,884" N 37° 47' 47,662" E 41° 06' 02,940" N 37° 47' 33,774" E

4	ORDU	PERŞEMBE	Altaş Su Ürünleri Üretim Pazarlama ve Sanayi Ltd. Şti	Çeşmeönü Mevkii	750	Alabalık- Levrek	41° 05' 24,048" N 37° 47' 18,876" E 41° 05' 24,438" N 37° 47' 34,297" E	41° 05' 30,267" N 37° 47' 33,909" E 41° 05' 29,877" N 37° 47' 18,488" E
5	ORDU	ALTINORDU	Altaş Su Ürünleri Üretim Pazarlama ve Sanayi Ltd. Şti	Kumbaşı Mah.	900	Alabalık- Levrek	41° 01' 51,72" N 37° 50' 52,53" E 41° 01' 42,64" N 37° 50' 52,69" E	41° 01' 51,84" N 37° 51' 04,73" E 41° 01' 42,76" N 37° 51' 04,89" E
6	ORDU	PERŞEMBE	Özbek Su Ürünleri San.ve Tic. Ltd. Şti. -2	Kışlaönü Mevkii	200	Alabalık- Levrek	41° 04' 52,50" N 37° 47' 06,35" E 41° 04' 47,64" N 37° 47' 05,02" E	41° 04' 45,35" N 37° 47' 16,18" E 41° 04' 50,11" N 37° 47' 17,52" E
7	ORDU	PERŞEMBE	Gümüşdoğa Su Ürünleri Üretim İhr. ve İth. A.Ş	Sarıburun Mevkii	750	Alabalık	41° 06' 19,899" N 37° 47' 43,366" E 41° 06' 19,846" N 37° 47' 56,227" E	41° 06' 26,331" N 37° 47' 56,363" E 41° 06' 26,383" N 37° 47' 43,503" E

#### B.4.6. Deniz Çöpleri

Deniz çöpleri ile ilgili Bakanlığımız koordinesinde iş ve işlemler yürütülmektedir.

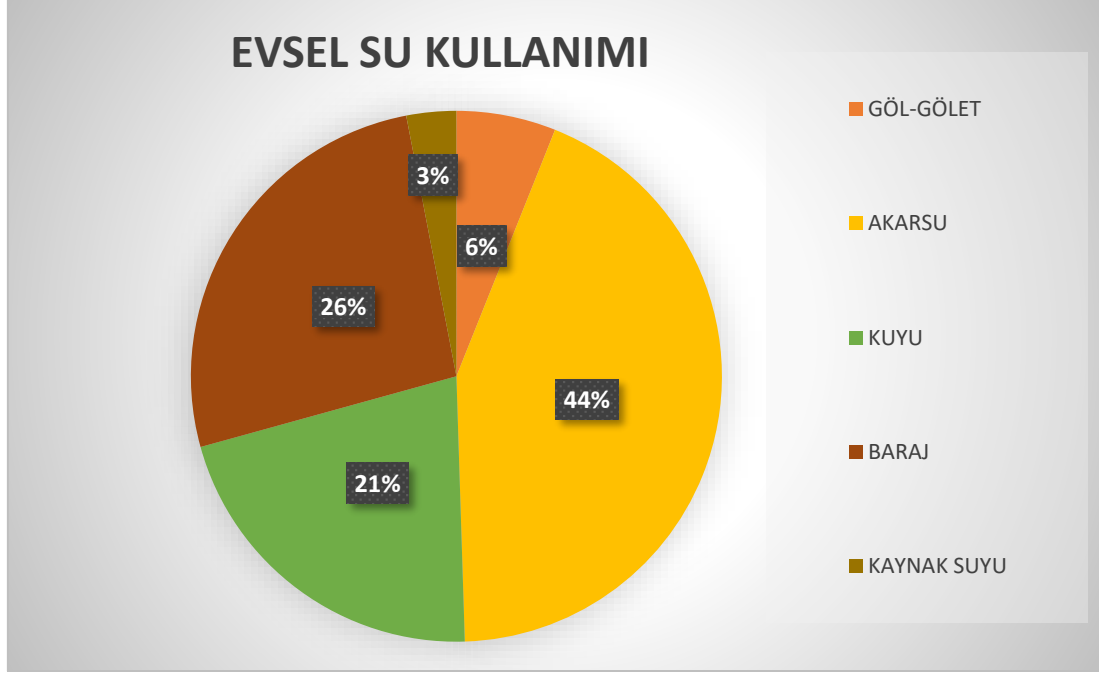
### B.5. Sektörel Su Kullanımları ve Yapılan Su Tahsisleri

#### B.5.1. İçme ve Kullanma Suyu

##### *B.5.1.1 Yüzeysel su kaynaklarından kullanılan su miktarı ve içme suyu arıtım tesisi mevcudiyeti*

Ordu ilinde içme ve kullanma suyu şebekesi ile dağıtılmak üzere temin edilecek su kaynağı en fazla akarsular olup su kaynaklarının oransal dağılımı aşağıdaki grafikte verilmiştir





**Grafik B.2 - Ordu ilinde 2020 yılı belediyeler tarafından içme ve kullanma suyu şebekesi ile dağıtılmak üzere temin edilen su miktarının kaynaklara göre dağılımı**  
(Ordu Su ve Kanalizasyon İdaresi Genel Müdürlüğü, 2020)

*B.5.1.2. Yeraltı su kaynaklarından temin edilen su miktarı ve içme suyu arıtım tesisi mevcudiyeti*

2019 yılı içerisinde içme suyu temin edilen yeraltı su kaynaklarının adı, mevcut durumu, kapasitesine ilişkin bilgiler aşağıda tablo halinde sunulmuştur.

2020 yılı verisi Ordu Su ve Kanalizasyon İdaresi Genel Müdürlüğü tarafından Müdürlüğümüze sunulmadığından tablo güncellenememiştir.

**Çizelge B.11 – Ordu İlinde 2020 yılı içme suyu temin edilen yüzeysel su kaynakları**  
(Ordu Su ve Kanalizasyon İdaresi Genel Müdürlüğü, 2020)

İLÇESİ	TESİS	İçme Suyu Temin Edilen Su Kaynağının Adı	Yeraltı suyu (m3/yıl)	Kaynaktan Çekilen Su Miktarı (m3/yıl)
PERŞEMBE	Perşembe	Porsuk Terfi Merkezi	315.360	315.360
KORGAN	Korgan	Sarıaliç Terfi	63.072	63.072

*B.5.1.3. İçme Suyu temin edilen kaynağın adı, mevcut durumu, potansiyeli vb.*

Ordu ilinde içme suyu temin edilen kaynakların adları ve bilgileri aşağıdaki Çizelgede yer almaktadır.

**Çizelge B.12 – Ordu İlinde 2020 Yılı içme suyu temin edilen su kaynakları**

## (Ordu Su ve Kanalizasyon İdaresi Genel Müdürlüğü, 2020)

İLÇESİ	TESİS	İçme Suyu Temin Edilen Su Kaynağının Adı	Yüzeysel ve Yeraltısuyu (m3/yıl)	Kaynaktan Çekilen Su Miktarı (m3/yıl)
<b>ALTINORDU</b>	Altınordu İçmesuyu Arıtma Tesisi	Melet Enerji (HES) Esenyurt Mah.	20.498.400	20.498.400
<b>GÖLKÖY</b>	Gölköy İçmesuyu Arıtma Tesisi	Kozören Deresi	4.099.680	4.099.680
	Güzelyurt Paket İçmesuyu Arıtma Tesisi	Baydarlı/Erik Deresi	315.360	315.360
<b>KABADÜZ</b>	Kabadüz İçmesuyu Arıtma Tesisi	Kelek Yatağı Deresi	788.400	788.400
		Çambaşı Değirmenbaşı	315.360	315.360
<b>PERŞEMBE</b>	Perşembe İçmesuyu Arıtma Tesisi	Porsuk Terfi Merkezi	315.360	315.360
		Anaç Deresi	1.261.440	1.261.440
	Yalıköy Paket İçmesuyu Arıtma Tesisi	Yazlık Deresi	630.720	630.720
<b>ULUBEY</b>	Ulubey İçmesuyu Arıtma Tesisi	Sayaca	946.080	946.080
		Konak	630.720	630.720
		Kadıncık Terfi	157.680	
<b>AYBASTI</b>	Aybastı İçmesuyu Arıtma Tesisi	Kızılot Yaylası	2.365.200	2.365.200
<b>FATSA</b>	Aslancami	Cinderesi Mevki	378.432	378.432
	Hatıpli Paket İçmesuyu Arıtma Tesisi	Kumru Ayı Yalağı (Küçükgeriş)	252.288	252.288
<b>KORGAN</b>	Korgan İçmesuyu Arıtma Tesisi	Sarılıç Terfi	157.680	157.680
		Apsut Su Alma Yapısı	1.261.440	1.261.440
	Çiftlik Paket İçmesuyu Arıtma Tesisi	Terzili Mevki	252.288	252.288
<b>KUMRU</b>	Kumru İçmesuyu Arıtma Tesisi	Çatalırmak Mevki-1	946.080	946.080
		Çatalırmak Mevki-2	946.080	946.080
		Pösküden Terfi	157.680	
	Fizme Paket İçmesuyu Arıtma Tesisi	Çakal Deresi	157.680	157.680
<b>ÜNYE</b>	Ünye İçmesuyu Arıtma Tesisi	Yeşilkent Su Alma Yapısı	7.726.320	7.726.320
	Tekkiraz İçmesuyu Arıtma Tesisi	Çayıralan	1.419.120	1.419.120
		Yeni Kızılcakese Terfi	157.680	

	Pelitliyatak İçmesuyu Arıtma Tesisi	Taz Yaylası-1	126.144	124.144
		Taz Yaylası-2	94.608	94.608
		Keltepe	94.608	94.608
<b>AKKUŞ</b>	Akkuş İçmesuyu Arıtma Tesisi	Karaçal Göğcebel barajı	630.720	630.720
		Kepekli Terfi	157.680	157.680
	Salman İçmesuyu Arıtma Tesisi	Düzdağ	315.360	315.360
		Kemikgeriş Terfi	157.680	157.680
<b>ÇAYBAŞI</b>	İlküvez Paket İçmesuyu Arıtma Tesisi	Akkuş Karanlık Dere	315.360	315.360
		Askeri Hatıra Ormanı Terfi	Kuraklık durumunda yedek yüzeysel su kaynağıdır.	
<b>İKİZCE</b>	İkizce İçmesuyu Arıtma Tesisi	Başönü Kurtluca	630.720	630.720
	Yoğunluk ve Kaynartaş Paket İçmesuyu Arıtma Tesisi	Akkuş Karanlık Dere	378.432	378.432
	Şenbolluk İçmesuyu Arıtma Tesisi	Akkuş Karaağaç Tepesi Kızlar Çayı	946.080	946.080
<b>TOPLAM</b>			<b>50.142.240</b>	<b>50.142.240</b>

### B.5.2. Sulama

İl'in 595.200 hektar olan toplam arazisinin %44,06'sı tarıma uygundur. İl, tarıma elverişli arazi varlığı bakımından %30 olan Türkiye ortalamasının üzerinde olmasına rağmen arazi yapısı ve iklim özellikleri nedeniyle ürün çeşitliliği ve tarım potansiyeli açısından zengin değildir.

İldeki tarım arazilerinin %99,34'ünü kuru tarım arazileri oluşturmaktadır. Kivi, çilek ve örtü altı yetiştiriciliği yapılan %0,16'lık ve sebze yetiştiriciliği yapılan %0,50'lik kısımda yer altı ve yer üstü su kaynakları kullanarak üreticiler tarafından kendi elleri ile sulama yapılmaktadır.

Sulama yapılan alanlarda ağırlıklı olarak damlama sulama, yağmurlama sulama ve mini spring sistemleri kullanılmaktadır. Kivide eski tesis olan veya çok küçük alanlarda yapılan az bir bölümde salma sulama yöntemi kullanılmaktadır.

#### *B.5.2.1. Salma sulama yapılan alan ve kullanılan su miktarı*

İlimizde kivi bahçesi tesisi bulunan 178 da. alanda salma sulama kullanılmakta olup, yaklaşık 45.000 m<sup>3</sup> su kullanılmaktadır. Sulamadan dönen su, birlik ve kooperatif bulunmamaktadır.

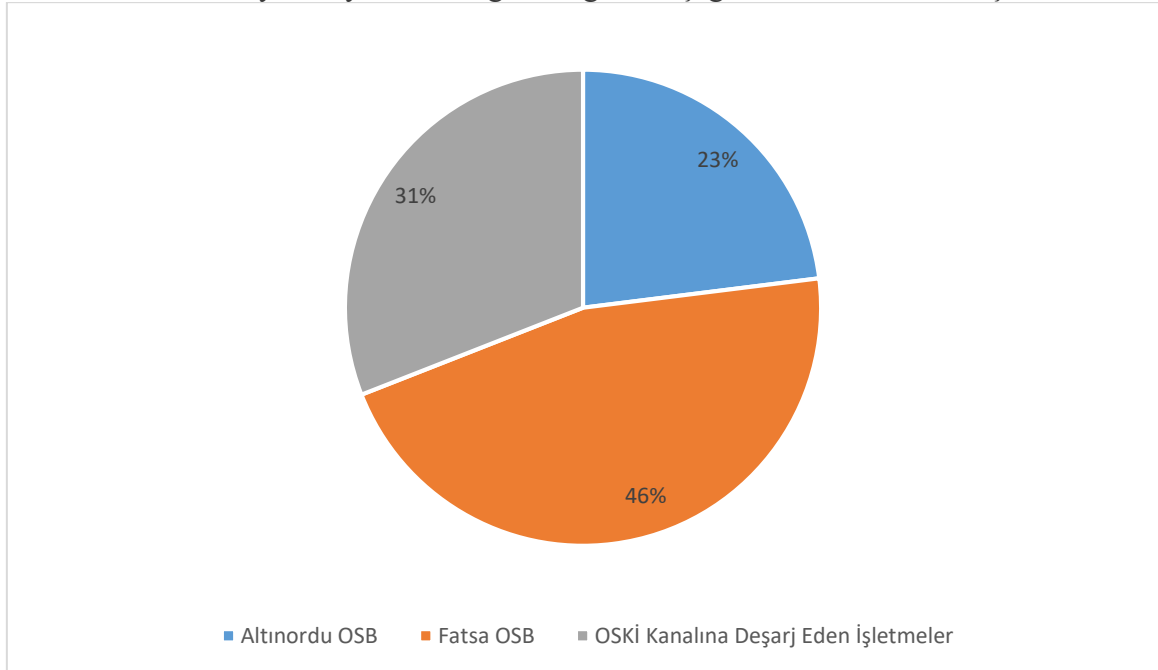
### **B.5.2.2. Damlama, yağmurlama veya basınçlı sulama yapılan alan ve kullanılan su miktarı**

Kivi ve sebze üretimi yapılan 4.349 da. alanda yaklaşık 1.100.000 m<sup>3</sup> su, yağmurlama ve mini spring sistemleri ile bitkiye verilmektedir. Çilek, örtü altı, kuru fasulye ve az miktarda fındıkta 1.224 da. alanda damla sulama ile yaklaşık 500.000 m<sup>3</sup> su kullanımı yapılmaktadır. Sulamadan dönen su, birlik ve kooperatif bulunmamaktadır.

### **B.5.3. Endüstriyel Su Temini**

Ordu ili tarım ağırlıklı bir ekonomiye sahiptir. İl ekonomisinde sanayi sektörü, tarım ve hizmet sektörlerine oranla daha küçük bir paya sahiptir ve sanayi sektörüne yönelik özel sektör yatırımları da gıda ürünleri imalatı, orman ürünleri ve mobilya sanayi, hazır giyim imalatı, madencilik ve toprağa dayalı sanayi, çimento ve hazır beton imalatı sektörlerinde yoğunlaşmıştır. Tarım sektörünün büyük ölçüde fındık üretimine dayalı olmasına bağlı olarak Ordu'da gıda sanayi yatırımlarının çoğu fındık kırma, işleme ve fındık mamulleri üretimine yöneliktir. Ordu ilinde 2'si faaliyette (Ordu OSB ve Fatsa OSB) ve 2'si (Ordu 2. OSB ve Ünye OSB) yapım aşamasında olmak üzere toplam 4 adet OSB bulunmaktadır.

Endüstri de kullanılan suyun kaynaklarına göre dağılımı aşağıdaki tabloda verilmiştir.



**Grafik B.3 -Ordu ilinde 2020 yılında endüstrinin kullandığı suyun kaynaklara göre dağılımı** (Ordu Su ve Kanalizasyon İdaresi Genel Müdürlüğü, 2020)

### **B.5.4. Enerji Üretimi Amacıyla Su Kullanımı**

Belirli bir yerde biriktirilen ya da kendiliğinden birikmiş olan suların belli bir potansiyel enerjisi vardır. Su biriktiği ya da biriktirildiği yerden daha alçak bir yere belirli bir hızda düşürülecek olursa ortaya bir kinetik enerji çıkar. Bu kinetik enerji türbin kanatlarında bir mekanik enerji oluşturur ve

alternatörde dönme hareketi meydana getirir. Alternatörün hareket etmesiyle elektrik enerjisi elde edilmiş olur.

Ordu ilinde işletmede olan 15 hidroelektrik santrali bulunmakta olup yıllık ortalama 2110,96 GWh üretim yapılmaktadır. Ayrıca planlama-projelendirme ve ön inceleme aşamasında olan 10 adet hidroelektrik santral bulunmaktadır.

### B.5.5. Rekreatiyonel Su Kullanımı

İl genelinde rekreatiyonel (örneğin: park, bahçe sulaması, havuz suları vb) amaçlı kullanılan su miktarına ilişkin veri elde edilememiştir.

## B.6. Çevresel Altyapı

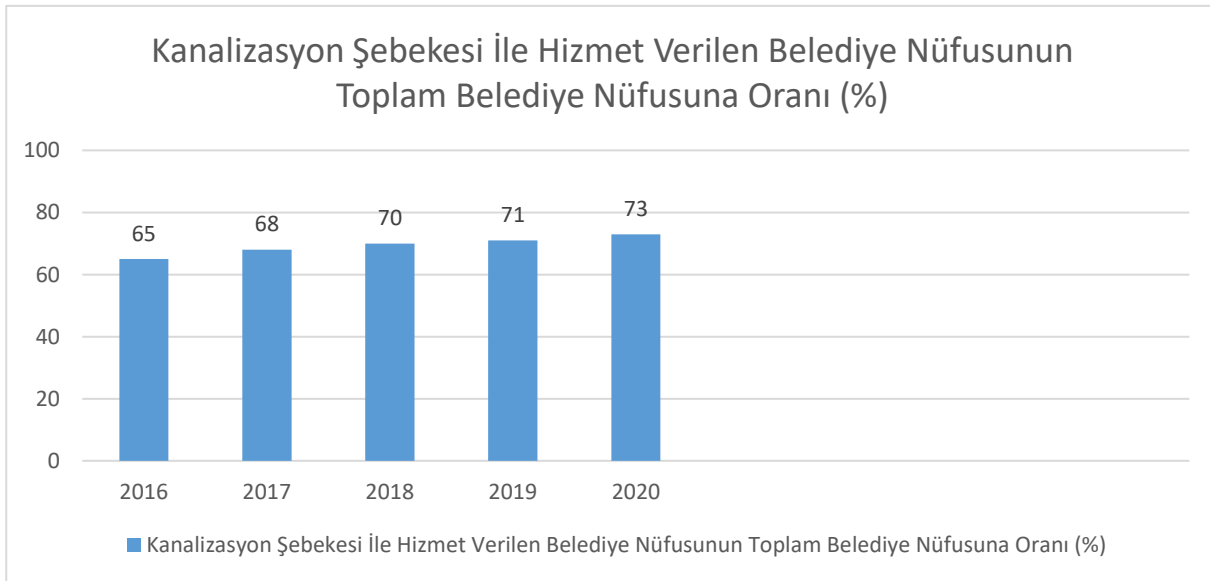
### B.6.1. Kentsel Kanalizasyon Sistemi ve Atıksu Arıtma Tesisi Hizmetleri

Ordu ilinin toplam nüfusunun %73'lük kesimine kanalizasyon sistemleri ile hizmet verilmekte olup, %27'lik kesimi ise fosseptik kullanmaktadır.

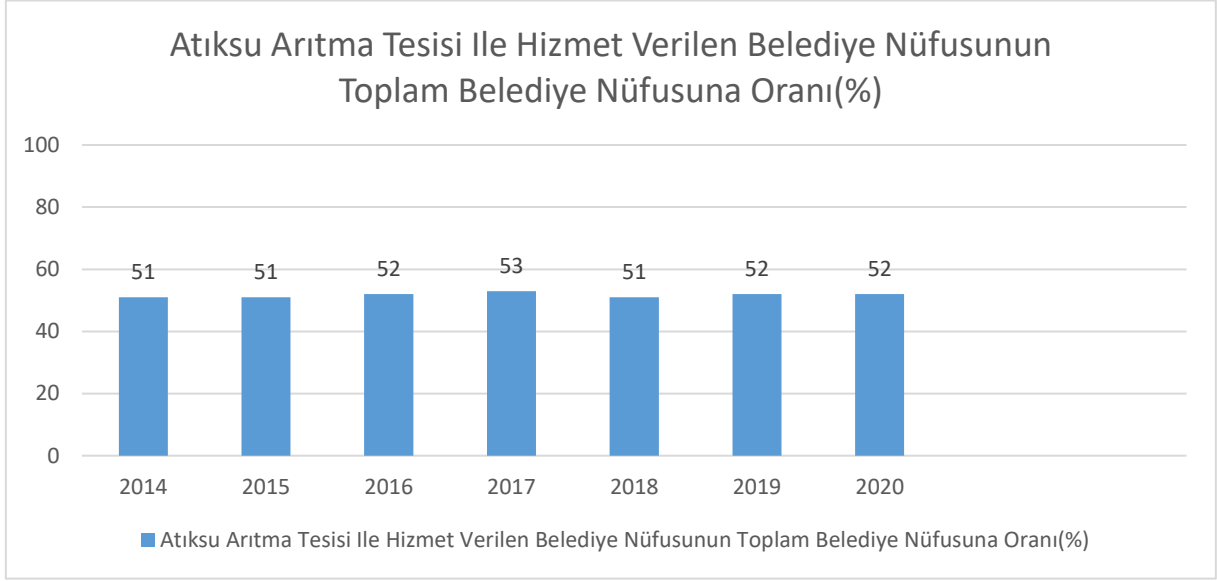
Toplam 8 ilçe belediyelerinde atıksu arıtma tesisi bulunmaktadır.

Ordu ilinin toplam nüfusu 756.712 kişi, atıksuyu arıtılan nüfus 393.750 kişidir. Mevcut durumda atıksu arıtma tesislerimiz Ordu nüfusunun %52'sinin atık suyunu arıtmaktadır. Bu oranın artırılması için çalışmalar devam etmektedir.

Kentsel kanalizasyon sistemi ve atıksu arıtma tesisi hizmetlerine ilişkin Ordu iline ilişkin bilgiler aşağıdaki grafiklerde yer almaktadır.



**Grafik B.4 – 2020 yılında Ordu ilinde kanalizasyon hizmeti verilen nüfusun belediye nüfusuna oranı**  
(OSKİ, 2020)



**Grafik B.5 – 2020 yılında Ordu ilinde atıksu arıtma tesisi ile hizmet edilen nüfusun toplam belediye nüfusuna oranı**  
(OSKİ, 2020)

**Çizelge B.13 – Ordu ilinde 2020 yılı itibariyle kentsel atıksu arıtma tesislerinin durumu**

(Ordu Su ve Kanalizasyon İdaresi Genel Müdürlüğü, 2020)

Yerleşim Yerinin Adı	Belediye Atıksu Arıtma Tesisi/ Derin Deniz Deşarjı Olup Olmadığı?			Belediye Atıksu Arıtma Tesisi Türü			Mevcut Kapasitesi (ton/gün)	Sais Kabini Durumu (VAR/YOK)	Arıtılan /Deşarj Edilen Atıksu Miktarı (m <sup>3</sup> /sn)	Deşarj Noktası	Deniz Deşarjı	Hizmet Verdiği Nüfus	Oluşan AAT Çamur Miktarı(ton/gün)
	Var	İnşa/plan aşamasında	Yok	Fiziksel	Biyolojik	İleri							
İl Merkezi	Altınordu Durugöl	X				x	32000	VAR	0,370	Karadeniz	Var	175000	2700
	Altınordu Kumbaşı			x		x	1150	YOK	0,013	Akçaova Deresi	Yok	5000	15
	Altınordu Öceli			x		x	200	YOK	0,002		Yok	2000	0,5
	Altınordu Kökenli			x		x	190	YOK	0,002	Civil Deresi	Yok	1000	
İlçeler	Ünye Doğu AAT			x		x	14000	YOK	0,162	Cevizdere Irmağı	Yok	95000	1620
	Ünye Batı AAT			X		x	6400	YOK	0,074	Cüri Irmağı	Yok	95000	720
	Fatsa Doğu DDD	X			x		7500	YOK	0,087	Karadeniz	Var		
	Fatsa Batı DDD	X			x		4600	YOK	0,053	Karadeniz	Var		
	Fatsa Örencik			X		x	100	YOK	0,001	Bolaman Deresi	Yok	1000	0,25
	Gölköy Hürriyet					x	30	YOK	0			250	0,1
	Gülyalı AAT			X		x	400	YOK	0,005	Karadeniz	Yok	4000	1
	Gürgentepe AAT			X		x	400	YOK	0,005	Kara Dere	Yok	2000	1
	İkizce Kaynartaş			X		x	60	YOK	0,001	Devecik Deresi	Yok	500	0,12
	Kabadüz Çambaşı			X		x	500	YOK	0,006		Yok	2500	5

	Korgan Tepealan			X	x		400	YOK	0,005	Karakoyun Deresi	Yok	2000	1
	İkizce Yoğunluk AAT			x	x		400	YOK	0,005	Eskişerif Deresi	Yok	2000	1
	Mesudiye Yeşilce			X	x		200	YOK	0,002		Yok	1000	0,5
	İnkur 1AAT			X	x		200	YOK	0,002		Yok	1000	0,5
	Perşembe Kacalı Toki AAT			x	x		200	YOK	0,002		Yok	1000	0,5
	Çaybaşı Merkez AAT			x	x		1000	YOK	0,012		Yok	5000	10
	Çatalpınar AAT			x	x		1000	YOK	0,012	Karakoyun Deresi	Yok	5000	10
	Kabadüz AAT			x	x		500	YOK	0,006	Kabadüz Deresi	Yok	2500	5

\*22.03.2015 tarih ve 29303 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren “Sürekli Atıksu İzleme Sistemleri (SAİS) Tebliği” kapsamında ülke genelinde kurulu kapasitesi 10.000 m<sup>3</sup>/gün ve üzerinde olan atıksu arıtma tesisinin çıkış sularında debi, pH, İletkenlik, Çözülmüş Oksijen, Sıcaklık ve KOİ (Kimyasal Oksijen İhtiyacı) ile AKM (Askıda Katı Madde) parametreleri 7/24 online izlenmektedir. Bu sayede tesislerin atıksularını arıtmadan su kaynaklarımıza deşarj etmeleri engellenmektedir.



### B.6.2. Organize Sanayi Bölgeleri ve Münferit Sanayiler Atıksu Altyapı Tesisleri

İlimizde iki adet organize sanayi bölgesi bulunmakta olup, ayrıca 63 adet atıksu bilgi sistemine kayıtlı münferit atıksu arıtma tesisi yer almaktadır.

**Çizelge B.14 – Ordu ilinde 2020 yılı OSB, Serbest Bölgeler ve Sanayi Sitelerinde atıksu arıtma tesislerinin (AAT) durumu (OSKİ, 2020)**

OSB/Serbest Bölge/Sanayi Sitesi Adı	Mevcut Durumu	Kapasitesi (ton/gün)	SAİS Kabini Durumu (var/yok)	AAT Türü	AAT Çamuru Miktarı (ton/gün)	Deşarj Ortamı
Ordu Organize Sanayi Bölgesi	Arıtma yok	-	-	-	-	Kanalizasyona bağlantı
Fatsa Organize Sanayi Bölgesi	Arıtma Yok	-	-	-	-	Kanalizasyona bağlantı

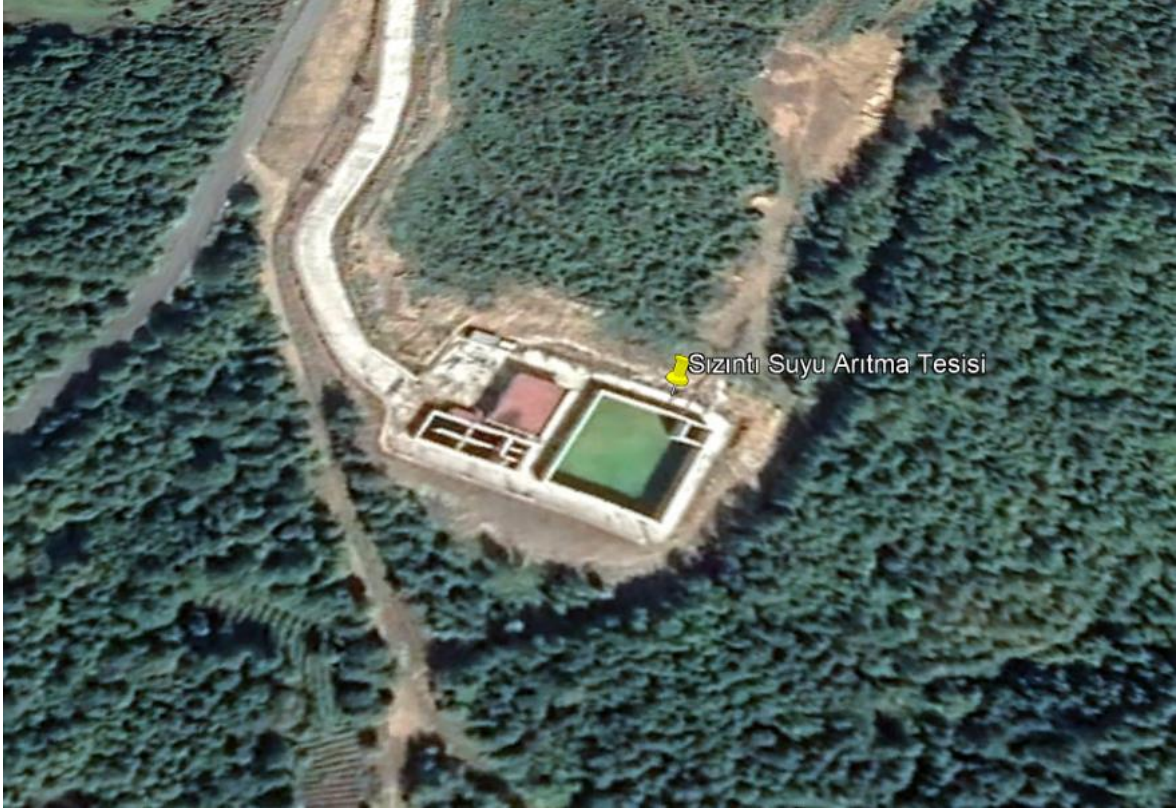
**Çizelge B.15 – Ordu ilinde 2020 yılı itibariyle münferit sanayiye ait atıksu arıtma tesisi (AAT) sayısı**

(Ordu Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü)

Tesis Statüsü	Toplam Tesis Sayısı	AAT'si Olan Tesis Sayısı
Üretim Sektörü/Sanayi Tesisi		30
Turizm Tesisi veya Site Yönetimi		1
Diğer (Evsel)		18

### B.6.3. Katı Atık (Düzenli) Depolama Tesisleri Atıksuları İçin Önlemler

İlimiz Çaybaşı ilçesi İlküvez Mahallesi yoğunluk-akpınar yol ayrımı mevkiinde işletilmekte olan Katı Atık Düzenli Depolama Sahası içerisinde, membran UF-NF ( ultrafiltre-nanofiltre) sızıntı suyu arıtma tesisi mevcuttur.



#### B.6.4. Atıksuların Geri Kazanılması ve Tekrar Kullanılması

Bakanlığımızın 2018/14 sayılı Atıksu Arıtma /Derin Deniz Deşarjı Tesisi Proje Onayı Genelgesinin proje onayı istenmeyecek durumlar başlığındaki b) bendinde “Evsel ve endüstriyel atıksular arıtıldıktan sonra yeniden kullanılabilir. Temassız soğutma suları hariç yeniden kullanılacak endüstriyel nitelikli arıtılmış atıksuların hiçbir şekilde alıcı ortama deşarj edilmemesi şartıyla proste kullanılabilirliğine ilişkin, üniversitelerin çevre mühendisliği bölümüne veya hazırlayanlar arasında çevre mühendisliği bölümü öğretim üyesi yer alması koşuluyla Çevre Araştırma ve/veya Uygulama Merkezlerine, Çevre Enstitülerince Teknik Raporun hazırlanması ve hazırlanan Teknik Raporun ilgili onay mercince uygun görülen atıksu arıtma tesisleri,” hükmüne göre muafiyet verilen tesislerde atıksular arıtılarak proste tekrar kullanılmaktadır.

**Çizelge B.16 – Ordu ilinde 2020 yılı itibariyle arıtıldıktan sonra bertaraf edilen atıksu durumu (OSKİ,2020)**

ARITILDIKTAN SONRA BERTARAF EDİLEN ATIKSU DURUMU							
Alıcı Ortama Deşarj Edilen (m <sup>3</sup> /yıl)	Kanalizasyona Deşarj Edilen (m <sup>3</sup> /yıl)	Kentsel Yeniden Kullanım (m <sup>3</sup> /yıl)	Tarımsal Yeniden Kullanım (m <sup>3</sup> /yıl)	Endüstriyel Yeniden Kullanım (m <sup>3</sup> /yıl)	Çevresel/Ekolojik Yeniden Kullanım (m <sup>3</sup> /yıl)	Başka Bir Tesise Su Kaynağı (m <sup>3</sup> /yıl)	TOPLAM (m <sup>3</sup> /yıl)
31.266.952	Envanter bulunmamaktadır.	yok	yok	Envanter bulunmamaktadır.	yok	yok	31.266.952

## B.7. Toprak Kirliliği ve Kontrolü

### B.7.1. Noktasal Kaynaklı Kirlenmiş Sahalar

““Toprak Kirliliğinin Kontrolü ve Noktasal Kaynaklı Kirlenmiş Sahalara Dair Yönetmelik” ve “Toprak Kirliliğinin Kontrolü ve Noktasal Kaynaklı Kirlenmiş Sahalara Dair Yönetmelik Yeterlilik Belgesi Tebliği” kapsamında ilimizde 269 adet faaliyet ön bilgi formu girişi yapılmış olup; bunların 269 âdeti onaylı faaliyet ön bilgi formu bulunmaktadır. Ordu ilinde 2020 yılı içerisinde herhangi bir noktasal kaynaklı toprak kirliliği bulunmamaktadır.

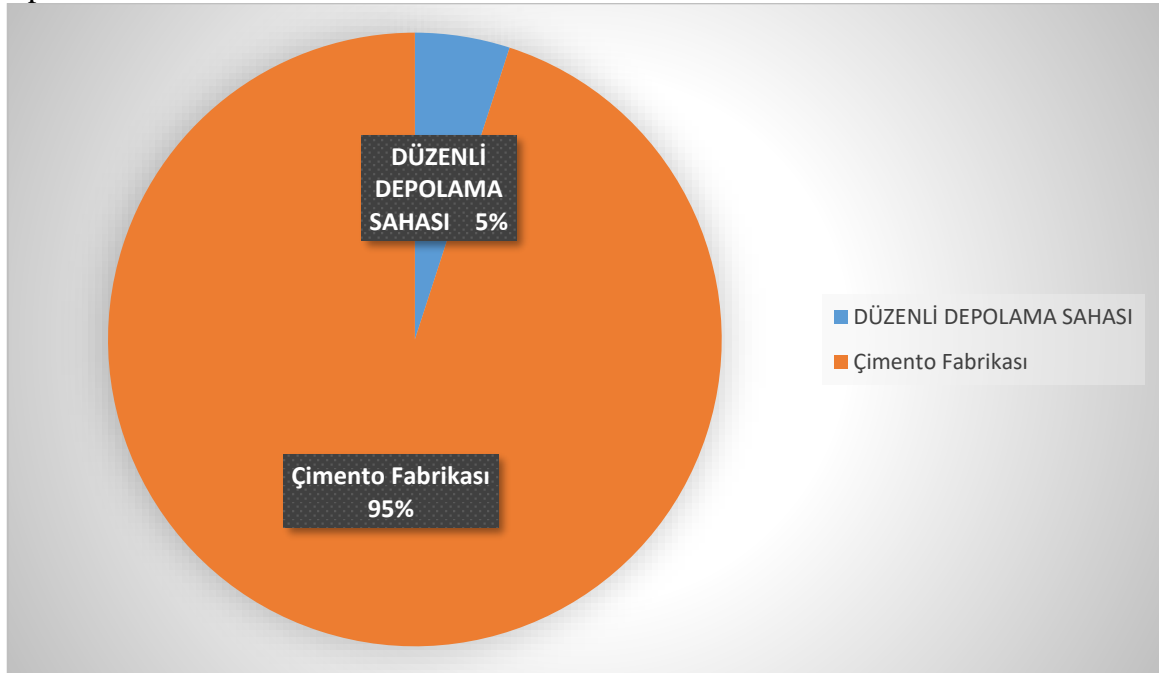
### Çizelge B.17 - Ordu ilinde 2020 yılı için tespit edilen noktasal kaynaklı toprak kirliliğine ilişkin veriler

(Ordu Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü, 2020)

Şüpheli Saha Sayısı	Takip Gerektiren Saha Sayısı	Kirlenmiş Saha Sayısı
-	-	-

### B.7.2. Arıtma Çamurlarının Bertaraf Yöntemi

Belediyelerden kaynaklanan arıtma çamurları yakma ve düzenli depolama sahasına depolanarak bertaraf edilmektedir.



### Grafik B.6 - Ordu ilinde 2020 yılında belediyelerden kaynaklanan arıtma çamurunun yönetimi

(Ordu Su ve Kanalizasyon İdaresi Genel Müdürlüğü, 2020)

Sanayiden kaynaklanan arıtma çamurları ilimizde mevcut değildir.

### B.7.3. Madencilik faaliyetleri ile bozulan arazilerin doğaya yeniden kazandırılmasına ilişkin yapılan çalışmalar

Madencilik faaliyetlerinin uzun yıllar devam etmesi sonucu rehabilitasyonları da gecikmektedir. Geçmiş yıllarda verilen ruhsatların süresi içinde veya dışında denetim yapılmaması nedeniyle eski ocak sahaları rehabilite edilmeden kaldıkları görülmektedir. Ancak son yıllarda İlimiz genelinde maden ruhsat hukuku sona eren sahalar ile ilgili olarak Orman Bölge Müdürlüğü yapmış oldukları rehabilite çalışmaları (dolgu çalışmaları, ağaçlandırma vb.) devam etmektedir.

“Madencilik Faaliyetleri ile Bozulan Arazilerin Doğaya Yeniden Kazandırılması Yönetmeliği” kapsamında yapılan çalışmalara değinilmelidir. Madencilik Faaliyetleri İle Bozulan Arazilerin Doğaya Yeniden Kazandırılması Yönetmeliği kapsamında, yönetmeliğin yürürlüğe girdiği tarihten bu yana İlde hazırlanmış Doğaya Yeniden Kazandırma Planlarından ve bunların sayısından söz edilmelidir.

### B.7.4. Tarımsal Faaliyetler ile Oluşan Toprak Kirliliği

Tarımsal ilaç olarak adlandırılan Pestisitler, biyolojik olarak zararlılara karşı etkili fakat hayvanlara, özellikle insanlara karşı az zehirli ya da zehirsiz olması istenir. Bugüne kadar yapılan, hâlihazırda kullanılan ilaçlardan çok azı bu niteliği taşır. Büyük çoğunluğu hem kontrol ettiği zararlılara karşı hem de insan ve memelilere karşı çok zehirlidirler. Bunların bir kısmı hem uygulandıkları bitki, toprak ve su ortamında uzun süre bozulmadan kalabilen, tüm canlıların vücudunda birikebilen zehirlerdir. Tarımsal amaçla milyonlarca ton zehir milyonlarca dönüm araziye uygulanmaktadır. Bunların bir kısmı uygulandığı yerden başka yerlere gitmektedir. Toprağın pestisitlerle kirlenmesi, kullanılan maddeler kalıcı olduğu zaman önemli sakıncalar doğurur. Eğer bir pestisit bakteri, fungus, güneş ışığı ya da kimyasal yollarla yapısı bozulmamışsa zamanla toprakta birikerek bitkiler tarafından alınabilir. Ordu ili geneli arazilerin, çok eğimli olması ve diğer doğal nedenlerden dolayı, zararlı boyut diğer bölgelere oranla daha tehlikeli boyutlara ulaşmaktadır. İlimizde kullanılan ticari gübre tüketim miktarları aşağıda verilmiştir. Kullanılan dozlar MRL değerlerine uyulmaktadır. İlk etap da kullanılan ilaçlar doğaya ve canlılara zarar vermeyen pestisitler kullanılmaktadır. Ağırıklı olarak sıvı formülasyonlar kullanıldığından kalıntı bırakmamaktadır.

**Çizelge B.20 – Ordu ilinde 2020 yılında kullanılan ticari gübre tüketiminin bitki besin maddesi bazında ve yıllık tüketim miktarları**  
(İl Tarım ve Orman Müdürlüğü,2020)

Bitki Besin Maddesi (N, P, K olarak)	Bitki Besin Maddesi Bazında Kullanılan Miktar (ton)	İlde Ticari Gübre Kullanılarak Tarım Yapılan Toplam Alan (ha)
Azot	74086,50	127064,05
Fosfor	5642,15	
Potas	2218,5	
<b>TOPLAM</b>	<b>81942,15</b>	

**Çizelge B.21 Ordu ilinde 2020 yılında tarımda kullanılan girdilerden gübreler haricindeki diğer kimyasal maddeleri (tarımsal ilaçlar vb)**  
(İl Tarım ve Orman Müdürlüğü,2020)

Kimyasal Maddenin Adı	Kullanım Amacı	Miktarı (ton)	İlde Tarımsal İlaç Kullanılarak Tarım Yapılan Toplam Alan (ha)
İnsektisitler	Fındık Hastalık, Zararlıları ve Yabancı Ot Mücadelesi	0,737 ton (WP) 13.026,11 lt. (EC)	10,93
Herbisitler		0,0 ton (WP) 8.3328,9 lt. (EC)	
Fungisitler		5,14 ton (WP) 279,06 lt (EC)	
Rodentisitler		-	
Nematositler		-	
Akarisitler		-	
Kışlık ve Yazlık Yağlar		-	
Diğer		-	
.....		-	
<b>TOPLAM</b>			

**Çizelge B.22 Ordu ilinde 2020 yılında topraktaki pestisit vb tarım ilacı birikimini tespit etmek amacıyla yapılmış analizin sonuçları**  
(Kaynak, yıl)

Analizi Yapan Kurum/Kuruluş	Analiz Yapılan Yer (İlçe, Köy, Mevkii, Koordinatları)	Analiz Tarihi	Analiz Edilen Madde	Tespit Edilen Birikim Miktarı (µg/kg- fırın kuru toprak)
-	-	-	-	-

Ordu ilinde 2020 yılında topraktaki pestisit vb tarım ilacı birikimini tespit etmek amacıyla yapılmış analizin sonuçlarına ilişkin bir veri elde edilememiştir.

## B.8. Sonuç ve Değerlendirme

Ordu İli Çaybaşı İlçesi Göksu Mahallesi Yoğunluk-Akpınar Yol ayrımı Mevkii'nde bulunan düzenli depolama tesisinin atıksuları Çaybaşı Katı Atık Düzenli Depolama Sahası ve Bertaraf Tesisleri Sızıntı Suyu Arıtma Tesisi rehabilitasyon çalışmaları tamamlanana kadar, sızıntı suları Ünye Batı ve Doğu Atıksu Arıtma Tesislerinde tesis arıtılmış su kalitesi bozulmadan, kesikli besleme yapılarak arıtılmaktadır

## **Kaynaklar**

DSİ 75. Şube Müdürlüğü  
Ordu Su ve Kanalizasyon İdaresi Genel Müdürlüğü  
Ordu Tarım ve Orman İl Müdürlüğü  
Ordu Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü  
[www.tuik.gov.tr](http://www.tuik.gov.tr)

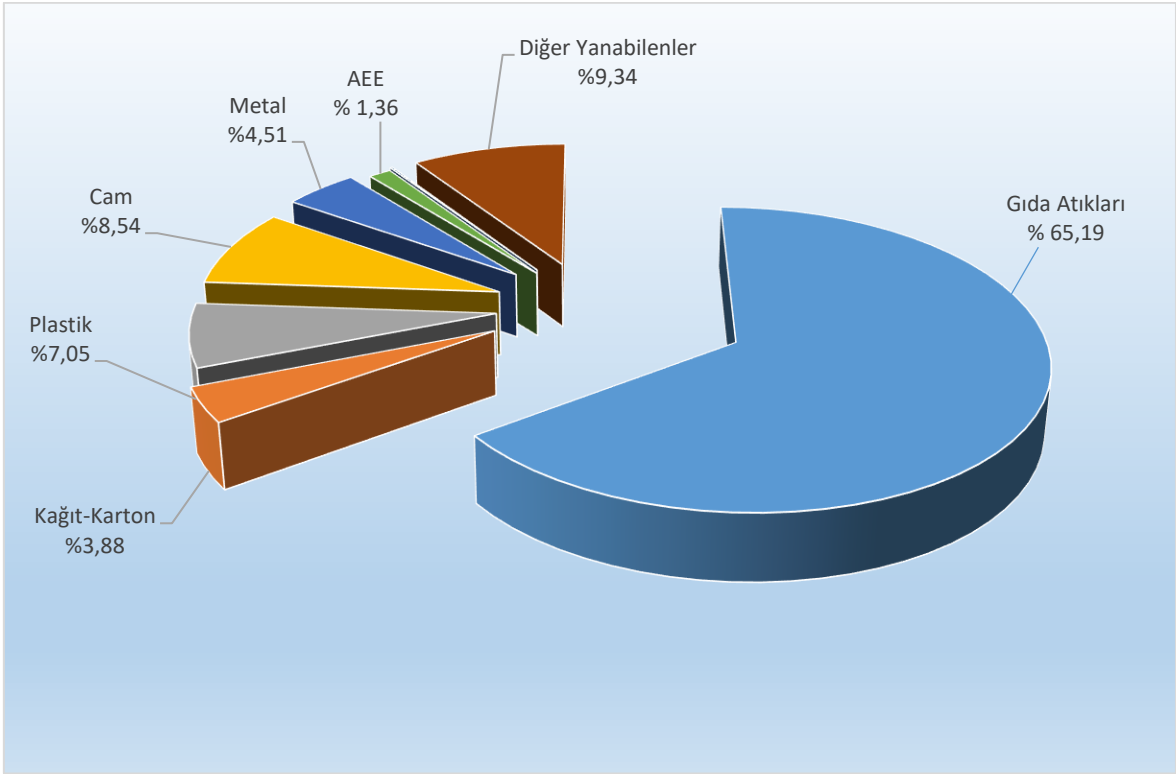
## C. ATIK

### C.1. Belediye Atıkları (Katı Atık Bertaraf Tesisleri)

İlimiz genelinde günlük üretilen yaklaşık 600 ton atık, aktarma istasyonları vasıtasıyla Mekanik Ayırma Tesisimize taşımakta, burada işlenerek geri dönüşüm malzemeleri ayrıştırılmakta ve Atıktan Türetilmiş Yakıt ( ATY) hammaddesi Ünye Çimento fabrikasına alternatif yakıt olarak kullanılmak üzere gönderilmektedir.

Çaybaşı ilçesinde inşaat çalışmaları tamamlanan Katı Atık Düzenli Depolama Sahasında biyobozunur atıklar biyokurutma tesisinde işlenmekte, bakiye atıklar ise depolama lotlarında depolanmaktadır. Oluşan sızıntı suları ise Membran Biyofiltre- Ultrafiltrasyon sistemiyle arıtılarak alıcı ortam deşarj kriterleri sağlanarak deşarj edilmektedir

İlimizde Büyükşehir Belediyemizce 2016 yılının yaz döneminde yapılmış olan karakterizasyon çalışmasına ait yüzdeler aşağıdaki grafikte gösterilmiştir



**Grafik C.7 - Ordu ilinde katı atık kompozisyonu**

(Ordu Büyükşehir Belediyesi Atık Karakterizasyon Çalışması, 2016 yaz dönemi)

**Çizelge C.18 - 2020 yılı için il/ilçe belediyelerince toplanan ve yerel yönetimlerce (büyükşehir belediyesi/ belediye/ birliklerce) yönetilen belediye atığı miktarı ve toplanma, taşınma ve bertaraf yöntemleri**  
(Ordu Büyükşehir Belediye Başkanlığı, 2020)

Büyükşehir/İl/İlçe Belediye veya	Birliğin Adı Büyükşehir Belediyesi/ Birlik ise birliğe üye olan belediyeler	Nüfus		Üretilen Katı Atık Miktarı (ton/gün)	Toplanan Katı Atık Miktarı (ton/gün)		Kişi Başına Üretilen Ortalama Katı Atık Miktarı (kg/gün)		Transfer İstasyonu Varsa Sayısı	Atık Yönetimi Hizmetlerini Kim Yürütüyor? (Belediye (B), Özel Sektör (OS), Belediye Şirketi (BŞ))	Mevcut Belediye Atığı Yönetim Tesisi				
		Yaz	Kış		Yaz	Kış	Yaz	Kış			Düzenli Depolama	Ön İşlem (Mekanik Ayırma/ Biyokurutma/ Kompost/ Biyometanizasyon)	Yakma	Düzensiz Depolama	Depo Gazından Enerji Üretimi
Ordu Büyükşehir Belediyesi			761.400	769		600		1,01	5	OS	√	√			
<b>İl Geneli</b>															



## C.2. Hafriyat Toprağı, İnşaat Ve Yıkıntı Atıkları

İlimiz sınırları içerisinde açılan hafriyat döküm sahaları, 5216 Sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanunu 7. Maddesi'nin i bendi ve Hafriyat Toprağı İnşaat ve Yıkıntı Atıklarının Kontrolü Yönetmeliği'nin 8. Maddesi gereğince faaliyete açılmaktadır. Hafriyat döküm sahaları için öncelikle doğal yapısı bozuk alanlar belirlenerek, rehabilite edilip kent yaşamına ( mesire alanı, park alanı, tarım alanı vb. ) elverişli hale getirilerek ekonomiye kazandırılması hedeflenmektedir.

**Çizelge C.19 – 2020 yılı itibariyle hafriyat toprağı, inşaat ve yıkıntı atıkları yönetimi**  
(Ordu Büyükşehir Belediye Başkanlığı,2020)

Belediye Adı	Üretilen İnşaat /Yıkıntı Atığı Miktarı (m <sup>3</sup> /yıl)	Ortaya Çıkan Hafriyat Toprağı Miktarı (m <sup>3</sup> /yıl)	İnşaat ve Yıkıntı Atıklarının Yönetimi		Hafriyat Toprağı Yönetimi
			Geri Kazanım Tesisi Sayısı	Düzenli Depolama Tesisi Sayısı	Döküm Sahası Sayısı
	-	695.779	-	-	4
	-		-	-	-
<b>İl Geneli (Toplam)</b>	-		-	-	4

Sıra No	İlçe	Hafriyat Döküm Sahası	Adres	İşletmeci
1	Altınordu – Gülyalı	Gülyalı-Taşlıçay	Gülyalı İlçesi Taşlıçay mevki	ORBEL A.Ş.
2	Fatsa	Harikalar Diyarı	Evkaf mah. Liman karşısı	ORBEL A.Ş.
3	Ünye	Kaygılar	İkizce Yolu Üzeri Göbü Mahallesi	ORBEL A.Ş.
		Karayiğit	Kaygılar Madencilik	

## C.3. Sıfır Atık Yönetimi

İlimiz sınırları içerisinde yer alan bazı kamu kurum/kuruluşlarında Sıfır Atık projesi kapsamında iç mekan kutuları, kumbaralar yerleştirilmiş olup, bazılarında ise çalışmalar devam etmektedir.

İlimiz Sıfır Atık Yönetim Planı, 22.09.2020 tarih ve 20 karar nolu mahalli çevre kurulu kararı ile onaylanmış olup; üç ayda bir ilimiz genelinde yapılan çalışmalar ve plan kapsamında

yapılan denetim/izleme çalışmaları Müdürlüğümüz tarafından mahalli çevre kuruluna rapor edilmektedir.

1.İlimizdeki kamu kurumlarının neredeyse tamamı Çevre ve Şehircilik Bakanlığı entegre çevre bilgi sistemine kayıt olmuş ve sıfır atık bilgi sistemini kullanmaya başlamışlardır. İlimizde 2020 yılında temel seviye sıfır atık belgesi alan kamu kurum/kuruluş sayısı 113'dir.

2020 yılında temel seviye sıfır atık belgesi alan kamu kurum/kuruluşları listesi aşağıdadır.

TesisAdi	Basvuru Turu
PTT A.Ş Ordu Başmüdürlüğü-Akkuş Merkez Müdürlüğü	Bina/Yerleşke
PTT A.Ş- Ordu Başmüdürlüğü- Altınordu Merkez Müdürlüğü	Bina/Yerleşke
PTTA.Ş-Ordu Başmüdürlüğü-Aybastı Merkez Müdürlüğü	Bina/Yerleşke
PTTA.Ş-Ordu Başmüdürlüğü-Fatsa Merkez Müdürlüğü	Bina/Yerleşke
PTT A.Ş-Ordu PTT Başmüdürlüğü-Gölköy PTT Merkez Müdürlüğü	Bina/Yerleşke
PTT A.Ş-Ordu PTT Başmüdürlüğü-Gürgentepe PTT Merkez Müdürlüğü	Bina/Yerleşke
PTTA.Ş-Ordu Başmüdürlüğü- Korgan Merkez Müdürlüğü	Bina/Yerleşke
PTTA.Ş-Ordu Başmüdürlüğü-Mesudiye Merkez Müdürlüğü	Bina/Yerleşke
PTT A.Ş-Ordu Başmüdürlüğü-Ordu Merkez Müdürlüğü	Bina/Yerleşke
PTT A.Ş-Ordu Başmüdürlüğü-Perşembe Merkez Müdürlüğü	Bina/Yerleşke
PTT A.Ş-Ordu Başmüdürlüğü-Ulubey Merkez Müdürlüğü	Bina/Yerleşke
PTT A.Ş-Ordu Başmüdürlüğü-Ünye Merkez Müdürlüğü	Bina/Yerleşke
PTT A.Ş-Ordu Başmüdürlüğü-Altınordu Merkez Müdürlüğü-Kabadüz Şubesi	Bina/Yerleşke
PTT A.Ş- Ordu Başmüdürlüğü-Altınordu Merkez Müdürlüğü-Organize Sanayi Şubesi	Bina/Yerleşke
PTTA.Ş-Ordu Başmüdürlüğü-Korgan Merkez Müdürlüğü-Tepealan Şubesi	Bina/Yerleşke
PTT A.Ş-Ordu Başmüdürlüğü-Ünye Merkez Müdürlüğü- Çaybaşı Şubesi	Bina/Yerleşke
PTTA.Ş-Ordu Başmüdürlüğü-Kumru Merkez Müdürlüğü	Bina/Yerleşke
PTTA.Ş-Ordu Başmüdürlüğü-Altınordu Merkez Müdürlüğü-Akyazı Şubesi	Bina/Yerleşke
PTTA.Ş-Ordu Başmüdürlüğü-Akkuş Merkez Müdürlüğü-Salma Şubesi	Bina/Yerleşke

PTT A.Ş-Ordu Başmüdürlüğü-Altınordu Merkez Müdürlüğü-Orsan Şubesi	Bina/Yerl eşke
PTT A.Ş-Ordu Başmüdürlüğü-Altınordu Merkez Müdürlüğü- Yenimahalle Şubesi	Bina/Yerl eşke
PTT A.Ş-Ordu Başmüdürlüğü-Altınordu PTT Merkez Müdürlüğü-Gülyalı Şubesi	Bina/Yerl eşke
PTTA.Ş-Ordu Başmüdürlüğü-Gölköy PTT Merkez Müdürlüğü-Güzelyurt Şubesi	Bina/Yerl eşke
PTT A.Ş-Ordu Başmüdürlüğü-Perşembe Merkez Müdürlüğü- Medreseönü Şubesi	Bina/Yerl eşke
PTTA.Ş-Ordu Başmüdürlüğü-Ünye Merkez Müdürlüğü- Çamlık Şubesi	Bina/Yerl eşke
PTTA.Ş-Ordu Başmüdürlüğü-Ünye Merkez Müdürlüğü-İlküvez Şubesi	Bina/Yerl eşke
PTTA.Ş-Ordu Başmüdürlüğü-Ünye Merkez Müdürlüğü-İkizce Şubesi	Bina/Yerl eşke
PTT A.Ş-Ordu PTT başmüdürlüğü-Ünye Merkez Müdürlüğü-Stadyum Şubesi	Bina/Yerl eşke
PTT A.Ş-Ordu Başmüdürlüğü-Ünye Merkez Müdürlüğü-Fevzi Şubesi	Bina/Yerl eşke
PTTA.Ş-OrduBaşmüdürlüğü-Ünye Merkez Müdürlüğü-Tekkiraz Şubesi	Bina/Yerl eşke
PTT A.Ş-Ordu PTT Başmüdürlüğü-Kabataş Merkez Müdürlüğü	Bina/Yerl eşke
PTTA.Ş-Ordu Başmüdürlüğü-Kabataş Merkez Müdürlüğü Alankent Şubesi	Bina/Yerl eşke
PTT A.Ş-Ordu Başmüdürlüğü- Fatsa Merkez Müdürlüğü-Çatalpınar Şubesi	Bina/Yerl eşke
PTT A.Ş-Ordu Başmüdürlüğü-Fatsa Merkez Müdürlüğü- Sanayi Şubesi	Bina/Yerl eşke
PTTA.Ş-ordu Başmüdürlüğü-Fatsa Merkez Müdürlüğü-Sahil Şubesi	Bina/Yerl eşke
PTTA.Ş-Ordu Başmüdürlüğü-Fatsa Merkez Müdürlüğü- Yalıköy Şubesi	Bina/Yerl eşke
PTTA.Ş-Ordu Başmüdürlüğü-Fatsa Merkez Müdürlüğü-Evkaf Şubesi	Bina/Yerl eşke
PTTA.Ş-Ordu Başmüdürlüğü-Fatsa Merkez Müdürlüğü-Çamaş Şubesi	Bina/Yerl eşke
PTT A.Ş-Ordu Başmüdürlüğü-Fatsa Merkez Müdürlüğü- Bolaman Şubesi	Bina/Yerl eşke
DSİ 75. ŞUBE MÜDÜRLÜĞÜ	Bina/Yerl eşke
KARAYOLLARI 77.ŞUBE ŞEFLİĞİ (ORDU)	Bina/Yerl eşke
ORDU GIDA KONTROL LABORATUVAR MÜDÜRLÜĞÜ	Bina/Yerl eşke
ÜNYE M-TİPİ KAPALI VE AÇIK CEZA İNFAZ KURUMU	Bina/Yerl eşke
PTT A.Ş. - Ordu Başmüdürlüğü	Bina/Yerl eşke

TEİAŞ 10. BÖLGE MÜDÜRLÜĞÜ (SAMSUN) - Ordu İletim Şebekeleri İşletme ve Bakım Müdürlüğü- Ordu Trafo Merkezi	Bina/Yerl eşke
485 SAYILI PERŞEMBE TARIM KREDİ KOOPERATİFİ	Bina/Yerl eşke
1802 SAYILI İKİZCE TARIM KREDİ KOOPERATİFİ	Bina/Yerl eşke
ORDU MÜZE MÜDÜRLÜĞÜ	Bina/Yerl eşke
ORDU METEOROLOJİ MÜDÜRLÜĞÜ	Bina/Yerl eşke
ORDU BÜYÜKŞEHİR BELEDİYE BAŞKANLIĞI	Bina/Yerl eşke
779 SAYILI MEDRESE ÖNÜ TARIM KREDİ KOOPERATİFİ	Bina/Yerl eşke
775 SAYILI TEKKİRAZ TARIM KREDİ KOOPERATİFİ	Bina/Yerl eşke
688 SAYILI AKÇATEPE TARIM KREDİ KOOPERATİFİ	Bina/Yerl eşke
773 SAYILI ÜNYE TARIM KREDİ KOOPERATİFİ	Bina/Yerl eşke
165 SAYILI ORDU ESKİPAZAR TARIM KREDİ KOOPERATİFİ	Bina/Yerl eşke
Ordu Valiliği	Bina/Yerl eşke
ORDU ALTINORDU İLKOKUL VAKIFBANK	Bina/Yerl eşke
ORDU ALTINORDU İLKOKULU-15 TEMMUZ	Bina/Yerl eşke
ORDU ALTINORDU ANAOKULU ŞEHİT ÜMİT İNCE	Bina/Yerl eşke
T. HALK BANKASI A.Ş. - KUMRU ŞUBESİ - 1333	Bina/Yerl eşke
T. HALK BANKASI A.Ş. - ÜNYE ŞUBESİ - 651	Bina/Yerl eşke
T. HALK BANKASI A.Ş. - ORDU ŞUBESİ - 649	Bina/Yerl eşke
T. HALK BANKASI A.Ş. - ALTINORDU ŞUBESİ - 1253	Bina/Yerl eşke
ORDU ALTINORDU ANADOLU LİSESİ FATİH	Bina/Yerl eşke
T. HALK BANKASI A.Ş. - ÇAYBAŞI ŞUBESİ - 655	Bina/Yerl eşke
T. HALK BANKASI A.Ş. - KORGAN ŞUBESİ - 1487	Bina/Yerl eşke
T. HALK BANKASI A.Ş. - AYBASTI ŞUBESİ - 654	Bina/Yerl eşke
GERCE ŞEHİT BÜLENT DEMİRKAYA İLKOKULU	Bina/Yerl eşke
ORDU ALTINORDU İLKOKULU ÖCELİ HÜSAMETTİN ÇABUK	Bina/Yerl eşke

FATSA CAHİT ZARİFOĞLU ANADOLU LİSESİ MÜDÜRLÜĞÜ	Bina/Yerl eşke
514 - T.C. ZİRAAT BANKASI A.Ş. AKKUŞ/ORDU ŞUBESİ	Bina/Yerl eşke
2327 - T.C. ZİRAAT BANKASI A.Ş. AKYAZI/ORDU ŞUBESİ	Bina/Yerl eşke
639 - T.C. ZİRAAT BANKASI A.Ş. AYBASTI/ORDU ŞUBESİ	Bina/Yerl eşke
1280 - T.C. ZİRAAT BANKASI A.Ş. ÇAMAŞ/ORDU ŞUBESİ	Bina/Yerl eşke
1431 - T.C. ZİRAAT BANKASI A.Ş. GÜLYALI/ORDU ŞUBESİ	Bina/Yerl eşke
1708 - T.C. ZİRAAT BANKASI A.Ş. KABATAŞ/ORDU ŞUBESİ	Bina/Yerl eşke
665 - T.C. ZİRAAT BANKASI A.Ş. KORGAN/ORDU ŞUBESİ	Bina/Yerl eşke
644 - T.C. ZİRAAT BANKASI A.Ş. KUMRU/ORDU ŞUBESİ	Bina/Yerl eşke
220 - T.C. ZİRAAT BANKASI A.Ş. MESUDİYE/ORDU ŞUBESİ	Bina/Yerl eşke
2303 - T.C. ZİRAAT BANKASI A.Ş. ORDU GİRİŞİMCİ ŞUBE	Bina/Yerl eşke
2226 - T.C. ZİRAAT BANKASI A.Ş. ORDU PARA GRUP MERKEZİ	Bina/Yerl eşke
217 - T.C. ZİRAAT BANKASI A.Ş. ORDU ŞUBESİ	Bina/Yerl eşke
413 - T.C. ZİRAAT BANKASI A.Ş. PERŞEMBE/ORDU ŞUBESİ	Bina/Yerl eşke
601 - T.C. ZİRAAT BANKASI A.Ş. ULUBEY/ORDU ŞUBESİ	Bina/Yerl eşke
219 - T.C. ZİRAAT BANKASI A.Ş. ÜNYE/ORDU ŞUBESİ	Bina/Yerl eşke
2669 - T.C. ZİRAAT BANKASI A.Ş. YENİMAHALLE/ORDU ŞUBESİ	Bina/Yerl eşke
T. HALK BANKASI A.Ş. - AKKUŞ ORDU UYDU - 1712	Bina/Yerl eşke
218 - T.C. ZİRAAT BANKASI A.Ş. FATSA/ORDU ŞUBESİ	Bina/Yerl eşke
TOPÇAM HES İŞLETME MÜDÜR YARDIMCILIĞI	Bina/Yerl eşke
OSKİ DURUGÖL ATIKSU ARITMA TESİSİ	Bina/Yerl eşke
İL TARIM VE ORMAN MÜDÜRLÜĞÜ	Bina/Yerl eşke
ALTINORDU İLÇE TARIM VE ORMAN MÜDÜRLÜĞÜ	Bina/Yerl eşke
FATSA İLÇE TARIM VE ORMAN MÜDÜRLÜĞÜ	Bina/Yerl eşke
PERŞEMBE İLÇE TARIM VE ORMAN MÜDÜRLÜĞÜ	Bina/Yerl eşke

ÜNYE İLÇE TARIM VE ORMAN MÜDÜRLÜĞÜ	Bina/Yerl eşke
ULUBEY İLÇE TARIM VE ORMAN MÜDÜRLÜĞÜ	Bina/Yerl eşke
ALTINORDU BUCAK AİLE SAĞLIĞI MERKEZİ	Bina/Yerl eşke
ALTINORDU ŞAHİNCİLİ AİLE SAĞLIĞI MERKEZİ	Bina/Yerl eşke
OSKİ ÜNYE BATI ATIKSU ARITMA TESİSİ	Bina/Yerl eşke
OSKİ ÜNYE DOĞU ATIKSU ARITMA TESİSİ	Bina/Yerl eşke
OSKİ ALTINORDU İÇMESUYU ARITMA TESİSİ	Bina/Yerl eşke
ORDU TİCARET İL MÜDÜRLÜĞÜ	Bina/Yerl eşke
OSKİ ÜNYE İÇMESUYU ARITMA TESİSİ	Bina/Yerl eşke
ORDU CUMHURİYET BAŞSAVCILIĞI	Bina/Yerl eşke
FATSA KAYMAKAMLIĞI	Bina/Yerl eşke
PERŞEMBE KAYMAKAMLIĞI	Bina/Yerl eşke
ORDU İL KÜLTÜR VE TURİZM MÜDÜRLÜĞÜ	Bina/Yerl eşke
ORDU İL SAĞLIK MÜDÜRLÜĞÜ	Bina/Yerl eşke
CİVİL AİLE SAĞLIĞI MERKEZİ	Bina/Yerl eşke
GÖKÖY AYDOĞAN AİLE SAĞLIĞI MERKEZİ	Bina/Yerl eşke
ORDU İL JANDARMA KOMUTANLIĞI	Bina/Yerl eşke
ORDU GAZİ İL HALK KÜTÜPHANESİ MÜDÜRLÜĞÜ	Bina/Yerl eşke
ORDU EFİRLİ E TİPİ KAPALI VE AÇIK CEZA İNFAZ KURUMU-ATIKSU ARITMA TESİSİ	Bina/Yerl eşke

3.19 ilçe belediyemizin 19'unun da ilçe genelinde ambalaj atıklarının toplanması hususunda çevre lisanslı bir firmalarla anlaşması bulunmaktadır.

4.17.03.2021 tarih ve 523157 sayılı yazımız ile İlimiz belediye başkanlıklarına (250000 nüfus altı olan büyükşehir ilçe belediyelerinin sıfır atık yönetim sistemine geçmeleri için son tarihin 31.12.2021 olduğu belirtilerek ivedi olarak sıfır atık bilgi sistemine kayıt olmaları ve belediye hizmet binalarında temel seviye sıfır atık belgesini ivedi almaları gerektiğine dair bilgilendirme yapılmıştır.

İlimizde bina olarak temel seviye sıfır atık belgesi alan belediye başkanlıklarının listesi tabloda yer almaktadır.

TesisAdi	BasvuruTuru	BasvuruTarihi	BasvuruDurumu	OnayaGonderilmeTarihi	BelgeNetBelgeld
İKİZCE BELEDİYE BAŞKANLIĞI	Bina/Yerleşke	19.11.2020	Onaylandı	24.11.2020 16:00	16258461
ÇAYBAŞI BELEDİYE BAŞKANLIĞI	Bina/Yerleşke	06.11.2020	Onaylandı	12.11.2020 11:26	16063057
GÖLKÖY BELEDİYE BAŞKANLIĞI	Bina/Yerleşke	07.01.2021	Onaylandı	12.01.2021 11:05	17006586
ALTINORDU İLÇESİ BELEDİYE BAŞKANLIĞI	Bina/Yerleşke	15.03.2021	Onaylandı	15.03.2021 10:17	18170487
PERŞEMBE BELEDİYE BAŞKANLIĞI	Bina/Yerleşke	15.03.2021	Onaylandı	15.03.2021 10:17	18170498
KABADÜZ BELEDİYE BŞK.	Bina/Yerleşke	15.03.2021	Onaylandı	15.03.2021 14:53	18185904
AKKUŞBELEDİYE BŞK.	Bina/Yerleşke	23.03.2021	Onaylandı	25.03.2021 09:27	18404591
ÜNYE BELEDİYE BAŞKANLIĞI	Bina/Yerleşke	22.03.2021	Onaylandı	22.03.2021 14:53	18333270

6. ilimizde bulunan akaryakıt istasyonları ve zincir marketlere 2020 yılı içerisinde 59 adet temel seviye sıfır atık belgesi düzenlenmiştir. Yönetmelik ekinde yer alan uygulama takvimine göre akaryakıt istasyonlarının sıfır atık yönetim sistemine geçişi sağlanmaya devam edilmektedir.

TesisAdi	BasvuruTuru
CEM PETROL OTOMOTİV VE TUR.TİC.A.Ş.	Bina/Yerleşke
KATAL AKARYAKIT NAKLİYE TURİZM ÖZEL EĞİTİM TARIM İNŞAAT DAYANIKLI TÜKETİM MALLARI MEDİKAL GIDA TEMİZLİK SANAYİ İÇ VE DIŞ TİCARET LİMİTED ŞİRKETİ	Bina/Yerleşke
ŞÜKRÜ AKKAYA İNŞAAT TURİZM GIDA SPORTİF FAALİYETLER SANAYİ NAKLİYAT VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	Bina/Yerleşke
ATAGÜN OTOMOTİV İNŞAAT TAAHHÜT MÜTEAHHİTLİK TURİZM NAKLİYECİLİK PETROL VE ORMAN ÜRÜNLERİ TOPLU TEMİZLİK ÖZEL GÜVENLİK İLAÇLAMA MAKİNE SANAYİ İTHALAT İHRACAT TİCARET LİMİTED ŞİRKETİ	Bina/Yerleşke
GÜRCÜOĞLU PETROL MADENCİLİK OTOMOTİV TURİZM NAKLİYE İNŞAAT GIDA UNLU MAMÜLLER TARIM VE ORMAN ÜRÜNLERİ İTHALAT İHRACAT SANAYİ VE TİCARET LİMİTED ŞİRKETİ	Bina/Yerleşke
ATABEYOĞLU KARDEŞLER KOLL. ŞTİ.	Bina/Yerleşke
BÖLGE KARDEŞLER PETROL ÜRÜNLERİ LPG GIDA TARIM HAYVANCILIK OTOMOTİV NAKLİYE TURİZM TEMİZLİK PAZARLAMA SANAYİ İTHALAT VE İHRACAT LTD.ŞTİ.	Bina/Yerleşke
BÖLÜKBAŞ PETROL LİMİTED ŞİRKETİ	Bina/Yerleşke

GESAN YATIRIM VE TİCARET A.Ş. ORDU 1 Şube	Bina/ Yerle şke
HAL ES PAZARLAMA TİC LTD ŞTİ	Bina/ Yerle şke
ARGAN ORMAN ÜRÜNLERİ KERESTECİLİK İÇ VE DIŞ TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	Bina/ Yerle şke
SAYDAM PETROL - MAHMUT ALİ TIYMAÇ	Bina/ Yerle şke
IŞIKTEPEAKARYAKITNAKLİYEVE TURİZM TİCARET LİMİTED ŞİRKETİ	Bina/ Yerle şke
KARAMOLLA PETROL İNŞAAT SANAYİ VE DIŞ TİC LTD ŞTİ /Karamolla Petrol	Bina/ Yerle şke
YNS PETROL TAAHHÜT TİCARET LİMİTED ŞİRKETİ	Bina/ Yerle şke
YNS PETROL TAAH. TİC. LTD. ŞTİ. - GÖBÜ MAH. ŞUBESİ	Bina/ Yerle şke
İLK GÜNEŞ PETROL ÜRÜNLERİ GIDA İNŞAAT NAKLİYAT SANAYİ TİCARET LİMİTED ŞİRKETİ	Bina/ Yerle şke
YARAMANOĞULLARI AKARYAKIT İNŞAAT NAKLİYAT GIDA SAN.VE TİC.LTD.ŞTİ.	Bina/ Yerle şke
EVİN PETROL TİCARET VE SANAYİ LİMİDET ŞİRKETİ	Bina/ Yerle şke
EVİN PETROL TİCARET VE SANAYİ LİMİDET ŞİRKETİ MERKEZ ŞUBESİ	Bina/ Yerle şke
EREN DEMİR YAPI İNŞ. MALZ. GIDA MADEN NAK. İTH. İHR. PETROL VE TAR. ÜR. TİC. SAN. A.Ş.	Bina/ Yerle şke
MERTNAK PETROL LOJİSTİK TARIM GIDA SANAYİ VE TİCARET LİMİTED ŞİRKETİ	Bina/ Yerle şke
YAYLAK PETROLKERESTECİLİK TİC LTD ŞTİ	Bina/ Yerle şke
FEYZİOĞLU İNŞ. EMLAK SAN. İÇ VE DIŞ TİC. LTD. ŞTİ. - MERT PETROL FATSA ŞUBESİ	Bina/ Yerle şke
FATSA PETROL GIDA TAR.İNŞ.ÜR.NAK.VETAŞ.TİC.LTD.ŞTİ.	Bina/ Yerle şke



YEĞİN PETROL SAN VETİC LTD ŞTİ	Bina/ Yerle şke
HASAN GENÇ PETROL TEKSTİL GIDA NAKLIYE İNŞAAT TURİZM SANAYİ VE TİCARET LİMİTED ŞİRKETİ.	Bina/ Yerle şke
OSMAN ERKOÇ AKARYAKIT DANIŞMANLIK İNŞAAT NAKLİYAT GIDA TURİZM TİCARET LİMİTED ŞİRKETİ GÖLKÖY /ORDU	Bina/ Yerle şke
IRMAK PETROL - YAKUP ŞENOL	Bina/ Yerle şke
VASAB İNŞAAT SANAYİ VE TİCARET LİMİTED ŞİRKETİ	Bina/ Yerle şke
YALÇIN GIDA İTHALAT VE İHRACAT SANAYİ LİMİTED ŞİRKETİ	Bina/ Yerle şke
VERİM PETROL ÜRÜNLERİ TİC. LTD. ŞTİ.	Bina/ Yerle şke
KUMPET PET.ÜR.TURZ.GOTO.NAK.TİC.SAN. LTD ŞTİ.	Bina/ Yerle şke
YANIKLAR PETROL ÜRÜNLERİ TURİZİM NAKLİYAT İNŞAAT TAAHHÜT TEKEL ÜRÜNLERİ GIDA SANAYİ VE TİCARET LİMİTED ŞİRKETİ	Bina/ Yerle şke
YASEMİN YARDIMCI	Bina/ Yerle şke
ERİŞ PET.ÜRN.GID.TARHAY.İNŞ.NAK.TURZİÇ-DİŞ LTD.ŞTİ.	Bina/ Yerle şke
TAŞPINAR PETROL TURİZM	Bina/ Yerle şke
CCY AKARYAKIT PETROL TURİZM İNŞAAT HAFRİYAT TİCARET SANAYİ LİMİTED ŞİRKETİ	Bina/ Yerle şke
YUSUF ZİYA ŞAHİN	Bina/ Yerle şke
GÜNGÖR KARDEŞLER PETROL TURİZM İNŞAAT NAKLİYAT GIDA SANAYİ VE TİCARET LİMİTED ŞİRKETİ	Bina/ Yerle şke
YAYSAN PETROL ORMANÜRN.TURZ.İNŞ.GID A PAZ.SAN.TİC.LT	Bina/ Yerle şke
HACIAHMETOĞULLARI PETROL OTOMOTİV İNŞAAT TURİZM GIDA VE TİCARET LİMİTED ŞİRKETİ	Bina/ Yerle şke

UĞUR NAKLİYAT İNŞAAT TARIM VE PETROL ÜRÜNLERİ TURİZM LİMİTED ŞİRKETİ	Bina/ Yerle şke
FAHRETTİN ÖZBEY	Bina/ Yerle şke
HAMARAT PETROL	Bina/ Yerle şke
UYGUN PETRO KİM.TIB.MAL.SAN.VE TİC.LTD.ŞTİ.	Bina/ Yerle şke
FURTUNZADE İNŞ.NAK.TURZ. TİC. LTD.ŞTİ. TURNASUYU ŞUBESİ	Bina/ Yerle şke
YAŞAR İNAN	Bina/ Yerle şke
GÜZELORDU PETROL LİMİTED ŞİRKETİ	Bina/ Yerle şke
ALTINEL PETROL KOLLEKTİF ŞİRKETİ/MEHMET VEDAT ALTINEL-ALİ ALTINEL	Bina/ Yerle şke
EMİN OL AKARYAKIT NAKLİYE GIDA TİCARET VE SANAYİ LİMİTED ŞİRKETİ	Bina/ Yerle şke
BİROL USTA PETROL ÜRÜNLERİ TİCARET LİMİTED ŞİRKETİ	Bina/ Yerle şke
ERDENİZ PETROL İNŞAAT MOBİLYA TİCARET VE SANAYİ LİMİTED ŞİRKETİ	Bina/ Yerle şke
PİLOT AKARYAKIT NAK. HAYV. GIDA İÇ VE DIŞ TİC. LTD. ŞTİ...	Bina/ Yerle şke
KABADÜZ PETROL NAKLİYAT GIDA TARIM İNŞAAT OTOMOTİV TEMİZLİK TEKSTİL SANAYİ VE TİCARET LİMİTED ŞİRKETİ	Bina/ Yerle şke
İŞLEMELER TARIM ÜRÜNLERİ PETROL İNŞAAT HAYVANCILIK NAKLİYE TİCARET VE SANAYİ LİMİTED ŞİRKETİ-AKARYAKIT TESİSİ	Bina/ Yerle şke
KOR PET PETROL ÜRÜNLERİ LPG NAKLİYE İNŞAAT TAAHHÜT SANAYİ İÇ VE DIŞ TİCARET .LTD.ŞTİ.	Bina/ Yerle şke
İLHAN PETROL ÜRÜNLERİ TİCARET LİMİTED ŞİRKETİ	Bina/ Yerle şke
ESMER PETROL OTOMOTİV NAKLİYAT İNŞAAT GIDA TEMİZLİK SANAYİ VE TİCARET LİMİTED ŞİRKETİ	Bina/ Yerle şke

İlimizde 2020 yılı içerisinde temel seviye sıfır atık belgesi alan zincir market sayısı 80'dir. Tabloda bu zincir marketlerin bilgileri yer almaktadır.

TesisAdi	BasvuruTuru
BİM A.Ş. - H151 - MESUDİYE / ORDU	Bina/Yerleşke
BİM A.Ş.-G015-KARAPINAR / ALTINORDU / ORDU	Bina/Yerleşke
BİM A.Ş.-G018-ÜNİVERSİTE / ALTINORDU / ORDU	Bina/Yerleşke
BİM A.Ş.-G019-ÖĞRETMENEVLERİ / ORDU	Bina/Yerleşke
BİM A.Ş.-G001-DUMLUPINAR / ORDU	Bina/Yerleşke
BİM A.Ş -G032-BETONYOL / ÜNYE / ORDU	Bina/Yerleşke
BİM A.Ş -G037-AYBASTI / ORDU	Bina/Yerleşke
BİM A.Ş -G025-DOĞAKENT / ORDU	Bina/Yerleşke
BİM A.Ş -G022-BUCAK / ORDU	Bina/Yerleşke
BİM A.Ş-G007-GÜZELYALI / ALTINORDU / ORDU	Bina/Yerleşke
BİM A.Ş -G026-ŞAHİNCİLİ / ORDU	Bina/Yerleşke
BİM A.Ş -G027-SARDUNYA / ALTINORDU / ORDU	Bina/Yerleşke
BİM A.Ş-G006-PERŞEMBE / ORDU	Bina/Yerleşke
BİM A.Ş-G008-ŞARKİYE / ORDU	Bina/Yerleşke
BİM A.Ş-G005-KURTULUŞ / FATSA / ORDU	Bina/Yerleşke
BİM A.Ş-G013-SANAYİ / ORDU	Bina/Yerleşke
BİM A.Ş-G016-Y.SULTAN SELİM/ALTINORDU/ORDU	Bina/Yerleşke
BİM A.Ş-G017-KAYABAŞI / ALTINORDU / ORDU	Bina/Yerleşke
BİM A.Ş-G010-AKYAZI / ORDU	Bina/Yerleşke
BİM A.Ş -G024-YENİMAHALLE / ORDU	Bina/Yerleşke
BİM A.Ş-G020-BULVAR / ORDU	Bina/Yerleşke
BİM A.Ş -G060-ALTAŞ KOLEJİ/ALTINORDU/ORDU	Bina/Yerleşke
BİM A.Ş -G236-SEKSENİNCİYIL/ALTINORDU/ORDU	Bina/Yerleşke
BİM A.Ş -G960-CUMHURİYET / ALTINORDU / ORDU	Bina/Yerleşke
BİM A.Ş -H669-KUĞUKENT / ALTINORDU / ORDU	Bina/Yerleşke
BİM A.Ş -J523-SUBAŞI / ALTINORDU / ORDU	Bina/Yerleşke
BİM A.Ş -J612-KARŞIYAKA / ALTINORDU / ORDU	Bina/Yerleşke
BİM A.Ş -K231-FİDANGÖR / ALTINORDU / ORDU	Bina/Yerleşke
BİM AŞ -K362 -ESKİPAZAR / ALTINORDU / ORDU	Bina/Yerleşke
BİM A.Ş -G043-ESENLİ / AYBASTI / ORDU	Bina/Yerleşke
BİM A.Ş -G023-BAHÇELİEVLER / ORDU	Bina/Yerleşke
BİM A.Ş -G041-ÇATALPINAR / ORDU	Bina/Yerleşke
BİM A.Ş -H457-ÇAYBAŞI / ORDU	Bina/Yerleşke
BİM A.Ş -G038-SÜMER / FATSA / ORDU	Bina/Yerleşke
BİM A.Ş -G052-GARAJ / FATSA / ORDU	Bina/Yerleşke
BİM A.Ş -G056-ATA CAD. / FATSA / ORDU	Bina/Yerleşke
BİM A.Ş -G057-DOLUNAY / FATSA / ORDU	Bina/Yerleşke
BİM A.Ş -H648-BOLAMAN / FATSA / ORDU	Bina/Yerleşke
BİM A.Ş -J313-AYAZLI / FATSA / ORDU	Bina/Yerleşke
BİM A.Ş -J737-AKASYA / FATSA / ORDU	Bina/Yerleşke
BİM A.Ş -G040-TOPALOĞLU / FATSA / ORDU	Bina/Yerleşke

BİM A.Ş -G055-SAKARYA CAD. / FATSA / ORDU	Bina/Yerleşke
BİM A.Ş -G059-YAPRAK / FATSA / ORDU	Bina/Yerleşke
BİM A.Ş -G042-KABATAŞ / ORDU	Bina/Yerleşke
BİM A.Ş -G054-KORGAN / ORDU	Bina/Yerleşke
BİM A.Ş -J284-PAZAR / KORGAN / ORDU	Bina/Yerleşke
BİM A.Ş -G053-KUMRU / ORDU	Bina/Yerleşke
BİM A.Ş -G058-SAMUR / KUMRU / ORDU	Bina/Yerleşke
BİM A.Ş -J750-HASTANE / ALTINORDU / ORDU	Bina/Yerleşke
BİM A.Ş -K078-BEYAZIT / FATSA / ORDU	Bina/Yerleşke
BİM A.Ş -G014-DURUGÖL / ORDU	Bina/Yerleşke
BİM A.Ş -G382-ULUBEY / ORDU	Bina/Yerleşke
BİM A.Ş -G029-SAHİL / ÜNYE / ORDU	Bina/Yerleşke
BİM A.Ş -G030-LİSELER / ÜNYE / ORDU	Bina/Yerleşke
BİM A.Ş -G031-KALEDERE / ÜNYE / ORDU	Bina/Yerleşke
BİM A.Ş -G033-İPEKYOLU / ÜNYE / ORDU	Bina/Yerleşke
BİM A.Ş -G034-BAYRAMCA / ÜNYE / ORD	Bina/Yerleşke
BİM A.Ş -G035-SARAY / ÜNYE / ORDU	Bina/Yerleşke
BİM A.Ş -G036-ÇINARLIK / ÜNYE / ORDU	Bina/Yerleşke
BİM A.Ş -G045-ZAMBAK / ÜNYE / ORDU	Bina/Yerleşke
BİM A.Ş -G046-ÇAKIRTEPE / ÜNYE / ORDU	Bina/Yerleşke
BİM A.Ş -G701-BURUNUCU / ÜNYE / ORDU	Bina/Yerleşke
BİM A.Ş -J944-HAMİDİYE / ÜNYE / ORDU	Bina/Yerleşke
BİM A.Ş -J976-ÇEVREYOLU / ÜNYE / ORDU	Bina/Yerleşke
BİM A.Ş -G044-ÇAMLIK / ÜNYE / ORDU	Bina/Yerleşke
BİM AŞ -K472 -SOYA CADDESİ/ALTINORDU / ORDU	Bina/Yerleşke
BİM A.Ş -G028-STADYUM / ÜNYE / ORDU	Bina/Yerleşke
BİM A.Ş -G003-GÖLKÖY / ORDU	Bina/Yerleşke
BİM A.Ş -G009-GÜRGENTEPE / ORDU	Bina/Yerleşke
BİM A.Ş -G004-BOZTEPE / ORDU	Bina/Yerleşke
BİM A.Ş -J859-SARAÇLI / ÜNYE / ORDU	Bina/Yerleşke
BİM AŞ -A117 -KÖPRÜBAŞI / ALTINORDU / ORDU	Bina/Yerleşke
FİSKOBİRLİK ENTEGRE FINDIK İŞLEME TESİSLERİ ULUBEY ŞUBESİ	Bina/Yerleşke
FİSKOBİRLİK ENTEGRE FINDIK İŞLEME TESİSLERİ TAŞBAŞI ŞUBESİ	Bina/Yerleşke
FİSKOBİRLİK ENTEGRE FINDIK İŞLEME TESİSLERİ İBNİ SİNA ŞUBESİ	Bina/Yerleşke
METRO GROSSMARKET BAKIRKÖY ALIŞVERİŞ HİZMETLERİ TİC. LTD. ŞTİ. - ORDU ŞUBESİ	Bina/Yerleşke
BİM A.Ş -G021-LİSE / ORDU	Bina/Yerleşke
BİM A.Ş -G011-ŞİRİNEVLER / ORDU	Bina/Yerleşke
BİM A.Ş -H534-İLKÜVEZ / ÇAYBAŞI / ORDU	Bina/Yerleşke
BİM A.Ş -G012-ULUS / ORDU	Bina/Yerleşke

8. Ordu-Giresun havalimanı sıfır atık yönetim sistemini kurarak temel seviye sıfır atık belgesi almıştır.

9. ÇED Yönetmeliği Ek-1 Listesinde yer alan 6 tesise 2020 yılı içerisinde temel seviye sıfır atık belgesi düzenlenmiştir. İlgili tablo aşağıda yer almaktadır.

TesisAdi	Basvuru Turu	Basvuru Tarihi	Basvuru Durumu
ALTINTEPE MADENCİLİK SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ FATSA ORDU ŞUBESİ	Bina/Yerleşke	16.12.2020	Onaylandı
Sivomatic Madencilik A.Ş. - İR:48339 Nolu Ocak	Bina/Yerleşke	28.12.2020	Onaylandı
Sivomatic Madencilik A.Ş. - İR:86914 Nolu Ocak	Bina/Yerleşke	28.12.2020	Onaylandı
ÇAYBAŞI KATI ATIK DÜZENLİ DEPOLAMA SAHASI VE BERTARAF TESİSLERİ SIZINTI SUYU ARITMA TESİSİ	Bina/Yerleşke	29.12.2020	Onaylandı
MERTCAN DENİZCİLİK LİMAN HİZMETLERİ İÇ VE DIŞ TİCARET LİMİTED ŞİRKETİ	Bina/Yerleşke	29.12.2020	Onaylandı
ZAMANTI MADENCİLİK VE TİCARET LTD.ŞTİ. / KABADÜZ ŞUBESİ	Bina/Yerleşke	30.12.2020	Onaylandı

10.Ordu Büyükşehir Ünye Limanı 2020 yılı içerisinde temel seviye sıfır atık belgesi almıştır.

250000 nüfus altı olan büyükşehir ilçe belediyelerinin sıfır atık yönetim sistemine geçmeleri için son tarihin 31.12.2021 olduğundan her belediyenin entegre çevre bilgi sistemi ve sıfır atık bilgi sistemine kayıt olması, Atık Getirme Merkezi Tebliği kapsamında 1.Sınıf Atık Getirme Merkezinin yapılması, mobil atık getirme merkezlerinin ilçelerde nüfusun yoğun olduğu yerlere göre kurulması, en az ikili toplama sistemine geçilmesi, sıfır atık bilgi sistemine veri girişlerinin yapılması hususunda gereken bilgilendirmeler yapılmıştır. İlimizde 1.sınıf atık merkezi ve mobil atık getirme merkezi bulunan ilçe belediye bulunmamaktadır.

31.12.2014 tarihli ve 29222 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe giren Atık Getirme Merkezi Tebliği hükümleri doğrultusunda 1. Sınıf Atık Getirme Merkezi kapsamında ilimiz belediyelerince yapılan çalışmalar aşağıda yer almaktadır.

Çizelge C.3.1. İlimizde Belediyelerce 1.Sınıf Atık Getirme Merkezi Kapsamında Yapılan Çalışmalar (Belediye Başkanlıkları,2020)

Kurulan veya Kurulması Planlanan 1.sınıf Atık Getirme Merkezi adı	Durum	Koordinat ve Harita Konum Bilgileri	Adres	Merkezin İletişim Bilgileri	Kabul Edilen Atık Grupları	Onay Tarihi	Resimler
Ünye Belediyesince 1 adet atık getirme merkezi yapılması planlanmaktadır.	Yer tespiti çalışmaları devam etmektedir.						
Fatsa Belediyesince 1	Yer tespiti çalışmaları						

adet yapılması planlanmaktadır.	devam etmektedir.						
Altınordu Belediye Başkanlığınca atık getirme merkezi yapılması planlanmaktadır.	Proje aşamasındadır.						

Çizelge C.3.2.Kurulan veya Kurulması Planlanan Atık Getirme Merkezleri (Belediye Başkanlıkları,2020)

Kurulan veya Kurulması Planlanan 1.sınıf Atık Getirme Merkezi adı	Durum	Koordinat ve Harita Konum Bilgileri	Adres	Merkezin İletişim Bilgileri	Kabul Edilen Atık Grupları	Onay Tarihi	Resimler
Ulubey Belediyesi/ Mobil Atık Getirme Merkezi	Proje Aşamasında		Ulubey İlçesi Milli Egemenlik Meydanı/ULUBEY				
Ünye Belediyesi/Mobil Atık Getirme Merkezi	5 adet yapılması planlanmakta olup yer tespiti ve maliyet çalışmaları devam etmektedir.		Cumhuriyet Meydanı Bayramca Mah. Fevzi çakmak Mah. Sahil Mevkii Atatürk Mah.				
Kabataş Belediyesi / Mobil Atık Getirme Merkezi	Proje Aşamasında						
Fatsa Belediye Başkanlığınca/Mobil Atık Getirme Merkezi	4 adet yapılması planlanmakta olup yer tespiti ve maliyet çalışmaları devam etmektedir.		1—Dolunay mah. AGM 2-Evkaf mah. AGM 3-Sakarya mah. Karfur Meydanı AGM 4-Kurtuluş Mah. AGM				

Altınordu Belediye Başkanlığınca mobil atık getirme emrkezi yapılması planlanmaktadır.	Proje aşamasındadır.						
--	----------------------	--	--	--	--	--	--

Belediye hizmet binalarında Sıfır Atık Yönetim Sisteminin kurulmasına ilişkin bilgiler aşağıda yer almaktadır.

Çizelge C.3.5. Belediye Binalarında Sıfır Atık Yönetiminin Kurulmasına İlişkin Bilgiler (Belediye Başkanlıkları,2020)

Konu	Durumumuz	Bina İsimleri
Perşembe Belediyesi	Ayrı toplama sistemine geçilmiş olup ayrı biriktirme ekipmanları bulunmaktadır.	Ana hizmet binası
Ünye Belediyesi	Ayrı toplama sistemine geçilmiş olup ayrı biriktirme ekipmanları bulunmaktadır. (kumbara, sıfır atık toplama kumbarası, iç mekan kutuları, iç mekan kumbaraları)	Belediye Hizmet Binası
Ordu Büyükşehir Belediye Başkanlığı hizmet binası	Ayrı toplama sistemine geçilmiş olup ayrı biriktirme ekipmanları bulunmaktadır. Sıfır atık kapsamında tüm personellere bilinçlendirme eğitimi yapılmıştır.	Ana bina, Durugöl Yerleşkesi, Ek-1 Bina, Ek-2Bina, Efirli Ulaşım Ofisi, Altınordu Mimar Sinan Bilgi Evi ve ORMEK,Fatsa Çalışma Ofisi ve ORMEK,Ünye Çalışma Ofisi ve ORMEK,Ünye Ulaşım, Ünye İtfaiye, Ünye Otogar, Millet Kıraathanesi,Yunus Emre Gençlik Kampı
Ordu Büyükşehir Belediye Başkanlığı /5 Bölmeli Geri Dönüşüm Ünitelerinin Binalarda Kullanılması	Kullanımı en yoğun binaların tamamında geri dönüşüm üniteleri yerleştirilmiştir ve ofis içlerinde bulunan çöp kovaları kaldırılarak personelin geri dönüşüm ünitelerini aktif bir biçimde kullanmaları hedeflenmiştir.	Ana bina, Durugöl Yerleşkesi, Ek-1 Bina, Ek-2Bina, Efirli Ulaşım Ofisi, Altınordu Mimar Sinan Bilgi Evi ve ORMEK,Fatsa Çalışma Ofisi ve ORMEK,Ünye Çalışma Ofisi ve ORMEK,Ünye Ulaşım, Ünye İtfaiye, Ünye Otogar, Millet Kıraathanesi,Yunus Emre Gençlik Kampı
Ordu Büyükşehir Belediye Başkanlığı /Bilgilendirici panoların kullanılması	Geri dönüşüm üniteleri yerleştirilen binalarımızda ünitelerin üzerine bilgilendirici görsel panolar konulmuştur. Ayrıca tüm personele, elektronik belge sistemi üzerinden hangi atığın nereye atılması gerektiğinin yazılı olduğu bir talimatname gönderilmiştir.	Ana bina, Durugöl Yerleşkesi, Ek-1 Bina, Ek-2Bina, Efirli Ulaşım Ofisi, Altınordu Mimar Sinan Bilgi Evi ve ORMEK,Fatsa Çalışma Ofisi ve ORMEK,Ünye Çalışma Ofisi ve ORMEK,Ünye Ulaşım, Ünye İtfaiye, Ünye Otogar, Millet Kıraathanesi,Yunus Emre Gençlik Kampı

Fatsa Belediye Başkanlığı	4 'lü Sıfır Atık Toplama Kumbarası	1-Belediye Binası Hizmet Binası 2-Belediye Sosyal Tesisleri Binası 3-Belediye Kültür Sarayı Binası
Fatsa Belediye Başkanlığı	AEE Elektronik Atıklar 5 m3 Kumbara	Fatsa Meydanı
Fatsa Belediye Başkanlığı	AEE Elektronik atıklar İç mekan Kumbarası	Tüm resmi kurumlar ve okullarda
Fatsa Belediye Başkanlığı	Atık Piller	Tüm resmi kurumlar ve okullar
Altınordu Belediye Başkanlığı	Hizmet binasına yerleştirilen sıfır atık üniteleri ile kağıt, metal, cam, plastik, atık pil ve organik atıklar ayrı olarak toplanmaktadır.Ayrıca bina içerisinde yer alan bitkisel atık yağ toplama makinesi ile atık yağlar ayrı şekilde toplanmaktadır. Atık elektrikli ve elektronik eşyalar ve tekstil atıkları hizmet binamız önüne yerleştirilen kumbaralar ile ayrı olarak toplanmaktadır.	Altınordu Belediye Başkanlığı Temizlik İşleri Müdürlüğü Ek Hizmet Binası Temizlik İşleri Müdürlüğü Şantiye Şefliği Ek Hizmet Binası

### C.3.1. Eğitimler

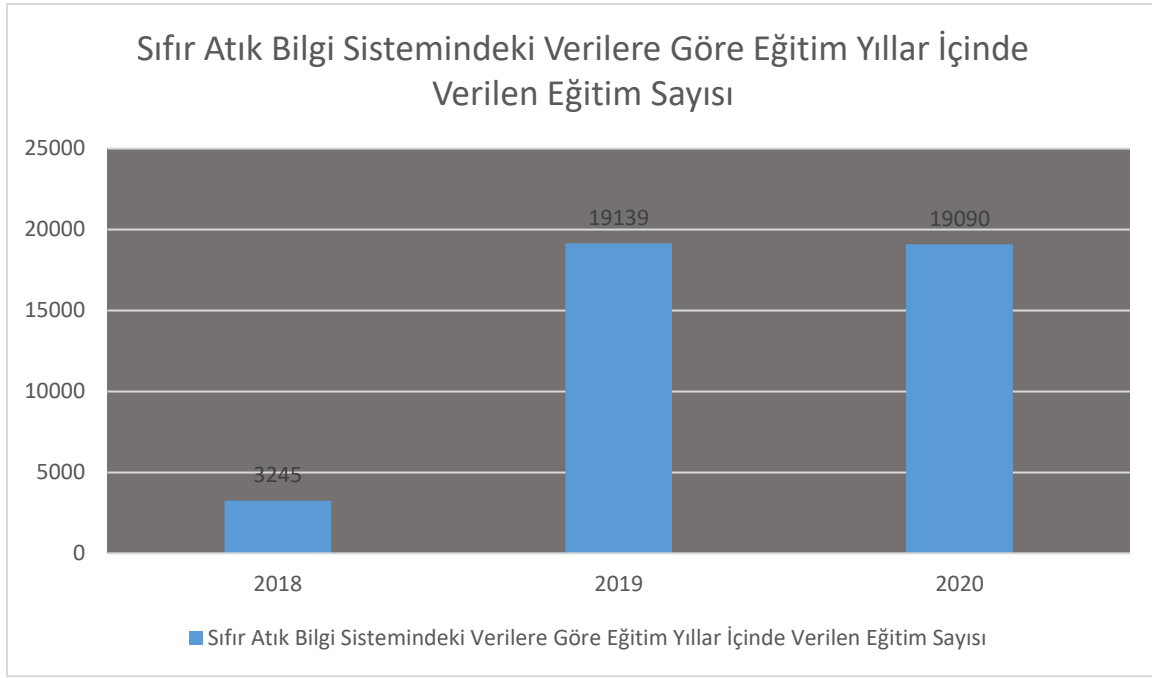
**Çizelge C.20 – 2020 yılında sıfır atık yönetimi kapsamında verilen eğitimler**  
(sıfır atık bilgi sistemi, 2020)

Hedef Kitle	Düzenlenen Eğitim Sayısı	Eğitim Verilen Kişi Sayısı
Kurum Temsilcileri	-	552
Öğrenci	9	2702

İlimizde Covid-19 pandemisi nedeniyle Müdürlüğümüzce eğitim çalışmaları yapılamamıştır. Ancak sıfır atık bilgi sisteminde eğitimler sekmesinde bulunan ve il genelinde verilen eğitimlere göre 19090 kişiye eğitim verilmiştir.

**2019-2020 Eğitim Öğretim yılında Büyükşehir Belediyesi tarafından ‘Atıklar, Geri Dönüşüm ve Sıfır Atık’** konulu eğitim seminerleri 9 adet okulumuzda gerçekleştirilmiştir. Eğitim seminerleri öncesinde Ordu Büyükşehir Belediye Başkanlığı tarafından hazırlanan «**Çevreci Doruk**» adlı interaktif tiyatro oyunu öğrencilerle buluşturulmuştur. Eğitim alan öğrencilere çoğu geri dönüşüm malzemelerinden yapılan promosyonlar dağıtılmıştır.





### C.3.2. Atık Getirme Merkezleri

#### Çizelge C.21 – 2020 yılı itibariyle Atık Getirme Merkezleri

(Kaynak, Yıl)

Atık Getirme Merkezi (AGM)	Belediye/AVM/OSB/Üniversite/Site/havaalanı	İlçesi	Toplanan Atık Türü Sayısı	Toplanan Atık Grupları
1. Sınıf AGM	.... Belediye			
2. Sınıf AGM	.... AVM			
3. Sınıf AGM	....OSB, Üniversite, Site, havaalanı			
Mobil Atık Getirme Merkezi	.....Belediye			

İlimizde atık getirme merkezi bulunmamaktadır.

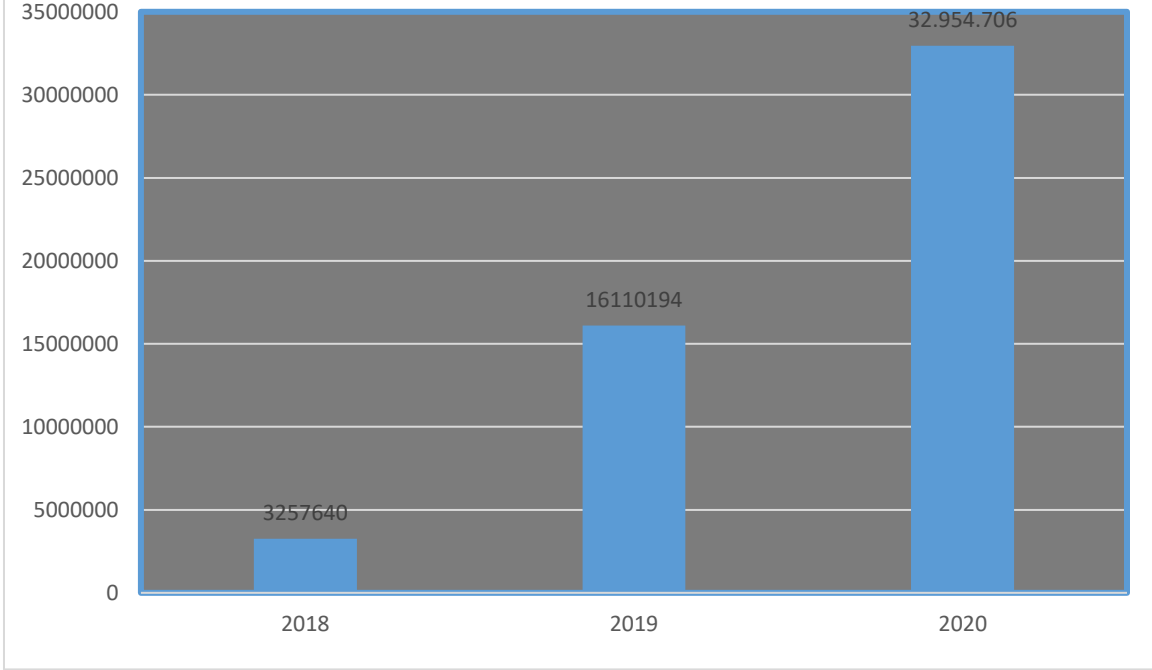
### C.3.3. Atık Miktarları

#### Çizelge C.22 – 2020 yılında sıfır atık yönetimi kapsamında toplanan atık miktarı

(Sıfır Atık Bilgi Sistemi,2020)

	Toplanan Atık Miktarı (Kg)
<b>Kağıt, karton (15 01 01, 15 01 05, 20 01 01)</b>	28780427
<b>Plastik (15 01 02, 15 01 05, 17 02 03, 20 01 39)</b>	542428
<b>Metal (15 01 04, 17 04 07, 20 01 40)</b>	329934
<b>Cam (15 01 07, 17 02 02, 20 01 02)</b>	13126
<b>Ahşap (15 01 03, 17 02 01, 20 01 38)</b>	

Tekstil (15 01 09, 20 01 10, 20 01 11)	118320
Pil(16 06 01*)	2094
Akü (16 06 02*, 16 06 03*, 16 06 04, 16 06 05, 20 01 33*, 20 01 34)	1240
Toner-Kartuş (08 03 17*, 20 01 27*)	1769
Aydınlatma (20 01 21*)	1314
Elektrikli ve Elektronik Eşyalar (20 01 23*, 20 01 35*, 20 01 36, 16 02 13*, 16 02 14*, 09 01 10, 09 01 11, 09 01 12)	31227
İlaçlar (20 01 31*, 18 01 08*, 18 02 07*, 20 01 32)	3925
Bitkisel atık yağ (20 01 25, 20 01 26*)	4445
Hacimli atıklar (20 03 07)	
Araç bakım/onarım(16 01 03, 16 01 07*)	
Tehlikeli atık (20 01 13*, 20 01 14*, 20 01 15*, 20 01 17*, 20 01 19*, 20 01 27*, 20 01 29*, 20 01 37*)	101020
Organik atık	-
Karışık (plastik, kağıt, cam, metal)	-
<b>TOPLAM</b>	-



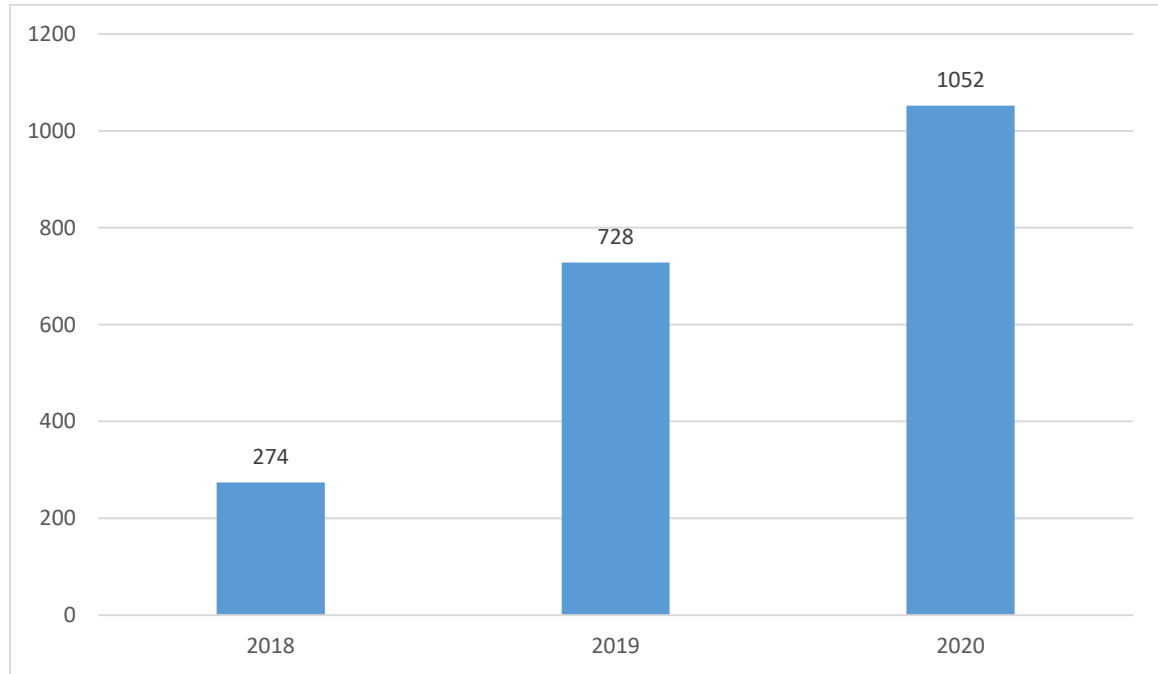
**Grafik C.8 – Yıllar bazında sıfır atık yönetimi kapsamında toplanan atık miktarı**  
(sıfır atık bilgi sistemi, 2020)

### C.3.4. Sisteme Geçen Kuruluş Sayısı

Büyükşehir Belediyesi olarak Yönetmelik Ek-1 gereğince 250000 nüfus ve üzeri 31 Aralık 2020 tarihine kadar, 250000 nüfus altı ilçe belediyelerinin ise sıfır atık yönetim sistemine 31 Aralık 2021 tarihine kadar geçmesi gerekmektedir.

**Çizelge C.23 – 2020 yılı itibariyle sıfır atık sistemini uygulayan kurum/kuruluş sayısı**  
(sıfır atık bilgi sistemi,2020)

Kurum Türü	Toplam Kurum Sayı	Sisteme Geçen Kurum Sayısı
300 Ve Üzeri Konuta Sahip Siteler	-	-
Akaryakıt istasyonları ve Dinlenme Tesisi	-	102
Alışveriş Merkezi	3	1
Belediye	19	18
ÇED Yönetmeliği Ek-1 Listesinde Yer Alan Sanayi Tesisi	9	9
ÇED Yönetmeliği Ek-2 Listesinde Yer Alan Sanayi Tesisi	-	3
Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü	1	1
Eğitim Kurumu ve Yurtlar	745	220
Havalimanı	1	1
İl Özel İdaresi	-	-
İş merkezi ve Ticari Plaza	-	-
Kamu Kurum ve Kuruluşu	411	309
Konaklama İşletmeleri	-	5
Liman	2	1
Organize Sanayi Bölgesi	2	2
Sağlık Kuruluşu	-	82
Tren ve Otobüs Terminali	-	-
Zincir Marketler	-	298



**Grafik C.9 – Yıllar itibariyle sıfır atık sistemine geçen kurum/kuruluş binası sayısı**  
(Sıfır Atık Bilgi Sistemi,2020)

### C.3.5. Ekipman

İldeki sıfır atık yönetimi kapsamındaki ekipmanlara ilişkin bilgiler Çizelge C.29'a göre verilir.

**Çizelge C.24 – 2020 yılı itibariyle sıfır atık yönetimi kapsamındaki ekipmanlar**  
(Sıfır Atık Bilgi Sistemi,2020)

Kurumlardaki Kumbara Sayısı	Kurumlardaki Konteyner Sayısı	Belediye Genelindeki Konteyner Sayısı
1047	133	-

### C.3.6. Kompost

İlimizde kompost üretimine ilişkin veri bulunmamaktadır.

**Çizelge C.25 – 2020 yılı itibariyle sıfır atık yönetimi kapsamında kompost üretimi bilgileri**  
(Kaynak, Yıl)

	Kompost Tesisi Sayısı	Toplam Kapasitesi	Yıllık Üretilen Kompost Miktarı (kg)
Belediye Geneli			
Kurum/Kuruluşlar			

### C.3.7. Sıfır Atık Belgesi

İlde 2020 yılında Temel Seviye Sıfır Atık Belgesi almış kurum türlerine ilişkin bilgiler Çizelge C.31'e göre verilir.

**Çizelge C.26 - Temel Seviye Sıfır Atık Belgesi almış kurum türlerine ilişkin bilgiler**  
(Sıfır Atık Bilgi Sistemi, 2020)

Kurum Türü	Sıfır atık sisteminde faaliyet bildiren sayısı	Sıfır Atık Belgesi alan sayısı
300 Ve Üzeri Konuta Sahip Siteler	-	-
Akaryakıt istasyonları ve Dinlenme Tesisi	102	91
Alışveriş Merkezi	1	1
Belediye	19	2
ÇED Yönetmeliği Ek-1 Listesinde Yer Alan Sanayi Tesisi	9	9
ÇED Yönetmeliği Ek-2 Listesinde Yer Alan Sanayi Tesisi	3	3
Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü	1	1
Eğitim Kurumu ve Yurtlar	220	220
Havalimanı	1	1
İl Özel İdaresi	-	-
İş merkezi ve Ticari Plaza	-	-
Kamu Kurum ve Kuruluşu	309	309
Konaklama İşletmeleri	5	5

Liman	2	1
Organize Sanayi Bölgesi	2	-
Sağlık Kuruluşu	-	82
Tren ve Otobüs Terminali	-	-
Zincir Marketler	298	298

#### C.4. Ambalaj Atıkları

“27.12.2017 tarih ve 30283 Sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren Ambalaj Atıklarının Kontrolü Yönetmeliği 4. Maddesinde ambalaj, ambalaj üreticisi, ambalaj atığı aktarma merkezi, ambalaj tedarikçisi, piyasaya süren, toplama ayırma tesisi tanımlamaları “Bu Yönetmelikte geçen;

a) Ambalaj: Hammaddeden işlenmiş ürüne kadar, bir ürünün üreticiden kullanıcıya veya tüketiciye ulaştırılması aşamasında, taşınması, korunması, saklanması ve satışa sunulması için kullanılan herhangi bir malzemeden yapılmış iadesi olmayanlar da dâhil Ek1’de yer alan kriterler çerçevesinde tüm ürünleri,

b) Ambalaj atığı: Üretim artıkları hariç, Atık Yönetimi Yönetmeliğindeki atık tanımına uyan her tür ambalajı ve ambalaj malzemesini,

c) Ambalaj atığı aktarma merkezi: Toplanan ambalaj atıklarının toplama ayırma tesislerine ulaştırılmadan önce biriktirilmesi amacıyla belediyeler/belediye birlikleri tarafından kurulan/kurdurulan, işletilen/işlettirilen merkezleri,

Piyasaya süren: 27/11/2014 tarihli ve 29188 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Mesafeli Sözleşmeler Yönetmeliği kapsamındaki mesafeli sözleşmeler ile yapılan satışlar da dâhil olmak üzere, satış yöntemine bağlı olmaksızın, bir ürünü bu Yönetmelik kapsamındaki ambalajlar ile paketleyen gerçek veya tüzel kişiyi, üretici tarafından doğrudan piyasaya arz edilmemesi durumunda ise ambalajın üzerinde adını ve/veya ticari markasını kullanan gerçek veya tüzel kişiyi, üreticinin Türkiye dışında olması halinde, üretici tarafından yetkilendirilen temsilciyi ve/veya ithalatçıyı,

1) Ambalaj üreticisi: Ambalajı üretenler ve/veya bu ürünleri ithal edenleri,

jj) Satış noktası: Toptan ve/veya perakende olarak mal veya ürünlerin satışını yapan mağaza, market ve benzeri satış yerlerini,

kk) Tedarikçi: Kendisi ambalaj üreticisi olmayıp piyasaya sürenlere ambalaj tedarik edenler ile piyasaya sürenler adına fason üretim yapanları, nn) Toplama ayırma tesisi: Ambalaj atıklarının toplandığı ve cinslerine göre sınıflandırılarak ayrıldığı ambalaj atığı işleme tesisini, ifade eder.” şeklinde yer almaktadır.

#### Çizelge C.27 - (Ordu) ilinde 2020 yılı ambalaj ve ambalaj atıkları istatistik sonuçları\* (Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü,2020)

Ambalaj Cinsi	Toplanan Ambalaj Atığı Miktarı	Geri Kazanılan Ambalaj Atığı Miktarı
Plastik		
Metal		
Kompozit		
Kağıt Karton		
Cam		
Ahşap		
Karışık		
<b>Toplam</b>		

**Ambalaj bilgi sistemi revizyonda olduğundan Müdürlüğümüzce tablo doldurulamamıştır.**

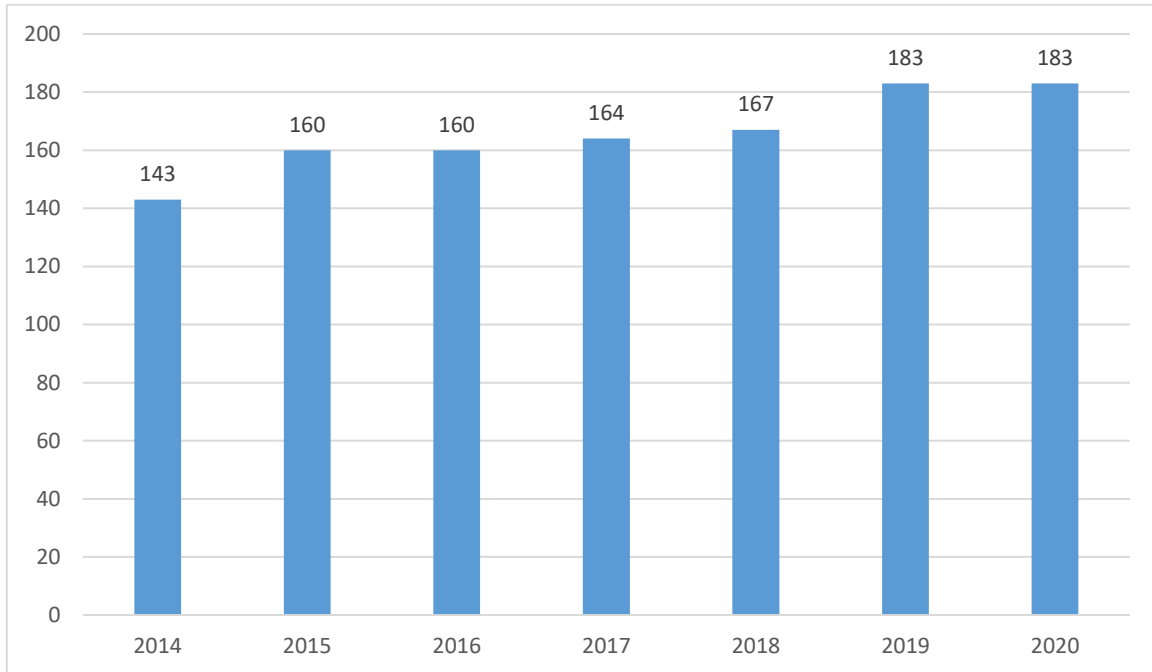
**\* Raporda aşağıdaki açıklama yer almalıdır.**

Ambalaj Bilgi Sisteminde 2020 yılı istatistikleri henüz değerlendirme ve inceleme süreci devam eden ham veriyi içerdiğinden, çizelge ve grafikler son veri olarak 2019'i içermektedir. Söz konusu süreç sona erdiğinde, doğrulanmış istatistiki veriye Çevre Yönetimi Genel Müdürlüğü internet sayfasında Ambalaj Bülteninden ulaşılabilir.

**Çizelge C.28 - 2020 yılında (Ordu) ilinde kayıtlı ekonomik işletme sayısı**  
(Ambalaj Bilgi Sistemi,2020)

Piyasaya Süren İşletme Sayısı	161
Ambalaj Üreticisi Sayısı	7
Tedarikçi Sayısı	15

İlimizde kayıtlı olan ekonomik işletme sayısı 183 olup, bunların 161 tanesi piyasaya süren, 7 tanesi ambalaj üreticisi, 15 tanesi ise tedarikçi konumundadır. Piyasaya süren firmalar Bakanlığımız ambalaj bilgi sistemi üzerinden Ambalaj Atıklarının Kontrolü Yönetmeliği gereği her yıl bir önceki yılın verilerini içerecek şekilde Ek-5 beyanı, ambalaj üreticileri Ek4 beyanı ve tedarikçi firmalar ise Ek-6 beyanı yapmaktadırlar.



**Grafik C.10 – Yıl bazında (Ordu) ilinde kayıtlı ekonomik işletme sayısı**  
(Ambalaj Bilgi Sistemi,2020)

2015 yılında Ek-5 Sayısı:100, 2016 yılında Ek-5 sayısı:141, 2017 yılında Ek-5 sayısı:143, 2018 yılında Ek:5 Sayısı:143'tür. 2015, 2016, 2017, 2018 yıllarında Ek-4 Sayısı:5 2019 yılında 7'dir. 2015 yılında Ek-6 sayısı:5, 2016, 2017, 2018 yıllarında Ek-6 sayısı:11, 2019 ve 2020 yılında bu sayı 15'tir.

**Çizelge C.29- 2020 yılında (ORDU) ilinde kayıtlı ambalaj atığı toplama ayırma tesisi sayısı**

(Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü,2020)

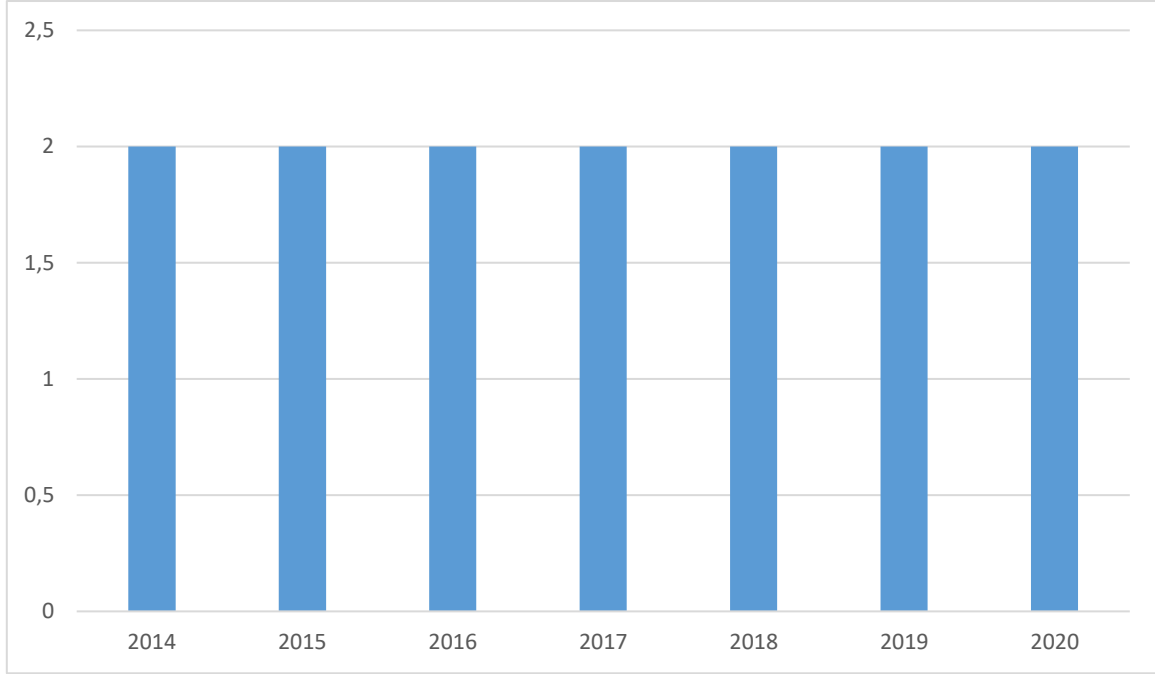
<b>Ambalaj Atığı Toplama Ayırma Tesisleri (TAT) Sayısı Toplam</b>	<b>1. Tip TAT Sayısı</b>	<b>2. Tip TAT Sayısı</b>	<b>3. Tip TAT Sayısı</b>
4	1	2	1

**Çizelge C.30 - 2020 yılında (ORDU) ilinde ambalaj atığı geri kazanım tesisi sayısı**

(Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü,2020)

<b>Ambalaj Atığı Geri Kazanım Tesisleri (GKT) Sayısı Toplam*</b>	<b>Plastik Ambalaj Atığı GKT Sayısı</b>	<b>Kağıt- Karton Ambalaj Atığı GKT Sayısı</b>	<b>Cam Ambalaj Atığı GKT Sayısı</b>	<b>Metal Ambalaj Atığı GKT Sayısı</b>	<b>Ahşap Ambalaj Atığı GKT Sayısı</b>	<b>Kompozit Ambalaj Atığı GKT Sayısı</b>	<b>Tekstil Ambalaj Atığı GKT Sayısı</b>
2	2	-	-	-	-	-	-

\*Bir geri kazanım tesisi birden fazla ambalaj atığı işleyebileceğinden toplam Geri Kazanım Tesis Sayısı farklı olabilir.



**Grafik C.11 – Yıl bazında (ORDU) ilinde bulunan ambalaj atığı geri kazanım tesisi sayısı (Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü,2020)**

**Çizelge C.31 – 2020 yılında (ordu) ilinde Belediyelerin Ambalaj Atık Yönetim Planı (AAYP) durumu (Ambalaj Bilgi Sistemi,2021)**

Belediye Adı	AAYP Durumu (Var-Yok)	AAYP Onay Tarihi
AYBASTI BELEDİYE BAŞKANLIĞI	VAR	
ÇAMAŞ BELEDİYE BAŞKANLIĞI	VAR	
ÇATALPINAR BELEDİYE BAŞKANLIĞI	VAR	
ÇAYBAŞI BELEDİYE BAŞKANLIĞI	VAR	
FATSA BELEDİYE BAŞKANLIĞI	VAR	

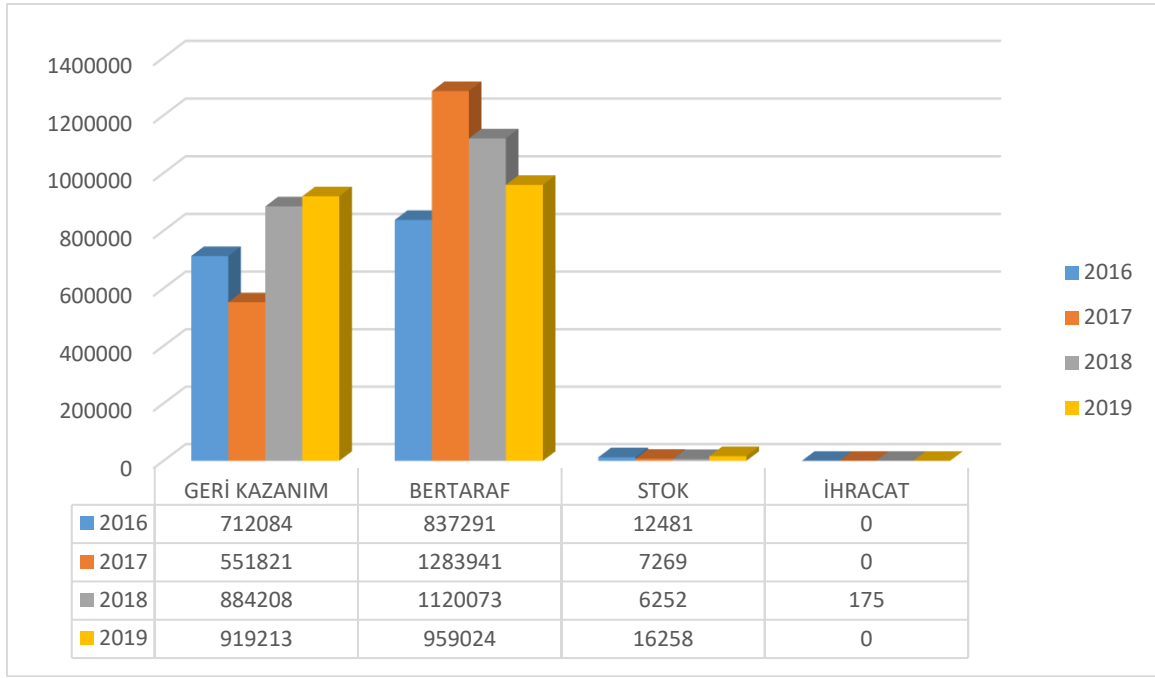


GÖLKÖY BELEDİYE BAŞKANLIĞI	VAR	AMBALAJ BİLGİ SİSTEMİ, REVİZYONDA OLDUĞUNDAN AAYP ONAY TARİHLERİNE SİSTEMDEN ULAŞILAMAMIŞTIR.
GÜLYALI BELEDİYE BAŞKANLIĞI	VAR	
GÜRGENTEPE BELEDİYE BAŞKANLIĞI	VAR	
İKİZCE BELEDİYE BAŞKANLIĞI	VAR	
KABADÜZ BELEDİYE BAŞKANLIĞI	VAR	
KABATAŞ BELEDİYE BAŞKANLIĞI	VAR	
KORGAN BELEDİYE BAŞKANLIĞI	VAR	
KUMRU BELEDİYE BAŞKANLIĞI	VAR	
MESUDİYE BELEDİYE BAŞKANLIĞI	VAR	
PERŞEMBE BELEDİYE BAŞKANLIĞI	VAR	
AKKUŞ BELEDİYE BAŞKANLIĞI	VAR	
ALTINORDU BELEDİYE BAŞKANLIĞI	VAR	
ULUBEY BELEDİYE BAŞKANLIĞI	VAR	
ÜNYE BELEDİYE BAŞKANLIĞI	VAR	

**İlimizde atık getirme merkezi bulunmamaktadır.**

### C.5. Tehlikeli Atıklar

Tehlikeli atıklar; çevre ve insan için tehlike arz eden yanıcı, yakıcı, kanserojen, patlayıcı, tahriş edici ve zehirli atıkların tümüne verilen genel bir isimdir. Tehlikeli atıklar proseslerine ve kaynaklarına göre çeşitli sınıflara ayrılmıştır. Bu sınıflar işletmelerden kaynaklanan tüm tehlikeli atıkları kapsamaktadır. Her sınıf, kendine has 6 haneli bir atık koduna sahiptir. Tehlikeli atıkların çevre ve insan sağlığına etkisiz hale getirilebilmesi için bir takım özel işlemlere tabii tutulması gerekmektedir. Ülkemizde bu işlemler Çevre ve Şehircilik Bakanlığı tarafından lisanslandırılmış tesislerde gerçekleştirilmektedir. Ayrıca atıkların bu tesislere taşınması sırasında kullanılan araçlar bir takım özel eklentilerle donatılmış ve TSE ve Çevre ve Şehircilik Müdürlükleri tarafından lisanslandırılmıştır. Lisanslı firmalar dışında tehlikeli atıkların taşınması ve işlenmesi yasaktır.



**Grafik C.12 – Atık yönetim uygulaması verilerine göre ilimizdeki tehlikeli atık yönetimi\* (kg)**  
(Atık Yönetim Uygulaması,2021).

**Çizelge C.32 – 2019 yılında atık işleme yöntemine göre atık miktarları\***  
(Atık Yönetim Uygulaması, 2020)

ATIK İŞLEME YÖNTEMİ	MİKTAR (kg)
D10	2.683

D5	68
D9	956.764
R1	88.944
R12	430.966
R13	309.607
R2	1.096
R3	5.357
R4	12.130
R9	76.483

\*Atık Beyan Sisteminde yer alan tehlikeli atık verisi, atık üreticilerinin gerçekleştirdikleri beyanlardan oluşmakta olup beyan yılında atık üreticisinin tesiste oluşan ve geri kazanım/bertaraf amacıyla atık işleme tesisine gönderilen tehlikeli atık verisini içermektedir.

## C.6. Atık Madeni Yağlar

İlimizde faaliyet gösteren tesis ve işletmelerden kaynaklanan atık yağların (madeni ve sentetik motor, makine, şanzıman, hidrolik, gres vb.) aynı zamanda tehlikeli atık olmaları nedeni ile özel şartlar dâhilinde toplanması, depolanması, taşınması ve bertarafı/geri dönüşümünün sağlanması yönünde denetim ve izleme çalışmaları, atık madeni yağların kategorilerinin belirlenerek bu doğrultuda geri kazanım/bertaraf edilmesine ilişkin izleme çalışmaları ve atık yağ geri kazanım tesislerinin denetlenmesi/kontrolü işlemleri Müdürlüğümüzce gerçekleştirilmektedir.

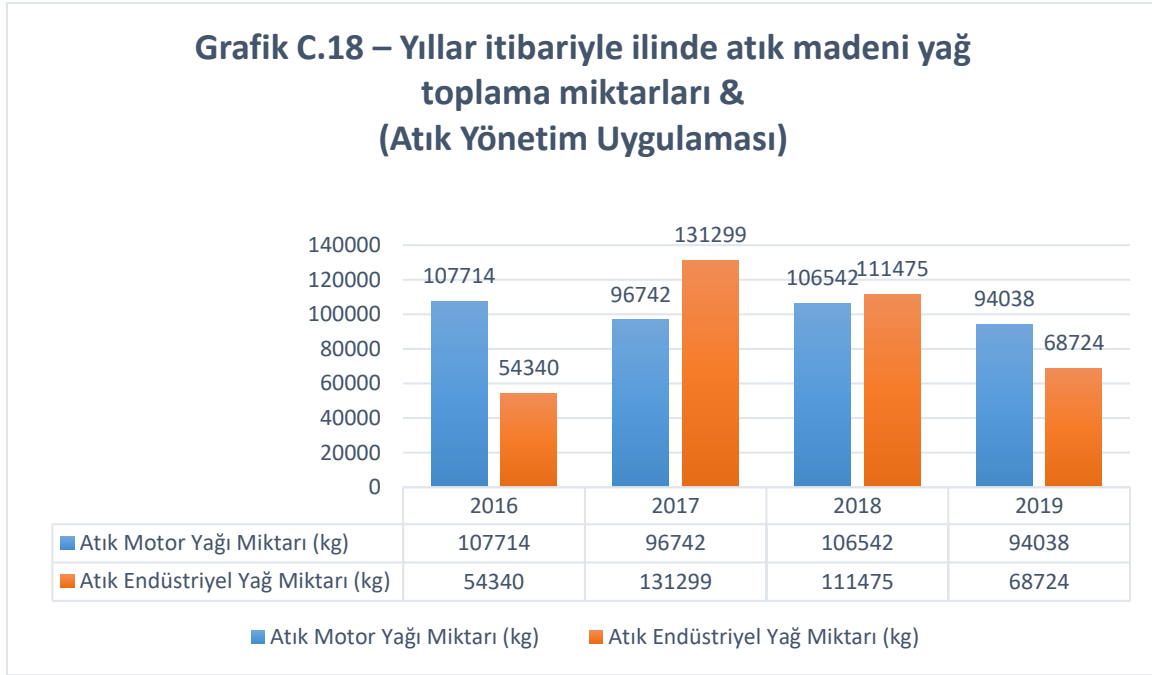
Çizelge: İlimizde MOYDEN belgesi verilen tesislerin bilgileri (Atık Yönetim Uygulaması,2021)

O	1613							
R	85							
D	2546		5494		MYD	23.1	23.1	
U	4140	THY OPET HAVACILIK YAKITLARI ANONİM ŞİRKETİ	6245	Akaryakıt	N-52-	2.20	2.20	
	6	(Adres: THY OPET tesisleri, Ordu Giresun Havalimanı, Gülyalı/Ordu)	99	İstasyonu	01	20	25	
O	1548							
R	75							
D	2305	THY OPET HAVACILIK YAKITLARI ANONİM ŞİRKETİ ORDU	4528		MYD	23.1	23.1	
U	5009	GİRESUN HAVALİMANI TESİSİ	1130	Akaryakıt	N-52-	2.20	2.20	
	4	(Adres: ORDU,HOŞKÖY Mahallesi, ORDU CADDE, No: 1-1, GÜLYALI,Türkiye)	82	İstasyonu	01	20	25	
O	1011							
R	349							
D	2625	ORDU İL JANDARMA KOMUTANLIĞI	4522		MYD	31.1	31.1	
U	5707	(Adres: ORDU,AKYAZI Mahallesi, ATATÜRK BULVAR, No: 271-, ALTINORDU,Türkiye)	3486	Özel	N-52-	2.20	2.20	
	4		76	MoYDeN	02	20	25	
O	6590							
R	8							
D	-	DAĞAŞAN OTOMOTİV	4522		MYD	31.1	31.1	
U	-	(Adres: KARAPINAR MAHALLESİ 10. BLOK NO:6 ORDU)	3371	Araç	N-52-	2.20	2.20	
			45	Servisi	03	20	25	
O	6590							
R	7							
D	2498	DAĞAŞAN OTOMOTİV..	5323		MYD	31.1	31.1	
U	0447	(Adres: ORDU,KARAPINAR Mahallesi, KENAN MAĞDEN SOKAK, No: 37 A-, ALTINORDU,Türkiye)	1515	Araç	N-52-	2.20	2.20	
	8		54	Servisi	03	20	25	
O	2164							
R	12							
D	2343	ORMETAY OTOMOTİV ELEKTRONİK NAKLİYE İNŞAAT TAAHHÜT	4522		MYD	31.1	31.1	
U	5339	TURİZM METAL SANAYİ TİCARET LİMİTED ŞİRKETİ	3370		N-52-	2.20	2.20	
	2	(Adres: ORDU,KARAPINAR Mahallesi, 1165 SOKAK, No: 10-1, ALTINORDU,Türkiye)	97	Araç	04	20	25	
				Servisi				

O R D U	6600 6 -	ERCAN BORDANACI (Adres: -)	234 96 11	Araç Servisi	MYD N-52- 05	31.1 2.20 20	31.1 2.20 25
O R D U	1016 809 2645 3840 2	Ateş Otomotiv Nak. San. ve Tic Ltd. Şti. - HYUNDAİ BAYİİ (Adres: ORDU,KARAPINAR Mahallesi, 1127 SOKAK, No: 1-Z1, ALTINORDU,Türkiye)	4526 6687 87	Araç Servisi	MYD N-52- 06	12.0 1.20 21	12.0 1.20 26
O R D U	6051 8 2245 4355 0	ATEŞ OTOMOTİV-ORDU (Adres: ORDU,KARAPINAR Mahallesi, ATATÜRK BULVAR, No: 522 A-, ALTINORDU,Türkiye)	4522 3360 30	Araç Servisi	MYD N-52- 07	12.0 1.20 21	12.0 1.20 26
O R D U	5447 1 2251 1030 4	BAYRAM OTOMOTİV-PEUGEOT SERVİSİ-ORDU (Adres: ORDU,KARAPINAR Mahallesi, ATATÜRK BULVAR, No: 538 A-, ALTINORDU,Türkiye)	4623 2594 15	Araç Servisi	MYD N-52- 08	12.0 1.20 21	12.0 1.20 26
O R D U	1050 509 2920 2906 4	OBŞ EFİRLİ ARAÇ BAKIM ONARIM TESİSİ (Adres: EFİRLİ Mahallesi, BAKAÇLI SOKAK, No: 41 A-, PERŞEMBE, ORDU, Türkiye)	4526 6652 23	Kamu Kurumu Atölyesi	MYD N-52- 09	07.0 4.20 21	07.0 4.20 26
O R D U	6208 4 2686 0721 2	KARAYOLLARI 77.ŞUBE ŞEFLİĞİ (ORDU) (Adres: ORDU,EFİRLİ Mahallesi, ÇATAK MÜCAVİR SOKAK, No: 1 E- PERŞEMBE,Türkiye)	4522 3408 65	Kamu Kurumu Atölyesi	MYD N-52- 10	07.0 4.20 21	07.0 4.20 26
O R D U	1729 27 2523 7652 2	DEMİRSAN KARDEŞLER İŞ MAKİNELERİ İNŞAAT NAKLİYE GIDA TOPLU TEMİZLİK MADENCİLİK ORMANCILIK SANAYİ TİCARET LİMİTED ŞİRKETİ (Adres: ORDU,ERİKKÖY Mahallesi, ERİKKÖY SOKAK, No: 1- MESUDİYE,Türkiye)	4527 4144 85	Maden İşletmesi Atölyesi	MYD N-52- 11	07.0 4.20 21	07.0 4.20 26
O R D U	1369 22 2293 4569 0	DETAY YOL İNŞAAT ANONİM ŞİRKETİ. (Çaltepe Mah. Beton Santrali) (Adres: ORDU,ÇALTEPE Mahallesi, YUKARI SUMA SOKAK, No: 38- MESUDİYE,Türkiye)	3124 7232 54	Sanayi Tesisleri	MYD N-52- 12	07.0 4.20 21	07.0 4.20 26
O R D U	1274 07 2282 0141 0	ALTINTEPE MADENCİLİK SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ FATSA ORDU ŞUBESİ (Adres: ORDU,YUKARIBAĞÇELER Mahallesi, ENGİZ SOKAK, No: 28-, FATSA,Türkiye)	5383 3614 55	Maden İşletmesi Atölyesi	MYD N-52- 13	07.0 4.20 21	07.0 4.20 26
O R D U	1066 200 3049 9344 6	ERKAN AKKAYA (Adres: DOLUNAY Mahallesi, 14 SOKAK, No: 18 A-, FATSA, ORDU, Türkiye)	5442 2732 4	Araç Servisi	MYD N-52- 14	07.0 4.20 21	07.0 4.20 26
O R D U	7596 5 2254 3154 6	ZAMANTI MADENCİLİK VE TİCARET LTD.ŞTİ. / KABADÜZ ŞUBESİ (Adres: ORDU,AKGÜNEY Mahallesi, BAKAÇAK SOKAK, No: 17- KABADÜZ,Türkiye)	5307 7734 78	Maden İşletmesi Atölyesi	MYD N-52- 15	08.0 4.20 21	08.0 4.20 26
O R D U	5643 3 2249 0366 2	SİVOMATIC MADENCİLİK A.Ş. (Adres: ORDU, Killik Köyü Ordulular Mahallesi No: 35 , ÜNYE, TÜRKİYE)	4523 4242 25	Sanayi Tesisleri	MYD N-52- 16	08.0 4.20 21	08.0 4.20 26
O R D U	6600 5 2498 1367 0	ERCAN BORDANACI (Adres: ORDU,KARAPINAR Mahallesi, 1150 SOKAK, No: 12 A- ALTINORDU,Türkiye)	5496 5495 50	Araç Servisi	MYD N-52- 17	12.0 4.20 21	12.0 4.20 26
O R D U	6686 4 2498 0395 0	YÜKSEL OTO (Adres: ORDU,ESKİPAZAR Mahallesi, ATA SANAYİ KÜME EVLER, No: 14 /6-25, ALTINORDU,Türkiye)	5324 9645 02	Araç Servisi	MYD N-52- 18	12.0 4.20 21	12.0 4.20 26
O R D U	8789 8 2260 2156 4	GÖLKÖY BELEDİYE BAŞKANLIĞI- TAŞ OCAĞI VE KIRMA ELEME TESİSİ (Adres: ORDU,SARICA Mahallesi, ARMUTLUK KÜME EVLER, No: 105-, GÖLKÖY,Türkiye)	4527 4120 32	Kamu Kurumu Atölyesi	MYD N-52- 19	24.0 6.20 21	24.0 6.20 26

O	1300	ENEM ENERJİ İNŞAAT MADEN. TOPLU TEMİZLİK YEMEK GIDA						
R	83	SANAYİ VE TİCARET LİMİTED ŞİRKETİ-TAŞ OCAĞI ve KIRMA						
D	2287	ELEME TESİSİ	4527	Maden	MYD	24.0	24.0	
U	2755	(Adres: ORDU,GÖLKÖY Mahallesi, KÖM YANI KÜME EVLER, No: 1	4130	İşletmesi	N-52-	6.20	6.20	
	8	/1-, GÖLKÖY,Türkiye)	09	Atölyesi	20	21	26	
O	6082							
R	5							
D	2245	KIRCA MÜHENDİSLİK İNŞAAT TUR.TİC.VE SAN. A.Ş.	4522	Maden	MYD	24.0	24.0	
U	7343	(Adres: ORDU,BAYADI Mahallesi, KAYADİBİ ORTA SOKAK, No: 54-,	5331	İşletmesi	N-52-	6.20	6.20	
	0	ALTINORDU,Türkiye)	54	Atölyesi	21	21	26	

**Grafik C.18 – Yıllar itibariyle ilinde atık madeni yağ toplama miktarları & (Atık Yönetim Uygulaması)**



& Atık Yönetim Uygulamasında beyan edilen atık miktarı stok hariç olarak değerlendirilmektedir.

Atık motor yağı kodları : 13 02 04\*, 13 02 05\*, 13 02 06\*, 13 02 07\*, 13 02 08\*  
 Atık endüstriyel yağ kodları : 12 01 06\*, 12 01 07\*, 12 01 10\*, 12 01 12\*, 13 01 01\*, 13 01 04\*, 13 01 05\*, 13 01 09\*, 13 01 10\*, 13 01 11\*, 13 01 12\*, 13 01 13\*, 13 03 01\*, 13 03 06\*, 13 03 07\*, 13 03 08\*, 13 03 09\*, 13 03 10\*, 13 05 06\*, 19 02 07\*

**Çizelge C.33 – 2019 yılı için atık madeni yağ geri kazanım ve bertaraf miktarları (Atık Yönetim Uygulaması,2021 )**

Geri kazanım&& (kg)	Nihai bertaraf (kg)	İhracat (kg)	Stok (kg)
162.762	0	0	5.584

&& Ek yakıt olarak kullanım dahildir.

## C.7. Atık Pil ve Akümülatörler

**Çizelge C.34 – Yıllar itibariyle toplanan atık akü ve pil miktarı (kg)\***  
(Atık Yönetim Uygulaması, 2021)

2014	2015	2016	2017	2018	2019
4.416	2.940	13.435	6.505	6.979	37.458

\*Atık kodları:

160601 Kurşunlu piller ve akümülatörler

160602 Nikel kadmiyum piller

160603 Cıva içeren piller

160604 Alkali piller (16 06 03 hariç)

160605 Diğer piller ve akümülatörler

160606 Piller ve akümülatörlerden ayrı toplanmış elektrolitler

200133 16 06 01, 16 06 02 veya 16 06 03'un altında geçen pil ve akümülatörler ve bu pilleri içeren sınıflandırılmamış karışık pil ve akümülatörler

200134 20 01 33 dışındaki pil ve akümülatörler

## C.8. Bitkisel Atık Yağlar

19.04.2005 tarih ve 25971 sayılı “Bitkisel Atık Yağların Kontrolü Yönetmelik” kapsamında, 28.11.2014 tarihinde Çevre ve Şehircilik Bakanlığı tarafından lisans almış firmalarla sözleşme imzalanmaktadır. İlgili yönetmelikte yer alan Büyükşehir Belediyesinin yükümlülükleri kapsamında Madde 8’in b bendinde yer alan “b) Sınırları dâhilinde kullanılmış kızartmalık yağ üreten işletmelerin (Değişik ibare: RG-30/03/2010-27537) çevre lisanslı geri kazanım tesisleriyle veya geçici depolama izni almış toplayıcılarla yıllık sözleşme yapmalarını sağlamak, buna ilişkin kayıtları ilgili valiliğe bildirmek, sözleşme yapmayanlara gerekli cezai işlemi uygulamakla” hükmü gereğince tüm il genelinde denetim gerçekleştirilmektedir.

**Çizelge C.35 – 2020 yılı için atık bitkisel yağlarla ilgili veriler**  
(2020)

Bitkisel Atık Yağ Ara Depolama Lisansı Verilen Tesisi Sayısı <sup>1</sup>	Toplanan Bitkisel Atık Yağ Miktarı (kg) <sup>2</sup>		Lisans Alan Geri Kazanım Tesis Sayısı
	Kullanılmış Kızartmalık Yağ (20 01 26*)	Kullanım Ömrü Dolmuş Yağlar (20 01 25)	

<sup>1</sup> Bitkisel atık yağlar için 6.6.2015 tarihinden önce verilen Bitkisel Atık Yağ Geçici Depolama İzinleri dahil

<sup>2</sup> Atık Yönetim Uygulamasında beyan edilen atık miktarı stok hariç olarak değerlendirilmektedir.

**İlçe belediye başkanlıklarından veri gönderilmediğinden tablo doldurulamamıştır.**

## C.9. Ömrünü Tamamlamış Lastikler

İlimizde 2019 yılında 15.895 kg Ömrünü Tamamlamış Lastik beyanı yapılmıştır. İlimizde “Ömrünü Tamamlamış Lastiklerin Kontrolü Yönetmeliği” kapsamında lisanslı geri kazanım tesisi **bulunmamaktadır**.

**Çizelge C.36 –2020 yılında oluşan ömrünü tamamlamış lastikler ile ilgili veriler**  
(2020)

ÖMRÜNÜ TAMAMLAMIŞ LASTİKLER (ÖTL)
-----------------------------------

ÖTL Geçici Depolama Alanı Sayısı	Geçici Depolama Alanlarındaki ÖTL Miktarı (ton)	ÖTL Geri Kazanım Tesisi Sayısı	Geri Kazanılan ÖTL Miktarı (ton)	ÖTL Bertaraf Tesisi Sayısı	Bertaraf Edilen ÖTL Miktarı (ton)

**İlimizde ötl geçici depolama alanı bulunmamaktadır.**

**Çizelge C.37 – Yıllar itibariyle geri kazanım tesislerine ve Atık Yakma Tesislerine gönderilen toplam ÖTL miktarları (ton/yıl)**

(Kaynak, yıl)

	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Geri Kazanım Tesisi							
AYT Tesisi							

**İlimizde ömrünü tamamlamış lastik geri dönüşüm tesisi bulunmamaktadır.**

## C.10. Atık Elektrikli ve Elektronik Eşyalar

Avrupa Birliği'nin 2002/96/EC sayılı Atık Elektrikli ve Elektronik Eşya Direktifi ile elektrikli ve elektronik eşyaların üretiminde kullanılan tehlikeli maddelerin kullanılmasını yasaklayan 2002/95/EC sayılı elektrikli ve elektronik eşyalarda bazı zararlı maddelerin kullanımının sınırlandırılmasına ilişkin direktiflerin ulusal mevzuatımıza uyumlaştırılması çalışmaları kapsamında "Atık Elektrikli ve Elektronik Eşyaların Kontrolü (AEEE) Yönetmeliği" hazırlanarak 22.05.2012 tarih ve 28300 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir. Yönetmelik büyük ev eşyaları, küçük ev aletleri, bilişim ve telekomünikasyon ekipmanları, tüketici ekipmanları, aydınlatma ekipmanları, elektrikli ve elektronik aletler (büyük ve sabit sanayi aletleri hariç olmak üzere), oyuncaklar, eğlence ve spor aletleri, tıbbi cihazlar (emplantasyon ürünleri ve hastalık bulaşıcı temaslarda bulunan ürünler hariç), izleme ve kontrol aletleri ve otomat sınıflarına dâhil olan elektrikli ve elektronik eşyalar ile elektrik ampulleri ve evsel amaçlı kullanılan aydınlatma gereçlerini kapsamaktadır.

İlimizde AEEE işleme tesisi veya getirme merkezi bulunmamaktadır.

**Çizelge C.38 –2020 yılı AEEE toplanan ve işlenen miktarlar**

(Kaynak, yıl)

Belediyeler Tarafından Oluşturulan AEEE'nin Toplandığı Getirme Merkezleri <sup>1</sup> Sayısı	AEEE'lerin Toplandığı Aktarma Merkezleri Sayısı	Getirme Merkezlerinde ve Aktarma Merkezlerinde Biriken AEEE Miktarı (ton)	AEEE İşleme Tesisi Sayısı	İşlenen AEEE Miktarı (ton)

## C.11. Ömrünü Tamamlamış Araçlar

“Ömrünü Tamamlamış Araçların Kontrolü Hakkında Yönetmelik” kapsamında ilde Ömrünü Tamamlamış Araçların Kontrolü Hakkında Yönetmelik” kapsamında İlimizde 2 ekonomik operatörle anlaşmalı olan 2 adet ömrünü tamamlamış araç teslim yeri bulunmaktadır.

**Çizelge C.39 - 2020 yılı teslim alınan ÖTA sayısı**  
(OŞİM,2021)

ÖTA Teslim Yerleri Sayısı	ÖTA Geçici Depolama Alanı Sayısı	ÖTA İşleme Tesisi Sayısı	Teslim Alınan ÖTA Sayısı	İşlenen ÖTA Miktarı (ton)
2	-	-	Verisi Müdürlüğümüzde bulunmamaktadır.	-

## C.12. Tehlikesiz Atıklar

İlimiz sınırları içerisinde İl Müdürlüğümüz tarafından TAT Belgesi düzenlenmiş 12 adet işletme bulunmaktadır.

**Çizelge C.40 – 2019 yılı için tehlikesiz atıkların verileri**  
(Atık Yönetim Uygulaması, 2021)

Atık Kodu	Atık İşleme Yöntemi Kodu	Toplam (kg)
ORDU	D5	49
ORDU	R1	4960
ORDU	R12	1574220
ORDU	R13	200
ORDU	R3	24800
ORDU	R4	75393
ORDU	R9	342770

### C.12.1 Demir ve Çelik Sektörü ve Cüruf Atıkları

Demir ve Çelik Endüstrisinden Kaynaklanan Atıklar, 05 Temmuz 2008 tarih ve 26927 sayılı Resmi Gazete’ de yayımlanarak yürürlüğe giren “Atık Yönetimi Genel Esaslarına İlişkin Yönetmelik”in Atık Listesinde; 10 02 koduyla, “Demir ve Çelik Endüstrisinden Kaynaklanan Atıklar” olarak belirtilen başlık altında yer almaktadır. İlde demir çelik sektörü bulunmamaktadır.

**Çizelge C.41 –2020 yılı için ildeki demir ve çelik üreticileri, cüruf ve bertaraf yöntemi**  
(Kaynak, yıl)

Toplam Tesis sayısı	Kullanılan Hammadde Miktarı (ton/yıl)	Cüruf Miktarı (ton/yıl)	Bertaraf Yöntemi

### C.12.2 Kömürle Çalışan Termik Santraller ve Kül



İlde kömürle çalışan termik santral mevcut ise, bu tesislerden kaynaklanan kül ve bunun bertaraf yönteminden söz edilerek Çizelge C.48, Grafik C.22 oluşturulmalıdır.

### Çizelge C.42 –2020 yılı termik santrallerde kullanılan kömür, oluşan cüruf ve uçucu kül miktarı

(Kaynak, yıl)

Toplam Tesis sayısı	Kullanılan Kömür Miktarı (ton/yıl)	Oluşan Uçucu Kül Miktarı (ton/yıl)	Oluşan Cüruf (ton/yıl)

İlimizde termik santral bulunmamaktadır.

### C.12.3 Atıksu Arıtma Tesisi Çamurları

Durugöl Atıksu Arıtma Tesisinde arıtma çamurları kurutma ünitesi mevcut olup çamur %95 oranı kuruluşuna kadar kurutulmaktadır. (Durugöl AAT %85 kuru çamur) kurutulan çamurlar çimento fabrikası tarafından yakılmaktadır. Ünye Doğu ve Batı Atıksu Tesislerde ise %25 oranı kuruluşuna kadar kurutulmaktadır. (Ünye Doğu, Ünye Batı AAT %25 kuru çamur) Çaybaşı Katı Atık Düzenli Depolama Sahasına gönderilmektedir. İlimizde başka bir çamur kurutma işlemi yapılmamaktadır.

### C.13. Tıbbi Atıklar

#### Çizelge C.43 – 2020 yılında il sınırları içinde oluşan yıllık tıbbi atık miktarı (OÇŞİM, 2021)

İl/ilçe Belediyesinin Adı	Tıbbi Atık Yönetim Planı		Tıbbi Atık Taşıma araç sayısı		Toplanan tıbbi atık miktarı ton/yıl	Bertaraf Yöntemi		Bertaraf Tesisi Sterilizasyon/ Yakma		
	Var	Yok	Özel	Kamu		Yakma	Sterilizasyon	Belediyenin	Yetkili Firmanın	Tesisin Bulunduğu İl
ORDU BÜYÜKŞEHİR BELEDİYE BAŞKANLIĞI	X		2		1163581 KG		X		X	

#### Çizelge C.44 - Yıllara göre tıbbi atık miktarı (OÇŞİM,2021)

	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Tıbbi Atık Miktarı (KG)	-	-	489609 kg	12112720 kg	1047615,75 kg	961843 kg	1163581 kg

#### C.14. Maden Atıkları

İlimizde Maden Atıkları Yönetmeliği hükümleri gereği maden atıkları ile ilgili Atık Yönetim Planları firmalar tarafından İl Müdürlüğümüze gönderilmiş olup yönetmelik kapsamında değerlendirilmekte olup konuya ilişkin ayrıntılı veri elde edilememiştir.

**Çizelge C.45 – 2020 yılında maden zenginleştirme tesislerinden kaynaklanan atık miktarı**  
(Kaynak, yıl)

İşlenen Cevherin Adı	Toplam Tesis Sayısı	Zenginleştirme Atığı Miktarı (ton/yıl)	Kategori A Tesis Sayısı	Kategori B Tesis Sayısı

Müdürlüğümüzde verisi bulunmamaktadır.

	Maden Atık Depolama Tesisleri (Atık Barajı, Yığın Liçi, Asit Üreten Pasa Depolama Alanı) Sayısı	İnert Maden Atık Depolama Tesisleri Sayısı	Kapatılmış ve Rehabilitasyon Edilmiş Maden Atık Depolama Tesisleri Sayısı (Atık Barajı, Yığın Liçi (Özütlemesi), Pasa Depolama Alanı)	Terkedilmiş Maden Atık Depolama Sahaları Sayısı (Atık Barajı, Pasa Depolama Alanı)
2020				

#### C.15. Sonuç ve Değerlendirme

İlimizde oluşan evsel nitelikli atıkların depolanması- bertarafı amacıyla katı atık bertaraf tesisi bulunmaktadır. İlimizde vahşi depolama alanlarının tamamı kaldırılmış olup; katı atıklar İlimiz Çaybaşı İlçesi'nde bulunan katı atık bertaraf tesisine gerekli ayrıştırma işlemleri yapıldıktan sonra (Ünye-Cevizdere Mekanik ayrıştırma tesisi) gönderilmektedir.

**Çizelge C.46 – 2020 yılı itibariyle bulunan atık işleme tesisi sayısı**  
(OÇŞİM/2021)

Katı Atık Bertaraf Tesisi Sayısı (Belediye)	1
Lisanslı Ambalaj Atığı Toplama Ayırma Tesisi ve Geri Kazanım Tesisi Sayısı	12
Tehlikeli Atık Geri Kazanım Tesisi Sayısı	-
Atık Yağ Geri Kazanım Tesisi Sayısı	-
Bitkisel Atık Yağ Geri Kazanım Tesisi Sayısı	-
Atık Pil ve Akümülatör Geri Kazanım Tesisi Sayısı	-
Ömrünü Tamamlamış Lastik Geri Kazanım Tesisi Sayısı	-
Tıbbi Atık Sterilizasyon Tesisi Sayısı	1
Tehlikesiz Atık Geri Kazanım Tesisi Sayısı	-
Atık Elektrikli ve Elektronik Eşya İşleme Tesisi Sayısı	-
Maden Atığı Bertaraf Tesisi Sayısı	-

#### Kaynaklar

Atık Yönetim Uygulaması  
Ambalaj Bilgi Sistemi  
Ordu Büyükşehir Belediyesi/Belediyesi Başkanlığı

# Ç. BÜYÜK ENDÜSTRİYEL KAZALARIN ÖNLENMESİ ÇALIŞMALARI

## Ç.1. Büyük Endüstriyel Kazalar

“Büyük Endüstriyel Kazaların Önlenmesi ve Etkilerinin Azaltılması Hakkında Yönetmelik” kapsamında tehlikeli maddeleri bulunduran ya da bulundurması muhtemel kuruluşlar Yönetmeliğin bildirim maddesi uyarınca Çevre ve Şehircilik Bakanlığı, Entegre Çevre Bilgi Sistemi altında çalışan BEKRA Bildirim Sistemine bildirimlerini yapmakla yükümlüdür.

Ordu ilinde 2020 yılında, BEKRA bildirimlerine göre kuruluş sayıları ve kategorileri Çizelge Ç.66’da yer almaktadır.

**Çizelge Ç.47 – Ordu ilinde 2020 yılında BEKRA kuruluşlarının sayısı**  
(BEKRA Sistemi, 2020)

KURULUŞ	SAYISI
Alt Seviye	4
Üst Seviye	3
<b>TOPLAM</b>	<b>7</b>

Ordu ilinde 2020 yılında yapılan çevre denetimlerinde BEKRA bildirimleri sorgulanan kuruluş sayıları Çizelge Ç.67’de yer almaktadır.

**Çizelge Ç.48 – Ordu ilinde 2020 yılında BEKRA bildirimleri sorgulanan kuruluş sayıları**  
(Ordu Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü Denetim Verileri, 2020)

KURULUŞ	DENETİM SAYISI
Alt Seviye	4
Üst Seviye	15
Kapsam Dışı	24
<b>TOPLAM</b>	<b>43</b>

## Ç.2. Sonuç ve Değerlendirme

Büyük Endüstriyel Kazaların Önlenmesi ve Etkilerinin Azaltılması Hakkında Yönetmelik” kapsamında bulunan işletmeler seviye durumları dikkate alınarak Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü’nün birleşik, planlı ve ani denetimler kapsamında denetlenmektedir.

### Kaynaklar

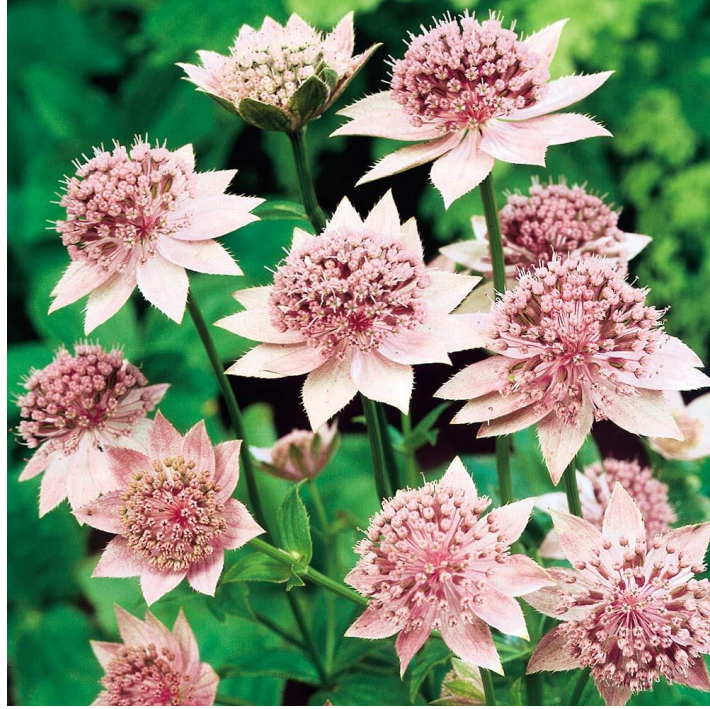
- BEKRA Bildirim Sistemi
- Ordu Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü

## D. DOĞA KORUMA VE BİYOLOJİK ÇEŞİTLİLİK

### D.1. Flora

Ordu, fitocografik olarak Avrupa - Sibirya floristik bölgesinin Oksin kesiminde bulunmaktadır. Ordu'daki habitat tiplerine göre; en fazla görülen habitat tipi orman ve yarı orman doğal yapılar olup, en az görülen habitat tipi ise sulak alan sahalardır.

Ordu'da bugüne kadar yapılan çalışmaların –arazi, literatür- değerlendirilmesi sonucunda; 1833 damarlı (vasküler) bitki türü tespiti yapılmıştır. Bu türlerin 172 tanesi endemiktir (Tarım ve Orman Bakanlığı 11. Bölge Müdürlüğü Ordu Şube Müdürlüğü).



**Resim D.1 – Dağ Yıldızcası - *Astrantia maxima***

(Kaynak: <https://www.jparkers.co.uk/3-astrantia-maxima-1010447>)

### D.2. Fauna

Ordu İli'nde bugüne kadar yapılan çalışmaların –arazi, literatür- değerlendirilmesi sonucunda; 16 familyaya ait 32 memeli türü olduğu tespiti yapılmıştır. Bu türleri içinde herhangi bir endemik türe rastlanmamıştır. Bu türlerden; 2 tanesi Bern Sözleşmesi Ek-II (Kesinlikle Korunması Gereken Hayvan Türleri) ve 3 tanesi Bern Sözleşmesi Ek-III'te (Korunması Gereken Hayvan Türleri) yer alırken geri kalan 27 tür liste dışıdır. Bu türlerden; IUCN Red List göre 1 tanesi NT (Tehtide Yakın) ve 1 tanesi VU (Hassas) kategorisinde yer almaktadır. 30 tür kategori dışıdır. Bu türlerden; 1 tanesi CITES Ek-I (Nesli Tehlike Altına Olan ve Ticareti Tamamen Yasak Olan) ve 1 tanesi ise CITES Ek-2 (Nesli Tehlike Altına Olmayan ve Ticareti Belli Esaslara Bağlanan) litesinde yer almaktadır. 30 tür liste dışıdır (Tarım ve Orman Bakanlığı 11. Bölge Müdürlüğü Ordu Şube Müdürlüğü)



**Resim D.2 - Su Samuru (*Lutra lutra*)**  
(Kaynak: <https://evrimagaci.org/su-samuru-lutra-lutra-7682>)

### D.3. Ormanlar ve Milli Parklar

#### D.3.1. Ormanlar

Ordu İli genelinde orman varlığı yayılışına bakıldığında farklı ekolojik değişimler görülmez. Ancak bazı bitki türlerinin yayılış bölgeleri sınırlarının il coğrafyasında bulunması nedeniyle istisna sayılacak ekolojik bazı değişiklikler görülür.

Ülkemiz ormanlarının önemli meşçerelerinden, Doğu Ladininin meşçere sınırı olan Melet havzasının doğu kısmı il genelinin ekolojik yapısından farklılık arz eder. Ayrıca Tokat ve Sivas illerine yakın dağlık ve platoların oluşturduğu orman ekolojisi kıyı bandından farklı ekolojik yapıya sahiptir. Bu ekolojik çeşitlilikten dolayı il orman varlığı ve alt örtü diye tabir edilen otsu ve odunsu yapı çeşitlilik bakımından oldukça zengindir. Ordu ili genelinde orman alanlarının mülkiyeti devlete ait olup özel şahsa ait oluşan orman alanları yok denecek kadar azdır. Orman alanlarının mülkiyetiyle ilgili olarak Kadastro Genel Müdürlüğüne bağlı birimler ve Giresun Orman Bölge Müdürlüğüne ait elemanlarca ölçüm çalışmaları halen yürütülmektedir. Bu bağlamda orman alanlarının mülkiyet durumları ölçüm sonuçlarına göre daha iyi değerlendirilip mutlak bir sonuç verilebilecektir.

#### D.3.2. Milli Parklar

Ordu ilinde milli park bulunmamaktadır.

#### D.3.3. Tabiat Parkları

İlimizde iki adet Tabiat Parkı bulunmakta olup bunlar Ulugöl ve Çınarsuyu Tabiat Parkı'dır.

**Ulugöl Tabiat Parkı**, Ordu İli, Gökçöy İlçesi sınırları içerisinde yer almaktadır. 26,56 hektarlık alana sahip Ulugöl Tabiat Parkı, Ordu İl Merkezine yaklaşık 74 km. Gökçöy İlçe Merkezine yaklaşık 15 km. mesafede bulunmaktadır. 1198 – 1277 rakımları arasında bulunan Ulugöl Tabiat Parkı; kuzeyde Süleymaniye Köyü, güneyde Yuvapınar Köyü, batıda Haruniye Köyü ve Uzungeriş Yaylası ile çevrilidir.

**Çınarsuyu Tabiat Parkı**, Ordu İli, Ünye İlçesi sınırları içerisinde yer almaktadır. 6,72 hektarlık alana sahip Çınarsuyu Tabiat Parkı, Ordu İl Merkezine yaklaşık 73 km. Ünye İlçe Merkezine yaklaşık 10 km. mesafede bulunmaktadır. 1.5 – 2.5 rakımları arasında bulunan Ulugöl Tabiat Parkı; kuzeyde Karadeniz, güneyde Samsun – Ordu Karayolu, batıda Atmaca Deresi, doğuda Çınarsuyu Deresi ile çevrilidir.

#### D.4. Çayır ve Mera

4342 sayılı Mera Kanununun 14. maddesi kapsamında yapılan tahsis amacı değişiklikleri, Özel mülkiyet kapsamında açılan davalar ile ilgili mahkeme kararları, Orman İdaresi tarafından açılan davalar neticesinde, davaya konu mera, yaylak ve kışlakların orman toprağı olarak tescil edilmesi ilde mevcut mera, yaylak ve kışlak alanlarının yıllar içerisinde azalmasının başlıca sebepleri olarak görülmektedir. Bunun yanında mülkiyeti hazineye ait olan, “ham toprak”, “hali arazi” gibi taşınmazların incelenmesi sonucunda 4342 sayılı Mera Kanunu'nun 5 inci maddesinin “b” bendi kapsamında mera, yaylak, kışlak olarak değerlendirilmesi mümkün olmaktadır (Ordu İl Tarım ve Orman Müdürlüğü).

Ordu ilinde tahdit çalışmaları sonucu belirlenen obalar ve büyüklükleri aşağıdaki tabloda belirtilmiştir.

#### Çizelge D.49 – Ordu ili mera alanları

(Kaynak: Ordu İl Tarım ve Orman Müdürlüğü, 2020)

İlçe Adı	Mevkii	Mera Alanı (ha)
Akkuş	KARAMACASI	4,78
Akkuş	CEKICOBAN	23,98
Akkuş	MUHACIROBA	35,93
Akkuş	KISRAKEGREGI	46,38
Akkuş	DEREOBA	45,76
Akkuş	ÇEREZLER MAH.	10,81
Akkuş	ITKESER	22,93
Akkuş	GOLLUCE	13,21
Akkuş	CORAKDUZU	43,67
Akkuş	KERTİL	2,48
Akkuş	K.GOKCEBEL	28,75
Akkuş	BOĞMALIK	0,15
Akkuş	KERTİL	10,41
Akkuş	KÜÇÜK GÖKÇEBEL	1,04
Akkuş	B.GOKCEBEL	78,73
Akkuş	ARGAN	233,37
Akkuş	TASKESIGI	437,23
Akkuş	GEYIKOBA-ARDIC	479,22
Akkuş	BATAKLIK VE SEVDALI KIRIĞI	1,78
Akkuş	BOGMALIK	45,13
Akkuş	YENİKÖY	24,82
Akkuş	ARGANALTI	10,58
Akkuş	SICRAMATAS	18,13
Akkuş	YELKIRIGI	10,31
Akkuş	KUSPINAR	24,45
Akkuş	MEŞEYATAK	1,61

Akkuş	CUKURAGIL	0,73
Akkuş	GEYIKOBA	15,13
Akkuş	PINARALAN	17,30
Akkuş	ULUDUZ	10,91
Akkuş	TASAGIL	11,68
Akkuş	KOSENINTUZLASI	1,83
Aybastı	ARMUTLU	38,49
Aybastı	AFURCUK	69,61
Aybastı	ESENLİ YAYLASI	570,08
Aybastı	PERŞEMBE YAYLASI	264,36
Aybastı	BUYUKALAN	209,67
Aybastı	ORTAKOY	359,06
Aybastı	YENIOBA	335,41
Aybastı	GERMASOV	84,82
Aybastı	KIZILOTLUK	134,51
Aybastı	ALACALAR	417,32
Aybastı	AGLIOBA	100,85
Aybastı	BEYLERLİ	107,60
Aybastı	SARIYER	300,85
Aybastı	KIZKAYASI	233,51
Aybastı	MEHMETPASA	33,51
Aybastı	BESDAM	184,17
Aybastı	YELVE	125,96
Aybastı	BELEN	161,83
Aybastı	UZUNDERE	208,00
Aybastı	ECELI	22,76
Aybastı	KAYADİBİ	36,94
Aybastı	KARAY	242,58
Aybastı	SIRAC	74,47
Aybastı	KUTLULAR	292,22
Fatsa	TEPE	0,06
Fatsa	BOZDAGI	0,17
Fatsa	BOZDAĞI	0,33
Fatsa	YUKARIMAHALLE(BOZDAĞI)	1,32
Fatsa	CAMI YANI	0,06
Gölköy	KIRANOBA	61,65
Gölköy	CARIKCIKARTAN	147,21
Gölköy	KALE	190,34
Gölköy	SIRGANLI	2,45
Gölköy	GÜLEÇUKURU	0,30
Gölköy	KUZUHORUSU	7,77
Gölköy	EMIRLER	34,95
Gölköy	ÇEVİRME ALANI	14,64
Gölköy	GÖLCÜVEZ	53,73
Gölköy	SARICA	0,76
Gölköy	İBRİCEK	27,21
Gölköy	AYDOGAN	143,47
Gölköy	HARUNİYE-AYDOĞAN	16,65
Gölköy	MURATCIK-DOSEK	24,31
Gölköy	UZUNBORA	81,30
Gölköy	MURATCIK	98,54
Gölköy	SIRIKLI	358,08



Gölköy	HOSGADEM	60,98
Gölköy	CIKRIK	28,84
Gölköy	TAMALAN	196,15
Gölköy	ULUVAHTA	49,10
Gölköy	YELLICE GERIC	34,55
Gölköy	ÇORAKALAN-ACISU	48,36
Gölköy	AHMETLI	62,08
Gölköy	KARATEPE	14,35
Gölköy	CAKMAKBELENT	20,60
Gölköy	SEYİT	117,66
Gölköy	MAHMUDIYE	555,09
Gölköy	KARAHASAN	8,73
Gölköy	SULEYMANIYE	20,74
Gölköy	KIZILTOPRAK	251,31
Gölköy	GUZKÖY-ATÖLÜSÜSTÜ	1,74
Gölköy	GUZKÖY	16,87
Gölköy	YEMİŞGEN	108,38
Gölköy	ÇARIKÇIKARTAN-IHLAMUS	5,35
Gölköy	IHLAMUS-YEMİŞGEN	30,81
Gölköy	CAVDAR	733,25
Gölköy	GOLKIRAGI	69,59
Gölköy	CAYIRALAN	3,55
Gölköy	SIHMAN	82,41
Gölköy	MEŞEALAN	2,09
Gölköy	HARUNIYE	86,26
Gölköy	GUZKÖY-CİBİLİYAZLIK	3,16
Gölköy	TASLIALAN	14,39
Gölköy	CİBİLİYAZLIK	117,11
Gölköy	ESKİOBA-KUYLUÇ	3,57
Gölköy	AVUT TEPESİ	33,17
Gölköy	YARONU	11,90
Gölköy	TAHTASAYVAN	22,69
Gölköy	DARAKDA	145,16
Gölköy	KÖKDERE	0,12
Gölköy	KURUAGAC	3,89
Gölköy	ALANYURT-TARAKLI	5,71
Gölköy	ALANYURT	83,20
Gölköy	TARAKLI	42,71
Gölköy	CİBİLİYAZLIK	3,04
Gölköy	HOŞGADEM-CİBİLİYAZLIK	9,83
Gölköy	CORAKALAN	27,82
Gölköy	SIRGANLI-KOKLUALAN	80,56
Gölköy	KÜRTYURDU	1,52
Gölköy	ESKİOBA	7,34
Gölköy	DEREALAN	27,23
Gölköy	UZUNBORA-KURUAĞAÇ	11,52
Gölköy	HÜLÜR-SÜLEYMANIYE	24,10
Gölköy	HARUNIYE-AYDOGAN	234,15
Gölköy	KESALAĞI	8,19
Gölköy	YOKUSBASI	23,75
Gölköy	AYIKARASI	0,18
Gölköy	KARYATAĞI	14,98



Gölköy	SULEYMANIYE	1,47
Gölköy	MAHMUDIYE-PELİTSEKİ	16,06
Gölköy	HASANPAŞA AĞILI	84,53
Gölköy	HÜLÜR-BAYDARLI	162,20
Gölköy	BARDAKCI GUZRESİ	22,91
Gölköy	TAHTALIK-ACISU	21,53
Gölköy	CİHADİYE	26,32
Gölköy	GEYIKLIGOL	5,55
Gölköy	SÜLEYMANIYE	65,87
Kabadüz	MADEN YAYLASI	121,69
Kabadüz	SEYİT	93,80
Kabadüz	HUMMETLI	124,67
Kabadüz	KALEBOYNU YAYLASI	15,04
Kabadüz	ULUBEY	51,13
Kabadüz	A.YELIMKARA	103,43
Kabadüz	ILICALA	134,59
Kabadüz	KESKAYA	414,55
Kabadüz	ORTAOBA	441,23
Kabadüz	YAPRAKBASI	512,88
Kabadüz	GÜZLEK	113,38
Kabadüz	TURNALIK	356,40
Kabadüz	KABALAK	137,38
Kabadüz	TOSUNALANI	2,27
Kabadüz	TASBASI	4,36
Kabadüz	DUDUYALAK	23,55
Kabadüz	BEŞİKTAŞ YAYLASI	51,63
Kabadüz	ARPALIK	162,40
Kabadüz	ORTAOABA	204,67
Kabadüz	Y.YELIMKARA	292,71
Kabadüz	INBOYNU	1.009,38
Kabadüz	BESIKTAS	6,82
Kabadüz	SARIOBA	45,51
Kabadüz	SINANLI	282,11
Kabadüz	KISRAKALANI	29,83
Kabadüz	HORLAK	600,95
Kabadüz	TEKKE	227,38
Kabadüz	ILICALA	278,75
Kabadüz	KAYABASI	445,06
Kabadüz	UZUNCAEN	489,41
Kabadüz	ERTAS	715,61
Kabadüz	OKUZCULER	16,28
Kabadüz	SUSUZ	285,64
Kabadüz	EMİNAGA YAYLASI	0,68
Kabadüz	TAŞBAŞI	9,16
Kabadüz	CAMISALANI	23,54
Kabadüz	ÇELİKKIRAN YAYLASI	31,80
Kabadüz	ORDULU	117,71
Kabadüz	EMİNAĞA YAYLASI	147,33
Kabadüz	DEGIRMENBASI	160,73
Kabadüz	KARLIDERE	208,34
Kabadüz	CAMCALAGA	218,92
Kabadüz	SECEK	266,05

Kabadüz	DEREYURT	723,62
Kabadüz	TAHTALI GUZLEGI	1,80
Kabadüz	TAHATALIGUZLEGI	6,62
Kabadüz	OSMANALAN	27,21
Kabadüz	KABADUZ	145,65
Kabadüz	GAVURBUKU	49,17
Kabadüz	TOSUNALAN YAYLASI	46,26
Kabadüz	KAVAKLICA	202,87
Kabadüz	GAVURBÜKÜ YAYLASI	205,97
Kabadüz	MADEN	337,64
Kabadüz	MUSAKIRIK	16,15
Kabadüz	MARTALANI	78,13
Kabadüz	ESKIBAGLAR	160,35
Kabadüz	YUNDALAN	355,94
Kabadüz	SOGANOZU	434,79
Kabadüz	TAHTALIGUZLEGI	5,34
Kabadüz	ASAGIGERCE	29,75
Kabadüz	KARACATAŞ	122,89
Kabadüz	KOCAGILI	128,49
Kabadüz	YASSIYURT	909,24
Kabadüz	GOLARDI	387,13
Kabadüz	KARAASLAN	15,73
Kabadüz	YUKARI GERCE	9,36
Kabadüz	EVREK	32,73
Kabadüz	KALEBOYNU	46,74
Kabadüz	YUNDALAN CENİĞİ	51,14
Kabadüz	ARMUTALANI	65,94
Kabadüz	FORU	314,17
Kabadüz	KARAMANSULUMU	481,90
Kabadüz	ARAPTAMI	509,09
Kabadüz	AŞUT	584,35
Kabadüz	BEYTAM	657,87
Korgan	KORGAN	692,55
Korgan	YAKACIK	144,27
Korgan	EGRİCESU	163,70
Korgan	GOLTEPE	808,66
Korgan	YALMAN	107,07
Korgan	COBANTEPE	202,16
Korgan	TEPEALAN	206,63
Korgan	CAYIRKENT	360,00
Korgan	OSMANKULU	325,65
Korgan	KARAOCUK	10,29
Korgan	ADATEPE	317,38
Korgan	ABSUT	130,82
Korgan	CILIZLARYANI	31,30
Korgan	GECIOBASI	263,44
Korgan	URMELI	517,52
Korgan	KURTUNLU	84,68
Kumru	TAMYANI	26,50
Kumru	YALIN	299,23
Kumru	ARALIK	296,42
Kumru	DEĞİRMENBAŞI	3,41

Kumru	DUZDAG	101,40
Kumru	GUCUKGERIS	470,27
Kumru	SARICICEK	570,50
Kumru	MENTES	68,18
Kumru	AKKANCIK	189,15
Kumru	FIRINÖNÜ	215,42
Kumru	DUZOBA	349,06
Kumru	DEĞİRMEN BAŞI	1,77
Kumru	CAMBAZ	72,43
Kumru	KURTALAN	277,42
Kumru	AMBARKAYA	282,66
Kumru	KARAMEHMETLI	172,88
Kumru	DEPER	475,31
Mesudiye	ARICILAR	139,85
Mesudiye	ITKIRILDIGI SIRTI	0,81
Mesudiye	ASIKLI	0,26
Mesudiye	ULUOCAK	5,67
Mesudiye	BAYIRKOY	329,46
Mesudiye	HERIKSE	163,92
Mesudiye	GOKCUKUR	140,81
Mesudiye	ELMAPINARI	186,31
Mesudiye	FIYAZ	90,45
Mesudiye	DUZLER	18,37
Mesudiye	BOĞAYURDU	9,76
Mesudiye	GUZELCE	13,55
Mesudiye	HERKOZU	453,55
Mesudiye	KARACAOREN	356,37
Mesudiye	TASTEKNE	107,67
Mesudiye	SAKARALAN	11,46
Mesudiye	YOLAGZI	9,24
Mesudiye	TOPCAM	27,86
Mesudiye	GOLYANI	27,46
Mesudiye	DURUNLU	198,46
Mesudiye	GOLDUZU	5,75
Mesudiye	TOPÇAM/KÖŞE	5,59
Mesudiye	KOSE	120,81
Mesudiye	UCYOL	404,63
Mesudiye	ÖTEGEÇE	3,32
Mesudiye	GOKNAR	52,82
Mesudiye	YESILCE	364,53
Mesudiye	CAGMAN	29,06
Mesudiye	KIZILAGAC	415,18
Mesudiye	ASAGIFALDACA	314,57
Mesudiye	YUKARIFALDACA	400,98
Mesudiye	YUVALI	96,43
Mesudiye	MUTLUKAYASI	11,11
Mesudiye	ABDILI	26,30
Mesudiye	KALECAYIR	6,03
Mesudiye	ELMABUKU MAHALLESİ	0,38
Mesudiye	KOCALAN TEPESİ	13,42
Mesudiye	CARDAKLI	42,30
Mesudiye	CULE	111,16

Mesudiye	DAYILI	246,60
Mesudiye	DAĞYAYLA	16,11
Mesudiye	ESATLI	290,32
Mesudiye	YAZILAR	31,53
Mesudiye	GUVENLI	19,84
Mesudiye	ILISAR	89,91
Mesudiye	HACILAR	63,96
Mesudiye	MUSALI	22,91
Mesudiye	GÜLLE	0,74
Mesudiye	DOMUZOREN	2,25
Mesudiye	ORTAALANI	6,80
Mesudiye	YENİCEOBA (MANCINIK YAYLASI)	9,65
Mesudiye	YAYLACIK	68,47
Mesudiye	GÖLTARLASI	1,15
Mesudiye	BAYRAKLI	414,02
Mesudiye	ITKIRILDIGI TEPESI	1,16
Mesudiye	ATESLIK SIRTI	3,25
Mesudiye	BEYSEKI SARIYAYLA	42,14
Mesudiye	KASUSTU	8,48
Mesudiye	ASAGIYAYLA	1,53
Mesudiye	SOBUCE	29,14
Mesudiye	EĞRİÇEK YAYLASI	21,97
Mesudiye	KIYIYURT	394,00
Mesudiye	ILISANA	29,65
Mesudiye	ULUGOL	73,35
Mesudiye	TAVARA	235,99
Mesudiye	ARIKMUSA	2,11
Mesudiye	BATMU	12,84
Mesudiye	BEYSEKI	187,33
Mesudiye	GOLYAYLA	775,67
Mesudiye	CELAL	422,51
Mesudiye	ORTADAG	3,05
Mesudiye	FIRINBELI	2,86
Mesudiye	SAİPLER	5,76
Mesudiye	SARIYAYLA	133,46
Mesudiye	KIRIKBAŞI ALANI YAYLASI	12,49
Mesudiye	TASARASI	34,58
Mesudiye	SEKÜ	0,23
Mesudiye	KABAKTEPE	46,46
Mesudiye	ÇAN	0,16
Mesudiye	YELLICE SIRTI	2,64
Mesudiye	KONAKDUZU	13,54
Mesudiye	YENIYAYLA	349,51
Mesudiye	KARAAGAC MEZRA	99,55
Mesudiye	ALACA	24,31
Mesudiye	YAZI	83,73
Mesudiye	DAMARLI	101,42
Mesudiye	TUZTAŞI	8,05
Mesudiye	ESKIPANCI	257,70
Mesudiye	AHBUN	5,24
Mesudiye	KÖYCİVARI	6,99
Mesudiye	DELIHUSEYİN	31,02

Mesudiye	YEVELI ORTAK	5,39
Mesudiye	ESKIDIR	79,14
Mesudiye	ROSPENE	265,88
Mesudiye	YEVELI	1.197,71
Mesudiye	GOCBEY	0,44
Mesudiye	CUKURALAN	58,28
Mesudiye	GERGECI	54,79
Mesudiye	SİVRİKKIRIK TEPE	37,52
Mesudiye	KEYIFALAN	38,22
Mesudiye	KÖYİÇİ	0,14
Mesudiye	EGRICEK	7,78
Mesudiye	TASLICUKUR	80,16
Mesudiye	KÖYÖNÜ	3,14
Mesudiye	YILDIRIM	47,45
Mesudiye	PAZARYOLU	13,80
Mesudiye	ARMUTÇALAN	7,44
Mesudiye	SIKKUZU GÜZLESİ	1,00
Mesudiye	KUYLUÇ	8,24
Mesudiye	ARPAALAN	7,42
Mesudiye	YOLBAKIMEVI YANI	0,43
Mesudiye	ZILE	863,76
Mesudiye	CUKUR	13,31
Mesudiye	KARAAGAC	16,76
Mesudiye	BAGLAMA	258,62
Mesudiye	SAHANLIBASI	0,63
Mesudiye	PARCI	8,89
Mesudiye	SULUMU	149,69
Mesudiye	ARMUT KOLU	169,30
Ulubey	KARAKOCA	0,73
Ulubey	DOMUZASARI	3,26
Ulubey	GAGMANBOGAZI	3,51
Ulubey	GÖLLER YANI	26,01
Ulubey	KİRAZ TAMI	0,75
Ulubey	SEKEROLUK	13,69
Ulubey	CUBUKLU	0,13
Ulubey	GÖRENEZ	7,38
Ulubey	KOVANLIK YANI	3,36
Ulubey	GÖKALİ KIRIĞI	3,14
Ulubey	BOĞA GÖLÜ	33,79
Ulubey	KIZILOT	9,13
Ulubey	KIRIKBAŞI	1,73
Ulubey	EVLİYA TEPESİ	15,45
Ulubey	DİRA KİRAZ	0,52
Ulubey	AVUT	2,57
Ulubey	MAHMAT	4,94
Ulubey	KONAK DÜZÜ	8,60
Ulubey	ÇAKALIN YERİ	1,61
Ulubey	BASCARDAK	5,96
Ulubey	CAGLAYAN	21,70
Ulubey	KÖY MERASI	0,54
Ulubey	CUKURTARLA	0,41
Ulubey	HANE KİRAZ YANI	0,46

Ulubey	MURAT OĞLU YERİ	0,80
Ulubey	KARDESLER	2,23
Ulubey	TEPEBAŞI	0,17
Ulubey	AGINEK	9,40
Ulubey	DİKYOL	0,63
Ünye	YETGERLİ	0,08
Ünye	TASLAKLI	0,08
Ünye	BAHÇE	0,02
Ünye	ZEMBEK	1,30
Ünye	ANCALI	0,02
Ünye	YIGITLER	0,03
Ünye	DÖŞEMEDİBİ	1,63

## D.5. Sulak Alanlar

Ordu ilinde 1 adet sulak alan bulunmakta olup, Çiğ Gölü Mahalli Sulak Alanı, Ordu İli, Mesudiye İlçesi, Dayılı Mahallesi sınırları içerisinde yer almaktadır.173,35 hektarlık tampon bölge alanına (tescil sınırı) sahip Çiğ Gölü Mahalli Sulak Alanı, Ordu İl Merkezine yaklaşık 120 km. Mesudiye İlçe Merkezine yaklaşık 23 km. Dayılı Mahallesine ise yaklaşık 6 km. mesafede bulunmaktadır.1560 – 1578 rakımları arasında bulunan Çiğ Gölü Mahalli Sulak Alanı; kuzeyde Dayılı Köyü Köyü, güneyde Sarıkaya Köyü, batıda Çavdar Köyü ve Yenisan Köyü ile çevrilidir. Alanın merkez koordinatları Y:393958 / X:4470370'dir (Tarım ve Orman Bakanlığı 11. Bölge Müdürlüğü Ordu Şube Müdürlüğü,2019).

## D.6. Tabiat Varlıklarını Koruma Çalışmaları

### D.6.1. Tabiat Anıtları

İlimizde tabiat anıtı bulunmamaktadır.

### D.6.2. Tabiatı Koruma Alanları

İlimizde tabiatı koruma alanları bulunmamaktadır.

### D.6.3. Anıt Ağaçlar

İlimizde 18 Adet tescilli anıt ağaç, 2 Adet tescilli Anıt Ağaç Topluluğu(Altınordu İlçesi-Güzelyalı Mahallesi Eski Diş Hekimliği Fakültesi Yerleşkesi(16 Ağaç) ile Gökçöy İlçesi-Özlü Mahallesi(11 ağaç)) yer almaktadır. Tespit ve tescil çalışmaları devam eden yaklaşık 10 Adet Aday Anıt Ağaç ile bir adet Aday Anıt Ağaç Topluluğu bulunmaktadır. 2019 yılı içinde Ordu İli Anıt Ağaçlarının Bakımı ve Restorasyonu İşi kapsamında ilimizde 15 adet tescilli Anıt Ağaç ile 2 Adet Anıt Ağaç Topluluğu'nun(27 Adet) bakımı ve onarımı yapılmıştır.



Sıra No	Ağacın Türü		Tahmini Yaşı (Yıl)	İli	İlçesi	Köy/Mahalle	Tescil Kararı
	Türkçe	Latince					
1	İhlamur	Tilia platyhyllus	150	Ordu	Altınordu	Bayadı Mahallesi	Samsun TVKKB'nun 21.09.2012/42 Sayılı Kararı
2	Saplı Meşe	Quercus robur	140	Ordu	Altınordu	Saraycık Mahallesi	Samsun TVKKB'nun 28.08.2012/38 Sayılı Kararı
3	Saplı Meşe	Quercus robur	140	Ordu	Altınordu	Saraycık Mahallesi	Samsun TVKKB'nun 28.08.2012/38 Sayılı Kararı
4	Kayın	Fagus orientalis	180	Ordu	Akkuş	Damyeri Mahallesi	Samsun KTVKK'nun 13.01.2011 Tarih ve 2927 Sayılı Kararı
5	İhlamur	Tilia platyhyllus	550	Ordu	Çatalpınar	Ortaköy Mah. Tikenoğlu Mevkii	Samsun KTVKK'nun 06.05.2006 Tarih ve 728 Sayılı Kararı
6	Doğu Çınar	Platanus orientalis	250	Ordu	Fatsa	Mustafa Paşa Mah. Hükümet Cd.	Trabzon KVTVKK 30.04.1993 Tarih ve 1571 Sayılı Kararı
7	Doğu Çınar	Platanus orientalis	250	Ordu	Fatsa	Mustafa Paşa Mah. Hükümet Cd.	Trabzon KVTVKK 30.04.1993 Tarih ve 1571 Sayılı Kararı
8	Doğu Çınar	Platanus orientalis	250	Ordu	Fatsa	Mustafa Paşa Mah. Hükümet Cd.	Trabzon KVTVKK 30.04.1993 Tarih ve 1571 Sayılı Kararı

9	Çınar	Platanus orientalis	210	Ordu	Fatsa	Mustafa Paşa Mah. Reşadiye Cd. Meydan	Trabzon KTVKK'nun 30.04.1993 Tarih ve 1571 Sayılı Kararı
10	Çınar	Platanus orientalis	200	Ordu	Fatsa	Mustafa Paşa Mah. Reşadiye Cd. Meydan	Trabzon KTVKK'nun 30.04.1993 Tarih ve 1571 Sayılı Kararı
11	Gürgen	Carpinus betulus	250	Ordu	Gölköy	Bayıralan Mh.	Samsun TVKKBK'nun 26.11.2014/180 Sayılı Kararı
12	Sapsız meşe	Quercus petraea	250	Ordu	Perşembe	Gündoğdu Mh.	Samsun KTVKKBK'nun 17.05.2011 Tarih ve 3097 Sayılı Kararı
13	Meşe	Quercus petraea	300	Ordu	Perşembe	Yumrutaş Mh.	Samsun KTVKKBK'nun 08.04.2005 Tarih ve 191 Sayılı Kararı
14	Ihlamur	Tilia platyhyllus	220	Ordu	Perşembe	Efirli Mh. Tepe Mevkii	Samsun KTVKKBK'nun 14.02.2007 Tarih ve 1063 Sayılı Kararı
15	Doğu Çınar	Platanus orientalis	470	Ordu	Ünye	Çamurlu Mh. Ünye Meydanda	KTVYK'nun 07.03.1986 Tarih ve 2018 Sayılı Kararı
16	Adi Gürgen	Carpinus betulus	300	Ordu	Fatsa	Yukarıtepe Mh.	Samsun TVKKBK'nun 13.12.2016/278 Sayılı Kararı
17	Adi Gürgen	Carpinus betulus	100	Ordu	Fatsa	Yukarıtepe Mh.	Samsun TVKKBK'nun 13.12.2016/278 Sayılı Kararı
18	Doğu Çınarı	Platanus orientalis	220	Ordu	Fatsa	Bolaman Mh.	Samsun TVKKBK'nun 21.03.2019/420 Sayılı Kararı

Ağaç No	İli	İlçesi	Köy/Mahalle	Ağacın Türü	
				Türkçe	Latince
1	Ordu	Altınordu	Güzelyalı Mh. Diş Hekimliği Fak. Bahçesi	Dişbudak	Fraxinus excelsior
2	Ordu	Altınordu	Güzelyalı Mh. Diş Hekimliği Fak. Bahçesi	Kızılcım	Pinus brutia
3	Ordu	Altınordu	Güzelyalı Mh. Diş Hekimliği Fak. Bahçesi	Kızılcım	Pinus brutia
4	Ordu	Altınordu	Güzelyalı Mh. Diş Hekimliği Fak. Bahçesi	Kızılcım	Pinus brutia
5	Ordu	Altınordu	Güzelyalı Mh. Diş Hekimliği Fak. Bahçesi	Kızılcım	Pinus brutia
6	Ordu	Altınordu	Güzelyalı Mh. Diş Hekimliği Fak. Bahçesi	Toros sediri	Cedrus libani
7	Ordu	Altınordu	Güzelyalı Mh. Diş Hekimliği Fak. Bahçesi	Fıstık çamı	Pinus pinea
8	Ordu	Altınordu	Güzelyalı Mh. Diş Hekimliği Fak. Bahçesi	Fıstık çamı	Pinus pinea
9	Ordu	Altınordu	Güzelyalı Mh. Diş Hekimliği Fak. Bahçesi	Fıstık çamı	Pinus pinea
10	Ordu	Altınordu	Güzelyalı Mh. Diş Hekimliği Fak. Bahçesi	Fıstık çamı	Pinus pinea
11	Ordu	Altınordu	Güzelyalı Mh. Diş Hekimliği Fak. Bahçesi	Kızılcım	Pinus brutia
12	Ordu	Altınordu	Güzelyalı Mh. Diş Hekimliği Fak. Bahçesi	Toros sediri	Cedrus libani
13	Ordu	Altınordu	Güzelyalı Mh. Diş Hekimliği Fak. Bahçesi	Toros sediri	Cedrus libani
14	Ordu	Altınordu	Güzelyalı Mh. Diş Hekimliği Fak. Bahçesi	Toros sediri	Cedrus libani
15	Ordu	Altınordu	Güzelyalı Mh. Diş Hekimliği Fak. Bahçesi	Fıstık çamı	Pinus pinea



16	Ordu	Altınordu	Güzelyalı Mh. Dış Hekimliği Fak. Bahçesi	Fıstık çamı	Pinus pinea
----	------	-----------	--	-------------	-------------

Ağaç No	İli	İlçesi	Köy/Mahalle	Ağacın Türü	
				Türkçe	Latince
1	Ordu	Gölköy	Özlu Mahallesi	Doğu Kayını	Fagus orientalis
2	Ordu	Gölköy	Özlu Mahallesi	Çınar Yapraklı Akçağaç	Acer platanoides
3	Ordu	Gölköy	Özlu Mahallesi	Doğu Kayını	Fagus orientalis
4	Ordu	Gölköy	Özlu Mahallesi	Doğu Kayını	Fagus orientalis
5	Ordu	Gölköy	Özlu Mahallesi	Doğu kayını	Fagus orientalis
7	Ordu	Gölköy	Özlu Mahallesi	Doğu kayını	Fagus orientalis
8	Ordu	Gölköy	Özlu Mahallesi	Doğu kayını	Fagus orientalis
9	Ordu	Gölköy	Özlu Mahallesi	Ihlamur	Tilia platyhyllus
10	Ordu	Gölköy	Özlu Mahallesi	Saplı meşe	Quercus robur
11	Ordu	Gölköy	Özlu Mahallesi	Saplı meşe	Quercus robur

**Çizelge D.50 – Ordu ilinde mevcut tescilli anıt ağaçlar**  
(Kaynak: Ordu Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü, 2019)

Sıra No	Ağacın Türü		Tahmini Yaşı (Yıl)	İli	İlçesi	Köy/Mahalle	Tescil Kararı
	Türkçe	Latince					
1	Ihlamur	Tilia platyhyllus	150	Ordu	Altınordu	Bayadı Mahallesi	Samsun TVKKB'nun 21.09.2012/42 Sayılı Kararı
2	Saplı Meşe	Quercus robur	140	Ordu	Altınordu	Saraycık Mahallesi	Samsun TVKKB'nun 28.08.2012/38 Sayılı Kararı
3	Saplı Meşe	Quercus robur	140	Ordu	Altınordu	Saraycık Mahallesi	Samsun TVKKB'nun 28.08.2012/38 Sayılı Kararı
4	Kayın	Fagus orientalis	180	Ordu	Akkuş	Damyeri Mahallesi	Samsun KTVKK'nun 13.01.2011 Tarih ve 2927 Sayılı Kararı
5	Ihlamur	Tilia platyhyllus	550	Ordu	Çatalpınar	Ortaköy Mah. Tikenoğlu Mevkii	Samsun KTVKK'nun 06.05.2006 Tarih ve 728 Sayılı Kararı
6	Doğu Çınar	Platanus orientalis	250	Ordu	Fatsa	Mustafa Paşa Mah. Hükümet Cd.	Trabzon KVTVKK 30.04.1993 Tarih ve 1571 Sayılı Kararı
7	Doğu Çınar	Platanus orientalis	250	Ordu	Fatsa	Mustafa Paşa Mah. Hükümet Cd.	Trabzon KVTVKK 30.04.1993 Tarih ve 1571 Sayılı Kararı
8	Doğu Çınar	Platanus orientalis	250	Ordu	Fatsa	Mustafa Paşa Mah. Hükümet Cd.	Trabzon KVTVKK 30.04.1993 Tarih ve 1571 Sayılı Kararı
9	Çınar	Platanus orientalis	210	Ordu	Fatsa	Mustafa Paşa Mah. Reşadiye Cd. Meydan	Trabzon KTVKK'nun 30.04.1993 Tarih ve 1571 Sayılı Kararı
10	Çınar	Platanus orientalis	200	Ordu	Fatsa	Mustafa Paşa Mah. Reşadiye Cd. Meydan	Trabzon KTVKK'nun 30.04.1993 Tarih ve 1571 Sayılı Kararı

11	Gürgen	Carpinus betulus	250	Ordu	Gölköy	Bayıralan Mh.	Samsun TVKKBK 'nun 26.11.2014/180 Sayılı Kararı
12	Sapsız meşe	Quercus petraea	250	Ordu	Perşembe	Gündoğdu Mh.	Samsun KTVKKBK'nun 17.05.2011 Tarih ve 3097 Sayılı Kararı
13	Meşe	Quercus petraea	300	Ordu	Perşembe	Yumrutaş Mh.	Samsun KTVKKBK'nun 08.04.2005 Tarih ve 191 Sayılı Kararı
14	Ihlamur	Tilia platyhyllus	220	Ordu	Perşembe	Efirli Mh. Tepe Mevkii	Samsun KTVKKBK'nun 14.02.2007 Tarih ve 1063 Sayılı Kararı
15	Doğu Çınar	Platanus orientalis	470	Ordu	Ünye	Çamurlu Mh. Ünye Meydanda	KTVYK'nun 07.03.1986 Tarih ve 2018 Sayılı Kararı
16	Adi Gürgen	Carpinus betulus	300	Ordu	Fatsa	Yukarıtepe Mh.	Samsun TVKKBK'nun 13.12.2016/278 Sayılı Kararı
17	Adi Gürgen	Carpinus betulus	100	Ordu	Fatsa	Yukarıtepe Mh.	Samsun TVKKBK 'nun 13.12.2016/278 Sayılı Kararı
18	Doğu Çınarı	Platanus orientalis	220	Ordu	Fatsa	Bolaman Mh.	Samsun TVKKBK'nun 21.03.2019/420 Sayılı Kararı

**Çizelge D.51 – Ordu İli Altınordu İlçesi mevcut tescilli anıt ağaç topluluğu**  
(Kaynak: Ordu Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü, 2020)

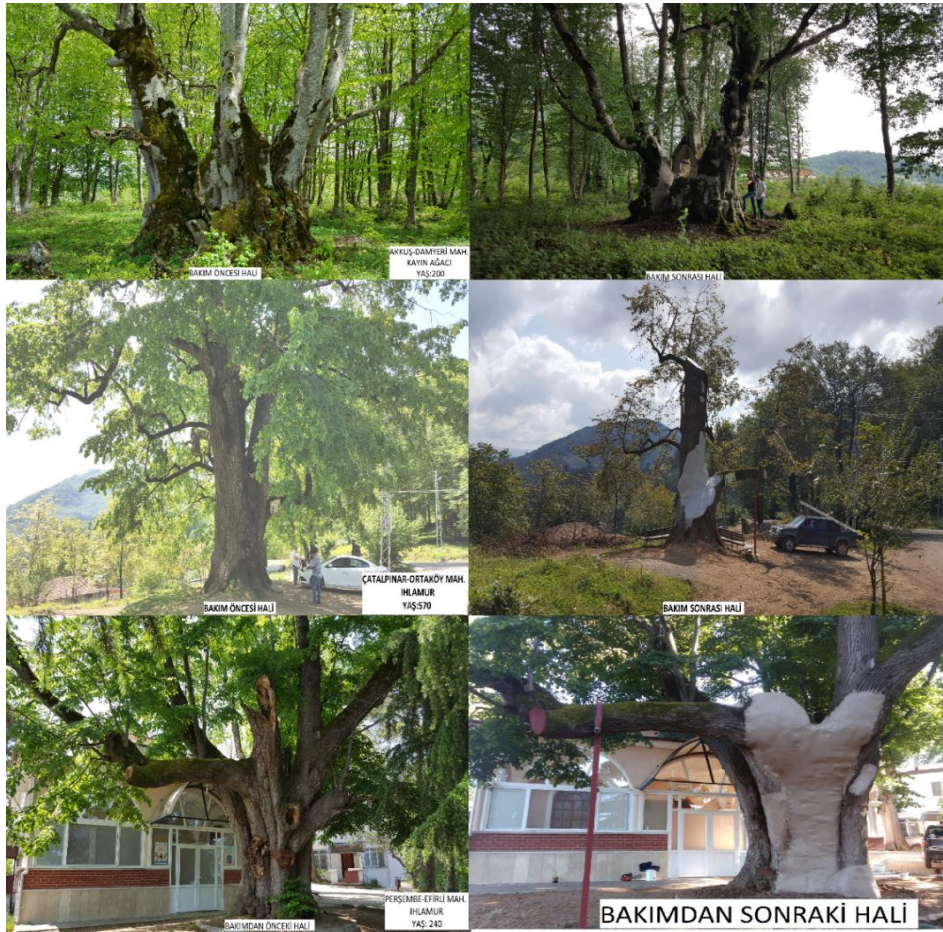
Ağaç No	İli	İlçesi	Köy/Mahalle	Ağacın Türü	
				Türkçe	Latince
1	Ordu	Altınordu	Güzelyalı Mh. Dış Hekimliği Fak. Bahçesi	Dişbudak	Fraxinus excelsior
2	Ordu	Altınordu	Güzelyalı Mh. Dış Hekimliği Fak. Bahçesi	Kızılçam	Pinus brutia
3	Ordu	Altınordu	Güzelyalı Mh. Dış Hekimliği Fak. Bahçesi	Kızılçam	Pinus brutia
4	Ordu	Altınordu	Güzelyalı Mh. Dış Hekimliği Fak. Bahçesi	Kızılçam	Pinus brutia
5	Ordu	Altınordu	Güzelyalı Mh. Dış Hekimliği Fak. Bahçesi	Kızılçam	Pinus brutia
6	Ordu	Altınordu	Güzelyalı Mh. Dış Hekimliği Fak. Bahçesi	Toros sediri	Cedrus libani
7	Ordu	Altınordu	Güzelyalı Mh. Dış Hekimliği Fak. Bahçesi	Fıstık çamı	Pinus pinea
8	Ordu	Altınordu	Güzelyalı Mh. Dış Hekimliği Fak. Bahçesi	Fıstık çamı	Pinus pinea
9	Ordu	Altınordu	Güzelyalı Mh. Dış Hekimliği Fak. Bahçesi	Fıstık çamı	Pinus pinea
10	Ordu	Altınordu	Güzelyalı Mh. Dış Hekimliği Fak. Bahçesi	Fıstık çamı	Pinus pinea
11	Ordu	Altınordu	Güzelyalı Mh. Dış Hekimliği Fak. Bahçesi	Kızılçam	Pinus brutia
12	Ordu	Altınordu	Güzelyalı Mh. Dış Hekimliği Fak. Bahçesi	Toros sediri	Cedrus libani
13	Ordu	Altınordu	Güzelyalı Mh. Dış Hekimliği Fak. Bahçesi	Toros sediri	Cedrus libani
14	Ordu	Altınordu	Güzelyalı Mh. Dış Hekimliği Fak. Bahçesi	Toros sediri	Cedrus libani
15	Ordu	Altınordu	Güzelyalı Mh. Dış Hekimliği Fak. Bahçesi	Fıstık çamı	Pinus pinea
16	Ordu	Altınordu	Güzelyalı Mh. Dış Hekimliği Fak. Bahçesi	Fıstık çamı	Pinus pinea

**Çizelge D.52 – Ordu İli Gölköy İlçesi mevcut tescilli anıt ağaç topluluğu**  
(Kaynak: Ordu Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü, 2019)

Ağaç No	İli	İlçesi	Köy/Mahalle	Ağacın Türü	
				Türkçe	Latince
1	Ordu	Gölköy	Özlu Mahallesi	Doğu Kayını	Fagus orientalis
2	Ordu	Gölköy	Özlu Mahallesi	Çınar Yapraklı Akçağaç	Acer platanoides
3	Ordu	Gölköy	Özlu Mahallesi	Doğu Kayını	Fagus orientalis

4	Ordu	Gölköy	Öztlü Mahallesi	Doğu Kayını	Fagus orientalis
5	Ordu	Gölköy	Öztlü Mahallesi	Doğu kayını	Fagus orientalis
7	Ordu	Gölköy	Öztlü Mahallesi	Doğu kayını	Fagus orientalis
8	Ordu	Gölköy	Öztlü Mahallesi	Doğu kayını	Fagus orientalis
9	Ordu	Gölköy	Öztlü Mahallesi	Ihlamur	Tilia platyhyllis
10	Ordu	Gölköy	Öztlü Mahallesi	Saplı meşe	Quercus robur
11	Ordu	Gölköy	Öztlü Mahallesi	Saplı meşe	Quercus robur

2019 yılı içinde Ordu İli Anıt Ağaçlarının Bakımı ve Restorasyonu İş'i kapsamında ilimizde 15 adet tescilli Anıt Ağaç ile 2 Adet Anıt Ağaç Topluluğu'nun (27 Adet) bakımı ve onarımı yapılmıştır.



**Resim D.3 – Ordu İli Anıt Ağaçların Bakımdan Önceki ve Sonraki Durumu**  
(Kaynak: Ordu Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü)

#### D.6.4. Özel Çevre Koruma Bilgileri

Ordu ilinde özel çevre koruma alanı bulunmamaktadır.

#### D.6.5. Doğal Sit Alanları

İlimiz sınırları içinde tescil edilmiş 5 adet “Doğal Sit Alanı” ile tescil edilmiş bir adet “Tabiat Varlığı” bulunmaktadır.

SIRA NO	İL	İLÇE	ADI	SİT TÜRÜ
1	ORDU	Altınordu	Bayadı Mah. Kurul Kayalıkları	1.Derece Arkeolojik ve 3. Derece Doğal Sit Alanı
2	ORDU	Fatsa	Gaga Gölü	1.Derece ve 3. Derece Doğal Sit Alanı
3	ORDU	İkizce	Gençağa Kalesi(Ağcakale Mah.)	1. Derece Doğal ve Arkeolojik Sit Alanı
4	ORDU	Perşembe	Yason Burnu	1.Derece Arkeolojik ve 2. Derece Doğal Sit Alanı
5	ORDU	Perşembe	Boğazcık Mah. Mağarası	2.Derece Arkeolojik ve Doğal Sit Alanı

**Kurul Kayalıkları;** Ordu İli, Altınordu İlçesi, Bayadı Mahallesi sınırlarında bulunan Kurul Kayalıkları, Samsun Mülga Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kurulu tarafından 1. Derece Arkeolojik ve Doğal Sit Alanı ilan edilmiş olup 13/04/2002 gün ve 409 sayılı karar ile 1.Derece Doğal Sit ve 3.Derece Doğal Sit Alanı olarak son şeklini almıştır.

Kurul Kayalıkları, Ordu İl merkezine 13 km. uzaklıktaki Bayadı Mahallesi sınırları içinde bulunan sivri bir kaya üzerine kurulmuş, antik bir yerleşme alanı olup arkeolojik açıdan önem arz etmektedir. Bu alanda yapılan çalışmalarda, 2 metre kalınlığında duvar ortaya çıkarılmıştır. Kurul Kayalıkları'nın aslında bir kale olduğu düşünülmektedir. Alan içinde dehliz kazısı yapılmış, 250-300 adet merdiven gün ışığına çıkarılmıştır. Kaya üzerinde piknik alanları mevcuttur. Kazı sırasında bulunan pişmiş topraktan çatı kiremitleri, duvar örgüsü seramik parçaları incelenmiş olup burada yerleşmenin MÖ. IV ve V. Yüzyılda gerçekleştiği belirlenmiştir. Ayrıca Kurul Kalesi'nde, 2100 yıllık olduğu tahmin edilen 110 cm. yüksekliğinde ve mermerden yapılmış Ana Tanrıça Kibele Heykeli bulunmuştur.





**Gaga Gölü;**Ordu İli, Fatsa İlçesi, Sefaköy ve Yassıtaş Mahalleleri sınırları içinde bulunan Gaga Gölü ve Çevresi, Trabzon Mülga Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kurulu'nun; 08/08/1995 tarih ve 2218 sayılı kararı ile tescil edilmiş olup 06/10/1999 tarih ve 3500 sayılı kararı ile 1. ve 3. Derece Doğal Sit Alanı ilan edilmiştir.

Gaga Gölü; Orta Karadeniz Bölgesi'nde, Ordu İli, Fatsa İlçe merkezine 10 km. mesafede bulunmaktadır. Göl, tipik bir hidrografik havza özelliğindeki Bolaman Çayı'nın batısında yer almaktadır. Göl,  $40^{\circ} 58,407'N$  -  $37^{\circ} 30,262'E$  koordinatlarında, 67 metre rakımında,  $69320 m^2$  büyüklüğünde, ortalama derinliği 15 metre, çanağının boyutu 200 metre x 250 metre olan küçük bir göldür. Gaga Gölü; Bolaman Çayı ile batısındaki Yassıtaş Mevkii arasında bulunan yaklaşık  $6 km^2$ 'lik bir alanı etkileyen heyelan sonucu oluşmuş bir göldür. Oluşum şekliyle Gaga Gölü, Karadeniz Bölgesi'nde örnekleri görülen tipik heyelan seti göllerinden farklıdır(Akkan ve Gürgen, 1993). Gaga Gölü'nün girişi ve çıkışı yoktur. Yağışlarla ve yeraltı kaynak suları ile beslenmektedir. Gölden açılan bir kanal vasıtasıyla fazla su tahliye edilebilmektedir. Gaga Gölü yağışlı mevsimlerde taşmakta, kurak mevsimlerde ise su seviyesi azalmaktadır.





**Yason Burnu;** Ordu İli, Perşembe İlçesi, Çaytepe Mahallesi sınırları içinde bulunan kilise ve kilisenin bulunduğu yarımada, Trabzon Mülga Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kurulu'nun 17/05/1991 tarih ve 1017 sayılı kararı ile 2.Derece Doğal ve Arkeolojik Sit Alanı ilan edilmiş, 18/03/2004 tarih ve 866 sayılı kararı ile 1.Derece Arkeolojik ve 2.Derece Doğal Sit alanı olarak tescil edilerek son halini almıştır.

Eski Ordu-Samsun Karayolu üzerindedir. Yason Burnu'nun önü taşlık olmakla beraber, gemilerin durmasına olanak sağlayabilmektedir. Yason adı, ismini Argonotlar ile beraber karaya çıkan Yason isimli kişiden almıştır. Burunun alt tarafında "Panaya" adında eski bir manastır/kilise bulunmaktadır. Çaytepe Mahallesi sınırları içinde kalan yarımada üzerindeki Kilise, Jason's Church olarak bilinmektedir.



**Gençağa Kalesi;** Ordu İli, İkizce İlçesi, Aćcakale Mahallesi sınırları içinde yer alan Gençağa Kalesi, Trabzon Mülga Kùltür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kurulu'nun 04/08/1998 tarih ve 3243 sayılı kararı ile 1.Derece Doğal ve Arkeolojik Sit Alanı olarak tescil edilmiştir.

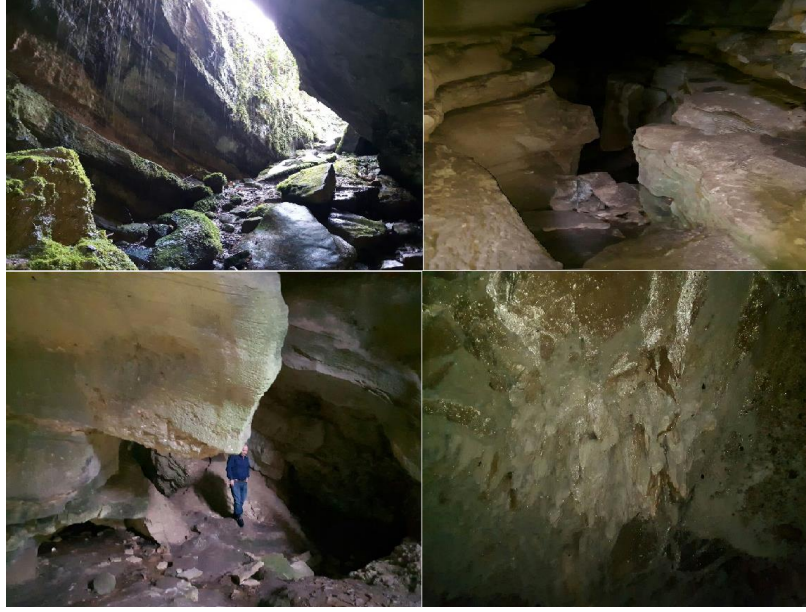
Kale, sarp bir kaya kütlesi üzerinde bulunmaktadır. Fazla hasar görmemiştir. 13. Yüzyılda Hacıemiroğulları Beyliğı zamanında yapılmıştır. Temaşa imkânı yüksek bir kaledir. Ordu'dan Gençağa Kalesi'ne 132 km'lik asfalt bir yolla ulaşılabilir.



**Boğazcık Mahallesi Mağarası;** Ordu İli, Perşembe İlçesi, Boğazcık-Bahçeköy Mahallesi'nde fındık bahçesi içinde yer alan mağara, Samsun Mülga Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kurulu'nun, 09/06/2001 tarih ve 180 sayılı kararı ile 2. Derece Arkeolojik ve Doğal Sit Alanı olarak tescil edilmiştir. Boğazcık Mağarası'na, Ordu ile Fatsa arasında Karadeniz'e doğru sokulan Yason (Kiremit) Burnu'nda bulunan Çaka Mahallesi'nden güneye ayrılan stabilize bir yolla ulaşılmaktadır. Mağara, Karadeniz'e bakan dalgalı bir yüzey üzerinde yer almaktadır. Boğazcık Mağarası; Fatsa Formasyonu'nu oluşturan ve K195° doğrultusunda ve güneydoğuya 27° eğimli uzanan kireçtaşları içinde gelişmiştir. Fatsa Formasyonu: kireçtaşı, tüfit, killi-kireçtaşı ardalanmalı ve aglomera-kumtaşı ara katkıdır.

Toplam uzunluğu 221 metre olan mağara kuzeydoğu güneybatı yönünde kireçtaşlarının doğrultusuna uygun şekilde yatay olarak gelişmiştir. Eğimli bir tabanı olan (-20°), 16 metre x 13 metre boyutunda daire şekilli bir salona açılan girişe sahip mağara, bu salonda iki kola ayrılmaktadır. Güneybatıya devam eden ana kol, girintili-çıkıntılı dar galerilerden oluşmuştur. Bu ana kol, girişe göre +32 metrede bulunan 8 metre x 10 metre boyutunda küçük bir odacıkla sona ermektedir. Buna karşılık, girişteki salonun sağından ayrılan kol daha kısadır ve sonu +8 metrede yer alır. Bu kolun ayrıldığı noktada, 4 metrede (mağaranın girişe göre en alçak noktası) içi çakıl ve molozlarla kapanmış bir girinti bulunmaktadır. Ana galeri ve yan kollardan gelen sular, bu girintide mağarayı terk ederek yeraltına girmektedir. Çok dönemli gelişim özelliği gösteren şekil ve yapıları sahip olan Boğazcık Mağarası'nın salon ve dar galerileri blok çakıl ve molozlarla kaplıdır. Mağarada bazı girinti ve odacıklarda bulunan az sayıdaki sarkıt, dikit ve örtü damlataşlar dışında, damlataş birikimi yönünden son derece fakirdir.





**Yazkonağı Mağarası;** Ordu İli, Ünye İlçesi'nin güneyinde Yazkonağı Mahallesi sınırları içinde, Saydere (Lahana Deresi)'nin batı yamacında bulunmaktadır. Samsun Mülga Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kurulu'nun 15/10/2005 tarih ve 356 sayılı kararı ile "*Tabiat Varlığı*" olarak tescil edilmiştir.

Mağara doğu-batı yönlü belirgin bir fay üzerinde gelişmiştir. Yazkonağı Mağarası'nın girişi deniz yüzeyinden 85 metre; vadi tabanından da 30 metre yukarıda yer alır. İki bölümden oluşan mağarada girişten itibaren, önce güney; sonra da batıya doğru gelişen ana galeri; belirgin bir faya bağlı olarak dar fakat yüksek galeriler şeklinde uzanır. Genişliği yer yer 1 metreye kadar düşen; tavan yüksekliği ise 25-30 metreyi bulan bu bölümün tabanı blok; çakıl ve kum depoları ile kaplıdır. İki farklı gelişim dönemini karakterize eden profilleri olan ana galeride; biri ortada diğeri de son noktada olan ve yaklaşık 25 metreden düşen iki şelale yer alır. Bütünüyle yatay uzanan ve girişe göre son noktası +6,5 metre olan bu bölümde damlataş oluşumları yok denecek kadar azdır. Buna karşılık; girişten itibaren kuzeye (sağa) ayrılan ikinci bölümde ise görünümleri son derece güzel damlataşlar (duvar damlataşları; damlataş havuzları; sarkıt; dikit; sütun) yer alır. Değişik yükseklikte iniş ve çıkışları olan ve son noktası; girişe göre -2 metrede bulunan bu kol 160 metre uzunluğundadır. Ana galeride akan yeraltı deresi giriş ağzından çıkmasına karşılık; bu yan koldaki yeraltı deresi ise hemen hemen orta noktada bulunan ve girişe göre -12 metrede yer alan bir çatlaktan kaybolur. Çok dönemli gelişim özelliği gösteren şekil ve yapıları sahip olan Yazkonağı Mağarası; şekillenmesini sürdüren aktif bir mağaradır. Bu mağaranın üzerinde; bir başka mağara katının olduğu düşünülmektedir. Yaklaşık 25 metreden; şelaleler yaparak düşüş yapan sular ve mağara tavanının dar çatlakları üzerinde görülen geniş galeriler bu muhtemel mağaranın varlığını göstermektedir.



İlimizde Ekolojik Temelli Bilimsel Araştırma Raporu(ETBAR) çalışmaları devam eden 6(altı) adet Potansiyel Doğal Sit Alanı bulunmaktadır. Bunlar Altınordu İlçesi-Boztepe Mahallesi-Mesire Alanı Mevkii, Altınordu İlçesi Çiseli Şelalesi-Kurşunçal Şelalesi Mevkii, Aybastı İlçesi-Perşembe Yaylası Mevkii, Kumru İlçesi, Akçadere Mahallesi-Kuşnefak Kayası Mevkii, Perşembe İlçesi, Sırakovancı Mahallesi-Karadere Şelalesi Mevkii ve Perşembe İlçesi-Şenyurt Mahallesi Şelalesi Mevkii'dir. Ayrıca Doğal Sit Alanı olarak tespit ve tescil edilmesi için Tabiat Varlıklarını Koruma Bölge Komisyonu'na gönderilen Potansiyel Doğal Sit Alanları ise Altınordu İlçesi-Akyazı Mahallesi, Durugöl Mevkii, Çaybaşı İlçesi-Akbaba Mahallesi-Akkaya Kalesi Mevkii, Fatsa İlçesi-Yassıtaş Mahallesi-Gagagölü Su Adacıkları, Gülyalı İlçesi-Turnasuyu Mahallesi-Turnasuyu Vadisi, Kabadüz İlçesi-Turnalık Mahallesi-Gümüşdere Mevkii, Kabadüz İlçesi-Turnalık Mahallesi-Kaleboynu Obası Mevkii, Ulubey İlçesi- Kükpaya Kanyonu Mevkii ve Ünye İlçesi-Atatürk Mahallesi-Çamlık Mevkii'dir.

Tabiat varlığı olarak tespit ve tescil edilme talebiyle Tabiat Varlıklarını Koruma Bölge Komisyonu'na gönderilenler; Aybastı İlçesi-Uzundere Şelalesi, Çaybaşı İlçesi-Kazankaya Şelalesi, Çaybaşı İlçesi-İlküvez Aşıklı Şelalesi, Fatsa İlçesi-Sazcılar Şelalesi, Altınordu İlçesi-Saraycık Mahallesi-Kazan Gölü Şelalesi, Ulubey İlçesi Ohtamış Şelalesi, Ünye İlçesi-Dipselek Şelalesi, Altınordu İlçesi-Ayvadüzü Mağarası, Gölköy İlçesi-Kurtbekir Mağarası ve Gölköy İlçesi-Sarıca Mağarası'dır. Devam eden çalışmalar ise; Perşembe İlçesi-Çaytepe Mahallesi-Yason Burnu Çevre Düzenleme Projesi onay işlemi, Fatsa İlçesi- Yassıtaş Mahallesi-Gaga

## D.7. Sonuç ve Değerlendirme

İlimiz doğal güzellikleri ve yaşama alanı açısından oldukça güzel bir Karadeniz ilidir. İlimizde pek çok sit alanı, tabiat parkı, mesire yerleri mevcuttur. İlimizdeki tabiat parkları ve doğal sit alanlarıyla ilgili bilgiler konuyla ilgili başlıkta verilmiştir. İlimizin daha çok gelişmesi ve insanlarda farkındalık yaratması için çalışmalar yapılarak Ordu ilinin daha çok tanınması sağlanabilir.

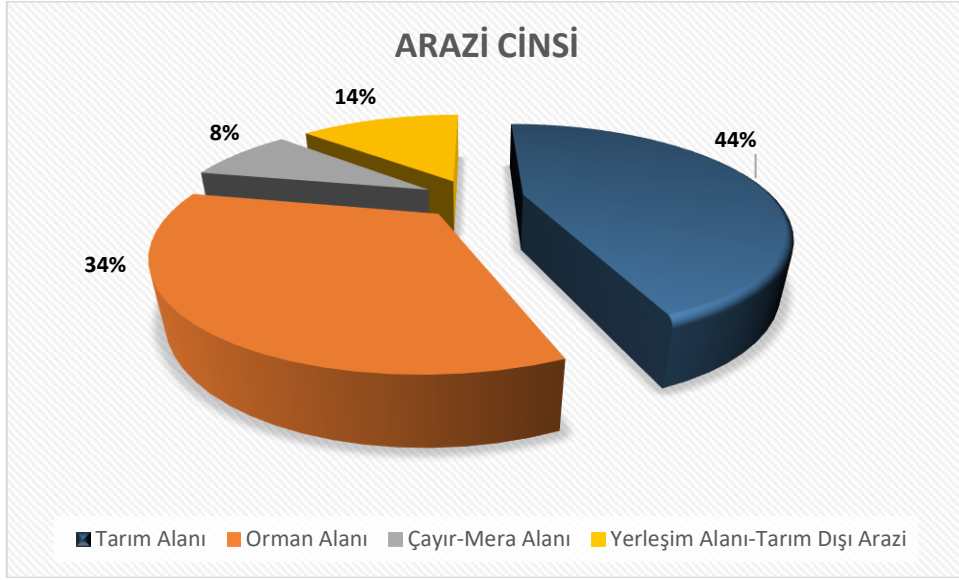
### Kaynaklar

Ordu Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü Tabiat Varlıkları Şube Müdürlüğü  
Tarım ve Orman Bakanlığı 11. Bölge Müdürlüğü Ordu Şube Müdürlüğü

## E. ARAZİ KULLANIMI

### E.1. Arazi Kullanım Verileri

Ordu ilinde toplam alan 585962,34 hektar alandır. Bu alanın büyük bir kısmını tarım alanı ve orman alanı oluşturmaktadır.



**Grafik E.13 – Ordu ilinde 2020 yılı arazi kullanım durumuna göre arazi sınıflandırması**  
(<https://corinecbs.tarimorman.gov.tr>, 2020)

**Çizelge E.53 – Ordu ilinde arazi kullanım sınıflandırması**  
(<https://corinecbst.tarimorman.gov.tr>, Corine, 2020)

	ALAN BÜYÜKLÜĞÜ									
	1990		2000		2006		2012		2018	
Arazi Sınıfı	ha	%	ha	%	ha	%	ha	%	ha	%
1) Yapay Alanlar	4236,64	0,72	6453,19	1,1	7330,16	1,25	7450,69	1,27	7898,91	1,35
2) Tarımsal Alanlar	284850,3	48,61	281754,46	48,08	321154,28	54,81	336098,57	57,36	335994,08	57,34
3) Orman ve Yarı Doğal Alanlar	295200,12	50,38	296092,15	50,53	255841	43,66	240447,12	41,03	240118,35	40,98
5) Su Yapıları	1675,27	0,29	1662,54	0,28	1636,9	0,28	1965,96	0,34	1951	0,33
<b>TOPLAM</b>	585962,33		585962,34		585962,34		585962,34		585962,34	

## E.2. Mekânsal Planlama

### E.2.1. Çevre Düzeni Planı

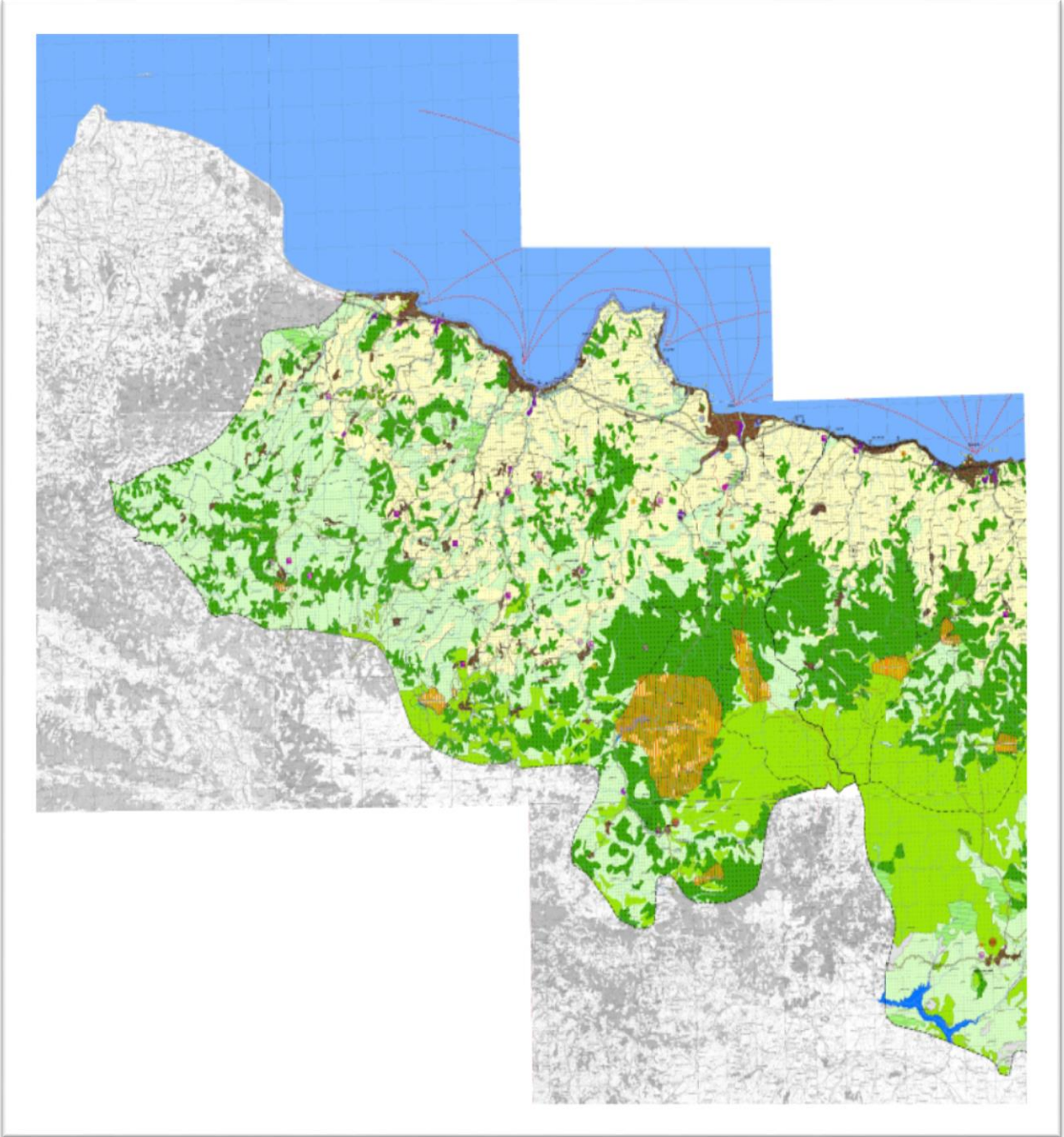
İlimizin de içerisinde yer aldığı Ordu-Trabzon-Rize-Giresun-Gümüşhane-Artvin Planlama Bölgesi 1/100.000 ölçekli Çevre Düzeni Planı Mülga Çevre ve Orman Bakanlığınca 24.06.2011 tarihinde onaylanarak yürürlüğe girmiştir. Planın amacı, Planlama Bölgesinin ulusal ve uluslararası önemini arttıracak, çevre korumayı öncelik olarak seçmiş, bölgesel dengesizlikleri gidermeye yönelik, bilgi toplumunun gereklerine uygun ve toplumsal meşruiyeti olan bir iktisadi kalkınma modeli çerçevesinde yerel kaynakların optimum ve sürdürülebilir gelişimini/kullanımını sağlayacak, geleceğe yönelik arazi kullanım kararlarını uygulama politikaları ile birlikte geliştirmektir. İlimiz genelinde özellikle turizm ve tarım sektörlerinin kalkındırılması ve geliştirilmesi öncelikli hedefler arasında yer almaktadır. Çevre Düzeni Planı plan kararları ile Ordu ilini bölgenin kültür ve turizm merkezi haline getirmek, mevcut hammaddelere ve yenilikçi sektörler için sanayi gelişimini desteklemek, ulaşım ve altyapı olanaklarını artırmak, orman ve özel ürün tarım arazisi (findık) olarak tahsisli alanların sürdürülebilirliğini sağlamak, kırsalda hayvancılık ve tarım sektörünü kalkındırmak hedeflenmektedir. Çevre düzeni planında ilimizi kapsayan plan değişikliği onay tarihi ve sayıları aşağıda sıralanmıştır.

- Ordu-Trabzon-Rize-Giresun-Gümüşhane-Artvin Planlama Bölgesi 1/100.000 Ölçekli Çevre Düzeni Planı Revizyonu (E-47, E-48, F-37, F-38, F-39, F-41, F-42, F-43, F-44, F-45, F-46, F-47, F-48, F-49, G-37, G-38, G-39, G-40, G-41, G-42, G-43, G-44, G-45, G-46, G-47, G-48, H-39, H-40, H-41, H-42, H-43, H-44, I-42, I-43 Plan Paftaları, Lejant Paftası, Plan Açıklama Raporu ve Plan Hükümleri), Mekansal Planlar Yapım Yönetmeliğinin 33. Maddesi uyarınca 17.08.2016 tarihinde onaylanmıştır.
- Ordu-Trabzon-Rize-Giresun-Gümüşhane-Artvin Planlama Bölgesi 1/100.000 ölçekli Çevre Düzeni Planı Değişikliği (F-38 Plan Paftası, Lejant Paftası, Plan Değişikliği Gereke Raporu) 644 sayılı Çevre ve Şehircilik Bakanlığı'nın Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname'nin 7. maddesi uyarınca Bakanlık Makamı'nın Olur'u ile 12.12.2016 tarihinde onaylanmıştır.
- Ordu-Trabzon-Rize-Giresun-Gümüşhane-Artvin Planlama Bölgesi 1/100.000 ölçekli Çevre Düzeni Planı Değişikliği (F42, F43, F45, F46, F47, G39, G42, G43, G44, G45, G46, H39 Plan Paftaları, Lejant, Plan Hükümleri, Plan Açıklama Raporu, Plan Değişikliği Gereke Raporu) 644 sayılı Çevre ve Şehircilik Bakanlığı'nın Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname'nin 7. maddesi uyarınca Bakanlık Makamı'nın Olur'u ile 03.04.2017 tarihinde onaylanmıştır.
- Ordu-Trabzon-Rize-Giresun-Gümüşhane-Artvin Planlama Bölgesi 1/100.000 ölçekli Çevre Düzeni Planı Değişikliği (G38 Plan Paftası, Plan Değişikliği Gereke Raporu) 1 nolu Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi'nin 102. maddesi uyarınca Bakanlık Makamı'nın Olur'u ile 25.07.2018 tarihinde onaylanmıştır.
- Ordu-Trabzon-Rize-Giresun-Gümüşhane-Artvin Planlama Bölgesi 1/100.000 ölçekli Çevre Düzeni Planı Değişikliği (F38 Plan Paftası, Plan Değişikliği Gereke Raporu) 1 nolu Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi'nin 102. maddesi uyarınca Bakanlık Makamı'nın Olur'u ile 16.05.2019 tarihinde onaylanmıştır.
- Ordu-Trabzon-Rize-Giresun-Gümüşhane-Artvin Planlama Bölgesi 1/100.000 ölçekli Çevre Düzeni Planı Değişikliği (G39 Plan Paftası, Plan Değişikliği Gereke Raporu) 1 nolu Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi'nin 102. maddesi uyarınca Bakanlık Makamı'nın Olur'u ile 22.08.2019 tarihinde onaylanmıştır.
- Ordu-Trabzon-Rize-Giresun-Gümüşhane-Artvin Planlama Bölgesi 1/100.000 ölçekli Çevre Düzeni Planı Değişikliği (G38 Plan Paftası, Plan Değişikliği Gereke Raporu) 1 nolu



Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi'nin 102. maddesi uyarınca Bakanlık Makamı'nın Olur'u ile 22.05.2020 tarihinde onaylanmıştır.

- Ordu-Trabzon-Rize-Giresun-Gümüşhane-Artvin Planlama Bölgesi 1/100.000 ölçekli Çevre Düzeni Planı Değişikliği (F39 Plan Paftası, Plan Değişikliği Gerekçe Raporu) 1 nolu Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi'nin 102. maddesi uyarınca Bakanlık Makamı'nın Olur'u ile 19.10.2020 tarihinde onaylanmıştır.
- Ordu-Trabzon-Rize-Giresun-Gümüşhane-Artvin Planlama Bölgesi 1/100.000 ölçekli Çevre Düzeni Planı Değişikliği (Plan Hükümleri, Plan Değişikliği Gerekçe Raporu) 1 nolu Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi'nin 102. maddesi uyarınca Bakanlık Makamı'nın Olur'u ile 06.11.2020 tarihinde onaylanmıştır.



**Harita E.1 – Ordu ilinin Çevre Düzeni Planı**  
(Ordu Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü, 2020)

### **E.3. Sonuç ve Değerlendirme**

Ordu ilindeki arazileri büyük bir kısmını tarım alanı ve orman alanı oluşturmaktadır. Bu potansiyel doğrultusunda evre düzeni planında kararlar üretilmiştir.

İlimiz için yapılan evre Düzeni Planları ile öncelikli olarak tarım ve turizm sektörlerini kalkındırmaya ve geliştirmeye yönelik mekânsal planlama kararları alındığı görülmektedir. evre düzeni planında Ordu İlinde 2016, 2017, 2018 ve 2019 yıllarında plan değişikliği yapıldığı görülmüştür.

#### **Kaynaklar**

Tarım ve Orman Bakanlığı (<https://corinecbs.tarimorman.gov.tr/>)

Ordu evre ve Şehircilik İl Müdürlüğü

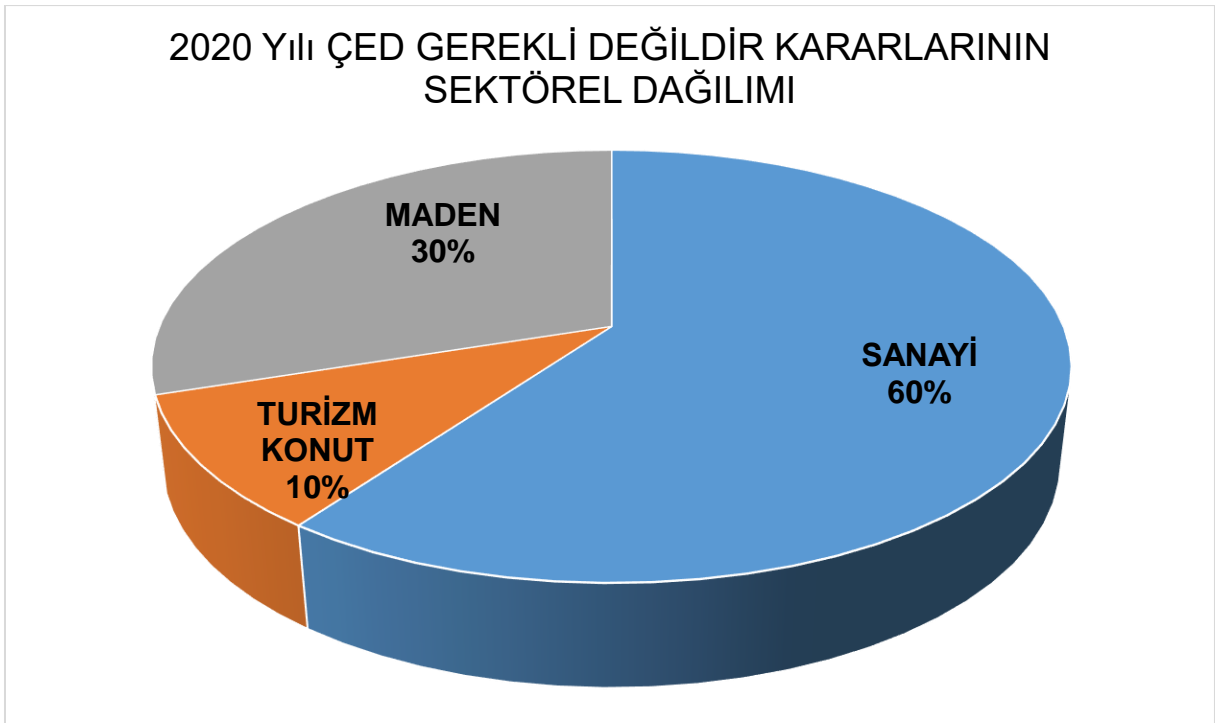
## F. ÇED, ÇEVRE İZİN VE LİSANS İŞLEMLERİ

### F.1. Çevresel Etki Değerlendirmesi İşlemleri

Ordu ilinde 2020 yılında Müdürlüğümüzce verilen ÇED Gerekli Değildir Kararı sayısı 15, Bakanlığımızca ilimizde verilen ÇED Olumlu Kararı 6'dır.

**Çizelge F.54 – Ordu İlinde Bakanlık merkez ve ÇŞİM tarafından 2020 yılı içerisinde alınan ÇED Olumlu ve ÇED Gerekli Değildir Kararlarının sektörel dağılımı (e-ÇED Yazılımı, 2020)**

Karar	Maden	Enerji	Sanayi	Tarım-Gıda	Atık-Kimya	Ulaşım-Kıyı	Turizm-Konut	TOPLAM
ÇED Gerekli Değildir	3		6				1	10
ÇED Gereklidir								
ÇED Olumlu Kararı	2					2		4
ÇED Olumsuz Kararı								



**Grafik F.14 – Ordu ilinde 2020 yılında ÇED Gerekli Değildir Kararı alınan projelerin sektörel dağılımı (e-ÇED Yazılımı, 2021)**



**Çizelge F.55– Ordu ilinde Bakanlık merkez ve ÇŞİM tarafından 2014-2020 yılları arasında verilen muafiyet kararlarının sektörel dağılımı**  
(e-ÇED Yazılımı,2021)

Maden	Enerji	Sanayi	Tarım-Gıda	Atık-Kimya	Ulaşım-Kıyı	Turizm-Konut	TOPLAM
57	6	148	89	57	52	57	466

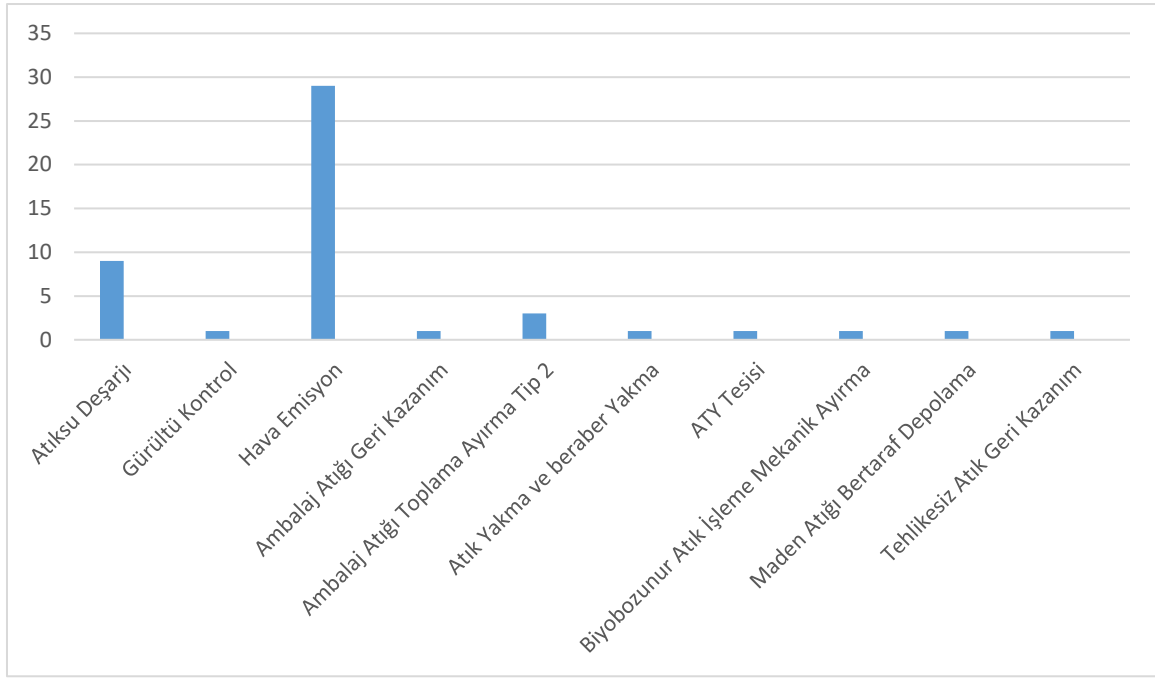
**Çizelge F.56 – Ordu ilinde 2014-2020 yılları arasında verilen iade/iptal kararlarının sektörel dağılımı**  
( e-ÇED Yazılımı.2021)

Maden	Enerji	Sanayi	Tarım-Gıda	Atık-Kimya	Ulaşım-Kıyı	Turizm-Konut	TOPLAM
5	1	1	-	-	2	1	10

## F.2. Çevre İzin ve Lisans İşlemleri

**Çizelge F.57 – 2020 yılında Bakanlık Merkez teşkilatı ve ÇŞİM tarafından verilen Geçici Faaliyet Belgesi ve Çevre İzni/Çevre İzni ve Lisansı Belgesi sayıları**  
(e-İzin Yazılımı, yıl)

	EK-1	EK-2	TOPLAM
<b>Geçici Faaliyet Belgesi</b>	4	16	20
<b>Çevre İzin/Çevre İzin ve Lisans Belgesi</b>	3	34	37
<b>TOPLAM</b>	7	50	57



**Grafik F.15 – 2020 yılında verilen Çevre İzin/ Çevre İzin ve Lisans Belgelerinin konularına göre dağılımı**  
(e-izin yazılımı, yıl)

### F.3. Sonuç ve Değerlendirme

2020 yılında 20 adet GFB 37 adet Çevre İzin/ Çevre İzin ve Lisans Belgesi verilmiştir.

#### **Kaynaklar**

Ordu Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü  
e-ÇED Yazılımı  
e-İzin Yazılımı

## G. ÇEVRE DENETİMLERİ VE İDARİ YAPTIRIM UYGULAMALARI

### G.1. Çevre Denetimleri

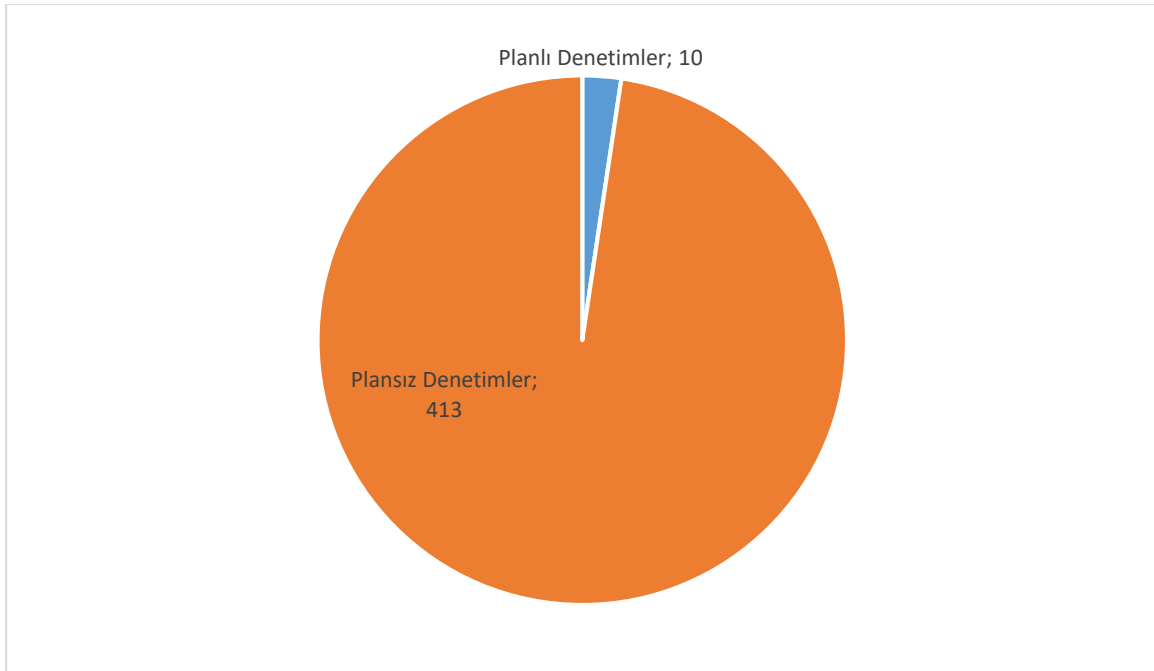
Bu rapor kapsamında denetim faaliyetleri değerlendirilirken, gerçekleştirilen denetimler planlı (rutin) ve ani (plansız-rutin olmayan) denetimler olarak ikiye ayrılmıştır. Planlı denetimler, bir ya da çok yıllık bir program çerçevesinde İl Müdürlüğü tarafından haberli veya habersiz olarak gerçekleştirilen denetimlerdir. Plansız denetimler ise;

- izin yenileme prosedürünün bir parçası olarak,
- yeni izin alma prosedürünün bir parçası olarak,
- kaza ve olaylar sonrasında (yangın ve aniden ortaya çıkan kirlilikler gibi),
- mevzuata uygunsuzluğun fark edildiği durumlarda,
- Bakanlık ya da ÇŞİM tarafından gerek görülen durumlarda,
- ihbar veya şikâyet sonrasında

ani olarak gerçekleşen ve herhangi bir programa bağlı kalınmaksızın ÇŞİM tarafından yapılan denetimlerdir.

**Çizelge G.58 - 2020 yılında ÇŞİM tarafından gerçekleştirilen denetimlerin sayısı**  
(e-denetim yazılımı, 2021)

Denetimler	Toplam
Planlı denetimler	10
Plansız (ani+şikayet) denetimler	413
<b>Genel toplam</b>	<b>423</b>



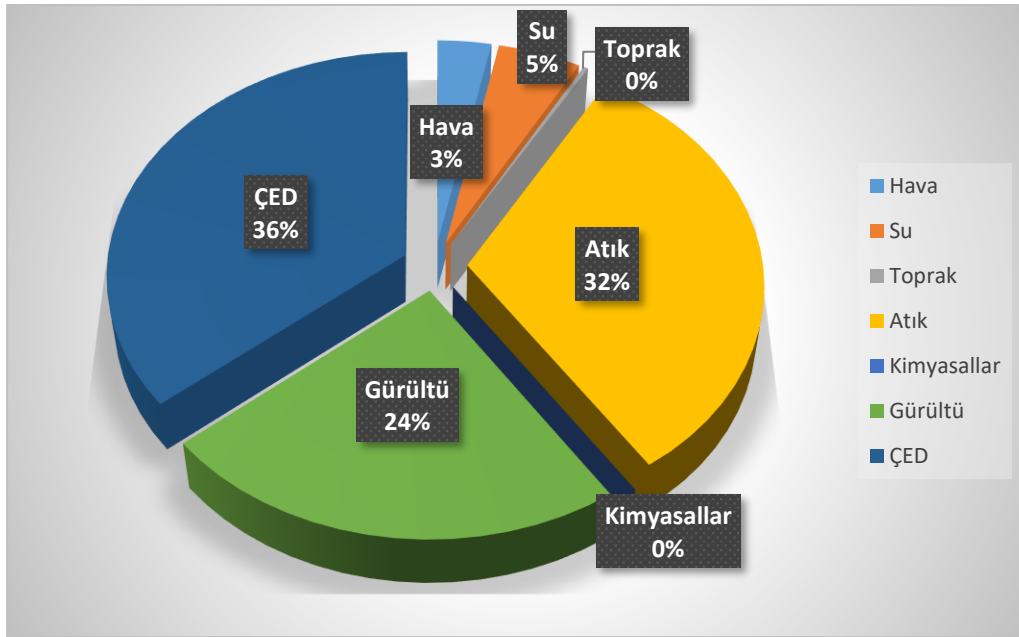
**Grafik G.16 – ÇŞİM tarafından 2020 yılında gerçekleştirilen planlı ve ani çevre denetimlerinin dağılımı**  
(e-denetim yazılımı, 2021)

## G.2. Şikâyetlerin Değerlendirilmesi

### Çizelge G.59 – 2020 yılında ÇŞİM’e gelen tüm şikâyetler ve bunların değerlendirilme durumları

(Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü, 2021)

Şikâyetler	Hava	Su	Toprak	Atık	Kimyasallar	Gürültü	ÇED	TOPLAM
Şikâyet sayısı	4	5	1	13	0	19	12	54
Denetimle sonuçlanan şikâyet sayısı	4	5	1	13	0	19	12	54
Şikâyetleri denetimle sonuçlanma (%)	% 100	% 100	% 100	% 100	% 100	% 100	% 100	% 100

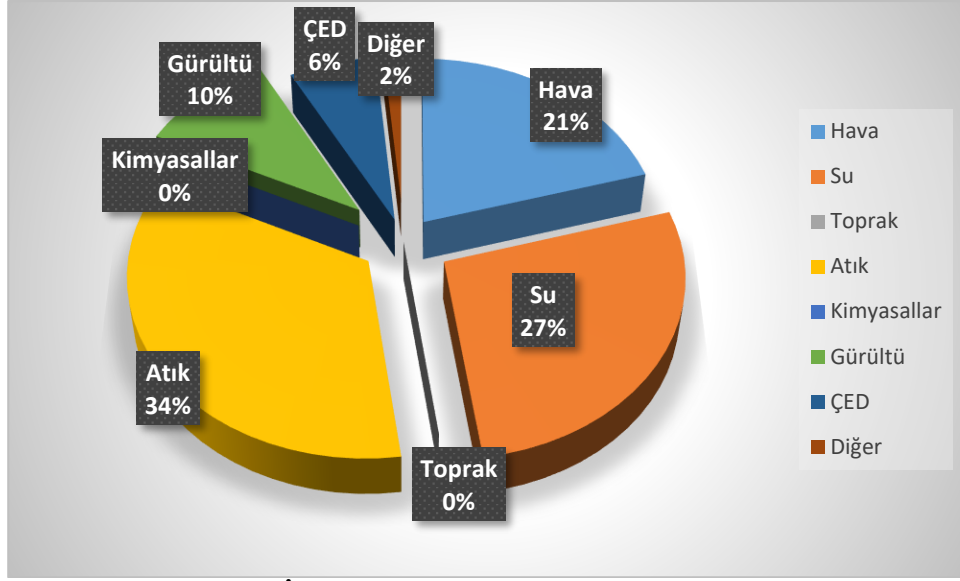


Grafik G.17 – 2020 yılında ÇŞİM gelen şikâyetlerin konulara göre dağılımı  
(Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü, 2021)

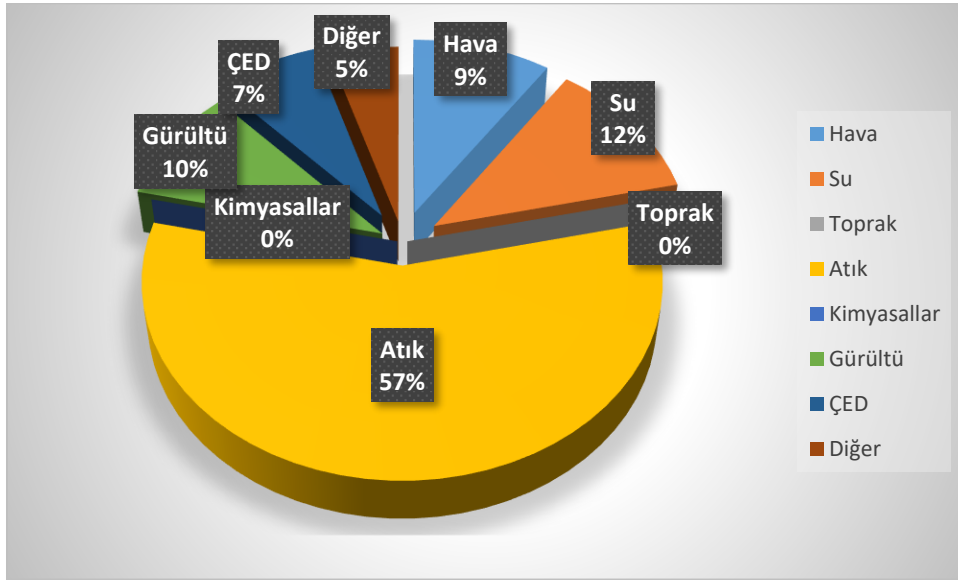
## G.3. İdari Yaptırımlar

### Çizelge G.60 – 2020 yılında ÇŞİM tarafından uygulanan ceza miktarları ve sayısı (e-denetim yazılımı, 2020)

	Hava	Su	Toprak	Atık	Kimyasallar	Gürültü	ÇED	Diğer	TOPLAM
Ceza Miktarı (TL)	353996	444230	0	560062	0	162215	103805	22525	1647879,17
Uygulanan Ceza Sayısı	4	5	0	24	0	4	3	2	42



**Grafik G.18 – 2020 yılında ÇŞİM tarafından uygulanan idari para cezaları miktarının konulara göre dağılımı**  
(e-denetim yazılımı, 2020)



**Grafik G.19 - 2020 yılında ÇŞİM tarafından uygulanan idari para cezaları sayısının konulara göre dağılımı**  
(e-denetim yazılımı, 2020)

#### G.4. Çevre Kanunu Uyarınca Durdurma Cezası Uygulamaları

İlimizde faaliyet gösteren bir maden işletmesi izin lisans şartlarına uymaması sebebi ile faaliyeti durdurulmuştur.

## G.5. Sonuç ve Değerlendirme

2020 yılı içerisinde İl sınırları içerisinde faaliyet gösteren tesis ve işletmeler mer-i mevzuat çerçevesinde planlı ve plansız olarak gerçekleştirilen denetimlerle denetlenmiş olup muhalefeti tespit edilen gerçek ve tüzel kişilere idari yaptırım uygulanmış, muhalefeti sebebi ile kapatılması gereken işletmelere kapatma uygulanmıştır.

### **Kaynaklar**

Ordu evre ve şehircilik İl Müdürlüğü  
e-Denetim Yazılımı

## **H. ÇEVRE EĞİTİMLERİ**

2020 yılı içerisinde pandemi şartlarından dolayı eğitim gerçekleştirilememiştir.

### **Kaynaklar**

Ordu Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü